

ANLATBAKALIM

CHUCK PALAHNIUK

İngilizceden Çeviren:
Şeyda İşler

AYRINTI

4. BASIM

ANLAT BAKALIM

CHUCK PALAHNIUK

CHUCK PALAHNIUK

Gerçek adı Charles Michael Palahniuk olan yazar 21 Şubat 1962'de Burbank, Washington'da doğmuştur. Annesi ve babası Chuck henüz on dört yaşındayken ayrılır. Chuck ve kardeşleri annelerinin ebeveyninin sığır çiftliğine yerleşir ve burada büyür. 1980'de Columbia High School'u bitirdikten sonra Oregon Üniversitesi'nde gazetecilik öğrenimi görür. Üniversite yılları boyunca yazar olmayı aklından geçirmez. Geçimini Freightliner adlı şirkette otomobil tamirciliği yaparak sağlamaktayken, 1996'da, arkadaşlarıyla birlikte bir edebiyat grubuna katılır ve burada "Project Mayhem" (Kargaşa Projesi) adlı bir kısa hikâye yazar. Söz konusu hikâye üç ay gibi bir zaman zarfında *Fight Club*'a (1996) [*Dövüş Kulübü*, Çev. Elif Özsayar, Ayrıntı Yay., 2001] dönüşür. İlk romanını yayımlatması kolay olmaz. Pek çok kez reddedilir. Chuck Palahniuk her reddedilişinde daha da "karanlık" yazmaya başlar. Nihayet yayımlanan ilk romanı *Dövüş Kulübü*, özellikle de 1999 yılındaki film uyarlamasının ardından büyük bir ses getirir ve kitap Pacific Northwest Booksellers Association Award ve Oregon Book Award ödüllerine değer bulunur. Yazarın kitapları: *Survivor* (1999) [*Gösteri Peygamberi*, Çev. Funda Uncu, Ayrıntı Yay., 2002]; *Invisible Monsters* (1999) [*Görünmez Canavarlar*, Çev. Funda Uncu, Ayrıntı Yay., 2004]; *Choke* (2001) [*Tıkanma*, Çev. Funda Uncu, Ayrıntı Yay., 2003]; *Lullaby* (2002) [*Ninni*, Çev. Funda Uncu, Ayrıntı Yay., 2007]; *Fugitives and Refugees* (2003) [*Kaçaklar ve Mülteciler*, Çev. Esra Arışan, Ayrıntı Yay., 2005]; *Diary* (2003) [*Günce*, Çev. Funda Uncu, Ayrıntı Yay., 2005]; *Haunted* 2005 [*Tekinsiz*, Çev. Funda Uncu, Ayrıntı Yay., 2009]; *Rant* (2007) [*Çarpışma Partisi*, Çev. Funda Uncu, Ayrıntı Yay., 2010]; *Snuff* (2008) [*Ölüm Pornosu*, Çev. Funda Uncu, Ayrıntı Yay., 2011]; *Pygmy* (2009) [*Pigme*, Çev. Gökçe Çiçek Çetin, Ayrıntı Yay., 2013]; *Stranger Than Fiction* (2004) [*Kurgudan da Garip*, Çev. Ahmet Ergenç, Ayrıntı Yay., 2013]; *Tell-All* (2010) [*Anlat Bakalım*, Çev. Şeyda İşler, Ayrıntı Yay., 2014]; *Damned* (2011) [*Lanetli*, Çev. Gökçe Çiçek Çetin, Ayrıntı Yay., 2014]; *Beautiful You* (2014) [*Bir Haz Markası "Beautiful You"*, Çev. Ahmet Aybars Çağlayan, Ayrıntı Yay., 2015]; *Fight Club 2* (2016) [*Dövüş Kulübü 2*, Çev. Min Soo Kim, Ayrıntı Yay., 2015]; *Burnt Tongues* (2014) [*Yanık Diller*, Çev. Sinem Çetmilioğlu, Ayrıntı Yay., 2016]; *Bait* (2016) [*Zoka*, Çev. Funda Uncu, Ayrıntı Yay., 2018]. Chuck Palahniuk, halen ABD'nin Pasifik Okyanusu kıyısındaki Pacific Northwest bölgesinde yaşamaktadır.

ANLAT BAKALIM

CHUCK PALAHNIUK

Ayrıntı: 827
Yeraltı Edebiyatı Dizisi: 80

Anlat Bakalım
Chuck Palahniuk

Kitabın Özgün Adı
Tell-All

İngilizceden Çeviren
Şeyda İşler

Yayıma Hazırlayan
Gökçe Çiçek Çetin

Originally published in the English language under the title Tell All by Chuck Palahniuk
© 2004, Chuck Palahniuk
No part of this book may be reproduced, in any form without written permission from the publisher

Bu kitabın yayın hakları Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak İllüstrasyonu
Sevinç Altan

Kapak Tasarımı
Deniz Çelikoğlu

Kapak Düzeni
Gökçe Alper

Dizgi
Hediye Gümen

Baskı ve Cilt
Deren Matbaacılık Ambalaj San. ve Tic. Ltd. Şti.
Beylikdüzü OSB Mah. Orkide Cad. No: 9/Z
Merkez Köyü / Merkez Bucağı / Beylikdüzü / İstanbul
Tel.: (0212) 875 48 86-87 Fax: (0212) 875 48 88
Sertifika No.: 34011

Birinci Basım: 2014
İkinci Basım: 2014
Üçüncü Basım: 2017
Dördüncü Basım: 2019
Baskı Adedi 2000

ISBN 978-975-539-959-1
Sertifika No.: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Basım Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Çağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Fax: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

twitter.com/ayrintiyayinevi
facebook.com/ayrintiyayinevi
instagram.com/ayrintiyayinlari

CHUCK PALAHNIUK'UN AYRINTI YAYINLARI'NDAKİ
DİĞER KİTAPLARI

DÖVÜŞ KULÜBÜ

GÖSTERİ PEYGAMBERİ

TIKANMA

GÖRÜNMEZ CANAVARLAR

KAÇAKLAR VE MÜLTECİLER

GÜNCE

TEKİNSİZ

ÇARPIŞMA PARTİSİ

ÖLÜM PORNOSU

PİGME

KURGUDAN DA GARİP

LANETLİ

ANLAT BAKALIM

BİR HAZ MARKASI
"Beautiful You"

DÖVÜŞ KULÜBÜ 2

YANIK DİLLER

ZOKA

UYDURMA BİR ŞEYLER
Kafanızdan Silip Atamayacağınız Hikâyeler

E. A. H.'YE...

Oğlan kızla tanışır.

Oğlan kıza sahip olur.

Oğlan kızı *öldürür*?

BİRİNCİ PLAN, BİRİNCİ SAHNE

Birinci plan, birinci sahne **Lillian Hellman**'ın gece vakti bir Alman *schwarzwald*'ının dikenli çalılıklarında sendeleye sendeleye, yolunu tırnaklarıyla güçbela temizleyerek ilerlemesiyle başlıyor: İki meme ucuna da birer Yahudi bebek yapışmış; başka bir grup çocuk ise kadının sırtına tırmanıyor. Lilly, **Balenciaga** pijamasının altın sarısı işlemesine takılan böğürtlen çalılıklarıyla boğuşurken ve pijamanın siyah kadifesine, Nazi ölüm kampının fırınlarından alelacele kurtarmaya çalıştığı, kaderine terk edilmiş kerubiler* sürüsü sıkıca tutunurken, canını dişine takarak yol alıyor. Yürümeye yeni başlamış, ziyadesiyle masum ufaklık, Lillian'ın kaslı uyluklarına kenetlenmiş. Biçare Yahudi, Çingene ve homoseksüel bebekler. Nazi gizli servisinin yağdırdığı kurşunlar karanlıkta, ormandaki bitkileri parçalaya parçalaya kadının yanından geçip etrafa barut ve çam iğnesi kokusu yayıyor. Lillian'ın **Chanel No 5**'nin çarpıcı rayihasını. Mermiler ve el bombaları Bayan Hellman'ın **Hattie Carnegie** şapkasına muntazaman

* Yahudi, Hıristiyan ve İslam geleneklerinde, insan, hayvan ya da kuş özellikleri taşıyan kanatlı göksel yaratık ve arşın (Tanrı'nın tahtı) taşıyıcısı. (ç.n.)

yerleştirdiği topuzunun tam yanından hızla geçiyor; üstelik, o denli yakınından geçiyor ki, mühimmat onun **Cartier** marka avize küpelerini tuzla buz ederek paha biçilmez pırlantaların gökkuşağı renklerinde patlamasına yol açıyor. Yakut ve zümrüt şarapnel parçaları kadının kusursuz, soluk yanaklarının pürüzsüz derisinde infilak ediyor... Bu aksiyon sahnesini bitirip yeni bir sekansa geçiyoruz:

Dekor: Görkemli **Sutton Palace** malikânesinin içi. Resmi kıyafetli misafirlerin ahşap panelli yemek odasının mum ışığıyla çevrelenmiş uzun masasına dizildikleri, **Billy Haines** tarafından dekore edilen bir tür **Billie Burke** salonu burası. Üniformalı uşaklar duvarların önünde dikiliyorlar. Bayan Hellman bu oldukça büyük yemek davetinde masanın başına yakın bir yere oturmuş, biraz önce şahit olduğumuz çılgın kaçış sahnesini bilfiil tasvir ediyor. Nakışlı yer kartlarının yavaş panoromik çekimiyle, her misafirin ismi tam da **Who's Who'**daki* gibi gösteriliyor. Şüphesiz yirminci yüzyıl tarihinin yarısı bu masada oturuyor: **Romanya Prensi Nikola, Pablo Picasso, Cordell Hull** ve **Josef von Sternberg**. Davete iştirak eden ünlüler **Samuel Beckett**'ten **Gene Autry**'e, **Marjorie Main**'den uçsuz bucaksız ufuklara kadar uzayıp gidiyormuş gibi görünüyor.

Lillian sigarasından derin bir nefes çekmeye yetecek kadar uzun bir süre konuşmasına ara veriyor. Sonra dumanını **Pola Negri** ve **Adolph Zukor**'un üzerine üflemeden önce, "O yürekleri durduran anda, **Franklin Delano Roosevelt**'e, 'Hayır, teşekkür ederim' demiş olmayı isterdim" diyor. Lilly sigara külünü ekmek tabağına silkeleyip başını iki yana sallayarak ekliyor; "Bu kıza gizli görev verilmeyecek."

Uşakların şarap doldurup sorbe tabaklarını topladığı, Lillia'nın ellerinin havada uçuştuğu, sigarasının peşinden dumanın sürüklendiği, onun tırnaklarıyla görünmez orman

* İng.: Kim Kimdir: Çeşitli alanlardaki etkinlikleriyle tanınmış ve yaşamakta olan kişilere ilişkin kısa, özlü bilgiler içeren biyografik sözlük. (ç.n.)

sarmaşıklarını çekiştirerek, sarp kayalık bir yüzeye tırmanıp özgürlüğe doğru giden çamurlu yolda yüksek topuklarıyla izler bıraktığı sırada, ufak Yahudi ve homoseksüel afacanların yükü direncini hiçbir surette kırmıyor.

Bir ucundan diğerine, masanın başında oturan herkes gözlerini kırpmadan Lilly'e bakıyor. Her bir misafir dizlerinin üstündeki Şam işi peçetelerin altındaki ellerinin iki parmağını çaprazlamış, Bayan Hellman **Prens Anatoly Demidoff** usulü tavuğu çiğnemeden yutsun da lokması boğazına takılsın ve kadın salonunun halısında kıvranarak boğulsun diye içinden dua mırıldanıyor.

Neredeyse tüm gözler onda. Bir çift menekşe göz... bir çift kahverengi göz... ve tabii ki benim yorgun gözlerim.

Lillian Hellman'dan önce ölme ihtimali tüm bu kuşağın somut korkusu haline gelmiş. Ölmek ve Lilly'nin ağzında sakıza dönüşmek. Bir insanın tüm hayatının ve itibarının, Bayan Hellman'ın, emirlerini yerine getirmek üzere yeniden canlandırıp manipüle ettiği bir **goleme***, **Frankenstein**'ın canavarına indirgenecek olması.

İlk birkaç kelimenin ardından, Lillian'ın konuşması, her **Tarzan** filminin fonunda dönüp duran, sadece tropik kuşların, **Johnny Weissmuller**'in ve uluyan maymunların seslerinin tekrarından ibaret orman müziğine dönüşüyor. *Hav, hav, gıır...* **Emerald Cunard**. *Hav, hırrr, gıır...* **Cecil Beaton**.

Lilly'nin boş sözleri, muhtemelen **Tourette Sendromu**'nun** insanların hayatlarını ağzına sakız etmekle tezahür eden tuhaf bir biçimi. Veya belki de kurtlar tarafından yetiştirilmiş, yetim kalmış bir basın sorumlusuna, **Walter Winchell**'in*** köşesinin sesli okumasının öğretilmesinin bir sonucu.

---

* Yahudi folklorunun en eski öykülerinde, golem genellikle kusursuz bir hizmetçi olarak tanımlanır. Tek kusuru efendisinin buyruklarını fazla mekanik biçimde yerine getirmesidir. (ç.n.)

** Yinelenen tikler ve istenç dışı seslerle ortaya çıkan ve ender görülen nörolojik bozukluk. (ç.n.)

*** Walter Winchell Amerikalı bir magazin muhabiridir. (ç.n.)

Kompulsif gevezeliği gerçek bir patoloji.

Gıd gıd gıdaaak, oink, hav... **Jean Negulesco.**

Nitekim, Lilly insanların yirmi-dört-ayar altın olan gerçek hayatlarını işleyip kendine bakır tel yapıyor.

Lütfen bunu benden duyduğunuzu *söylemeyeceğinize* söz verin.

O uçuşan epik dirseklerin menzilinde oturan Bayan Kathie'm sigara dumanı bulutundan öteye bakıyor. **Katherine Kenton,** ismine layık bir aktris. Menekşe gözleri, yetişkinliği boyunca, kamera merceklerinden başka hiçbir şeyle temas kurmamak üzere eğitilmiş. Bir yabancıyla göz göze gelmemeyi, bunun yerine her zaman birinin kulak memesine veya dudaklarına odaklanmayı öğrenmiş. Böyle bir terbiyeye rağmen, Bayan Kathie'm kirpiklerini kırpıştırarak masanın ucundaki kişiye dikkatle bakıyor. Ünlü beyaz elinin narin parmakları peruğunun kestanerengi bukleleriyle oynuyor. Bayan Kathie'nin diğer elinin mücevherli parmakları, boynunun sarkık derisinin gevşek katmanlarını zapt eden altı dizi inciye dokunuyor.

Bir an sonra, uşaklar el yıkama kâselerini dağıtırken, Lillian omzuna hayali bir keskin nişancı tüfeği yerleştirip, sandalyesinde sağa sola dönerek şarjörde mermi bitene kadar ateş ediyor. Hâlâ üstü başı İbrani ve Komünist bebeklerle dolu. Sami yetimler kargosunu büyük bir çabayla sürüklüyor. Tüfeği, ateşlemekten elinde tutamayacağı kadar ısındığında, Bayan Hellman azgın bir savaş narası atıyor ve dumanlar püsküren silahını peşindeki fırtına birliklerine savuruyor.

Kıh, hav, gıır... **Peter Lorre.** *Oink, hav, üyk...* **Averill Harriman.**

Lilly Hellman'ın zombisi olarak yemek davetlerinde, radyodaki sohbet programlarında hayata döndürülerek, sonsuza kadar kullanılıp çalıştırılmak ölümden beter bir yazgı. Bu esnada Bayan Hellman, başka bir grup hayali bebeği yükleniyor; kurtarılan Çingene bebekleri, İsviçre'nin güvenli böl-

gesi **Matterhorn**'un karlı zirvesine fırlatıyormuşçasına yukarıya, avizeye doğru kaldırıyor.

Hıh, auuu, üyk... **Sarah Bernhardt.**

Şimdi, **Lillian Hellman**, kolları karaborsa **Lucky Strike** ve **Parliament** sigara kartonlarıyla dolu bir şekilde, **Leni Riefenstahl** gibi giyinerek, **Berlin**'deki yeraltı sığınağına nasıl gizlice girdiğini canlandırıp iki eliyle birden **Adolf Hitler**'in görünmez gırtlağını kavrıyor ve sonra da uyuyan diktatörü yatağında boğuyor.

Aaii, hav, kiiih... **Basil Rathbone.**

Lilly, dehşete düşmüş hayal ürünü Hitler'i bu geceki yemek masasının ortasına savuruyor, dişleriyle ısırıp, manikürlü tırnaklarıyla adamın Nazi gözlerini oyuyor. Lillian'ın elleri hayali yemek borusunun çevresine kenetleniyor; gümüş çatal bıçakları ve şarap kadehlerini yerinden zıplatıp şangırdatarak, hayali Führer'in kafatasını masa örtüsüne vurmaya başlıyor.

Gıır, miyav, cik... **Wallis Simpson.**

Auuu, aaii, üyk... **Diana Vreeland.**

Hitler suikastinden bir saniye önce, **George Cukor**, parmak uçlarından, taze kesilmiş limon kokusu yayan el yıkama kâsesine hâlâ soğuk sular damlarken, yukarı bakıyor ve "Lütfen Lillian" diyor. Zavallı George, "Lütfen *kes* şunu" diye yalvarıyor.

Asalaklığı meslek edinmiş çeşitli şahısların, insan müsveddelerinin, uyuşturucu satıcılarının, üçkâğıtçıların, sürgün edilmiş Beyaz Ruslar'ın ve zavallı **Lorenz Hart**'ın ötesinde, bu geceki yemek masasının gerçekten en uzağında, kıyıda kalmış genç bir adam dönüp bakıyor. Oturma düzeninde en alt tabakaya yerleştirilmiş. Gözleri büyük bir kupa alkolsüz biradan süzülen Dört Temmuz güneşinin parlak kahverengi ışığını yansıtıyor. Tam bir Amerikan timsali. Oldukça simetrik, klasik bir suratı var adamın; tam da aşağıya baktığınızda bacaklarınızın arasında arzuyla gülümserken bulmayı hayal edeceğiniz türden dengeli bir yüz.

Yine de, ufuktaki bir yıldızı tek bir bakışla değerlendirmek problemlidir. **Elsa Maxwell**'in dediği gibi: "Kimse o göz kamaştırıcı, parlak objenin doğuyor mu yoksa batıyor mu olduğunu kesin olarak bilemez."

Lillian yanan sigarası yoluyla sessizliği içine çekiyor. Gri küllerini ekmek tabağına silkeliyor. Yoğun bir sigara dumanının içinden, "Duydunuz mu?" diyor. "Gerçek şu ki, **Eleanor Roosevelt** gür çalılıklarımdaki her bir kılı ağzına almıştır..." diye ekliyor.

Sigara dumanı, yalanlar ve **İkinci Dünya Savaşı**; tüm bunların arasından, Amerikan timsalinin parlak kahverengi gözleri doğrudan masanın öteki ucuna, kaymak tabakaya yönelip patronum Bayan Kathie'nin meşhur, kırpışan, menekşe gözlerine derin derin bakarak adeta kilitleniyor.

BİRİNCİ PLAN, İKİNCİ SAHNE

Müsaadenizle kurmaca duvarını yıkıyorum: Adım **Hazie Coogan**.

Ne mesleğim refakatçilik ne de ben profesyonel bir temizlikçiyim. Yaşlı bir kadın olarak, gençken ovduğum kap kacağı ovmak benim görevim; bu gerçekle barıştım ve haşmetli, ihtişamlı film aktrisi Bayan **Katherine Kenton**, o kap kacağa bir kez bile dokunmamış dahi olsa onlar her zaman kendisine aittir.

Ona her gün rafadan yumurta kaynatmak benim vazifem. Onun mutfağının muşamba zeminini ben parlatıyorum. Bayan Kathie'ye ödül olarak verilen, pek de azımsanmayacak sayıdaki küçük süs eşyasının ve altın kaplama ıvır zıvırın durmadan tozunun alınıp parlatılması da benim işim. Lakin ben Bayan **Katherine Kenton**'ın hizmetçisi miyim? Körpecik kuzuya karşı hizmetçi rolü takınan bir kasaptan daha çok değil.

Amacım Bayan Kathie'nin karmaşısına bir düzen getirmek... dillere destan sanatçı kaprisine disiplin aşılamak. Ben **Lolly Parsons**'un bir keresinde "vekil omurga" diye bahsettiği kişiyim.

Bayan Kathie'nin evinin halılarını süpürüyor ve marketten istediklerini sipariş ediyor olsam da, aslen evin kâhyası değil beyniyim. Zamanıma ve emeğime karşılık bana bir ücret veriyormuş ve ben uğraşıp didinirken o dinlenip güzelleşiyormuş gibi göründüğü için, Bayan Kathie patronum zannedilebilir; fakat aynı mantıkla, çiftçinin de tavuğun ve pancarın işçisi olduğu iddia edilebilir.

Sonradan başkalarının ünlü olmasına yardımcı olacak pek çok şaşırtıcı ve zeki şeyi ilk kez söyleyen ve yapan bendenizin sözlerini başka kelimelerle ifade eden **Joseph L. Mankiewicz**'in deyimiyle, bir piyano ne kadar **Ignace Jan Paderewski**'nin efendisi ise zarif **Katherine Kenton** da ancak o kadar benim efendim... Bu bakımdan, beni zaten tanıyorsunuz. **Linda Darnell**'i *Fallen Angel* filminde kamyonların mola verdiği bir yol kenarı lokantasında, bir kulağının ardına kalem sıkıştırmış bir garson olarak gördüyseniz, beni de görmüşsünüz demektir. Darnell o hareketi benden çaldı. Tıpkı **Barbara Lawrence**'ın *Oklahoma*'da eşek gibi anırarak gülmesini benden çaldığı gibi. Pek çok muhteşem aktris en etkileyici tavırlarımı ve hazırcevaplığımı aşırmıştır; bu yüzden **Alice Faye, Margaret Dumont** ve **Rise Stevens**'ın performanslarında benden izler görmüşsünüzdür. Sayısız eski filmde benden ufak parçalar bulabilirsiniz: kalkık bir kaş, telefon ahizesinin kordonuyla oynayan sinirli bir el gibi.

Eleanor Powell, çeşit çeşit küçük fiyonklar takmak olan nev'i şahsına münhasır moda stilim üzerinde hak iddia ederken, benim bir gündelikçinin kırmızı dizleri ve bir bulaşıkçının yıpranmış elleriyle övünüyor olmamdaki ironi gözümden kaçıyor sanmayın. **Darryl Zanuck**'un bir keresinde, beni **Clifton Webb**'in dar ekose eteklisi gibi göründüğüm için kovmasının dillere pelesenk olmuş bir fıkradan aşağı kalır yanı yoktur. **Mervyn LeRoy,** benim **Wally Beery** ile sık sık onunla başrolü paylaşan **Marie Dressler**'ın gizli, gayri meşru çocuğu olduğum dedikodusunu yaymıştır.

Halihazırda, işimin gerektirdiği sıradan hizmetlere Bayan Kathie'nin elektrikli soğutucusunun buzunu çözdürmek ve onun yatak örtülerini ütülemek dahil olsa da çamaşırcı kadın konumunda değilim. Mesleğim aşçılık değil. Ne de hizmetçilik benim vazifem. **Katherine Kenton** benim hayatımı, benim onunkini yönlendirdiğimden daha az yönlendiriyor. Bayan Kathie'nin günlük istekleri ve gereksinimleri benim eylemlerimi belirliyor olabilir; ancak bu olsa olsa, bir yarış arabasının sürücünün eylemlerini etkileyebildiği kadardır.

Gitgide güzelleşen **Katherine Kenton**'lar üreten bir fabrikada çalışan sıradan bir kadın değilim. Ben fabrikanın ta kendisiyim. Burada yazdığım kelimelerle, yalnızca bir kameraman veya görüntü yönetmeni değil, aynı zamanda kokoş Bayan Kathie'mi güzel göstererek, onun hatlarını vurgulayarak ve biçimini bozarak, dünyanın onu nasıl anımsayacağını kayda geçiren merceğin ta kendisiyim.

Nitekim büyücü değilim. Büyünün kaynağıyım.

Bayan Kathie kendi olmak için sadece ufacık bir çaba sarf ediyor. El emeğinin büyük kısmı perukçular topluluğu, estetisyenler ve diyetisyenlerle birlikte bana ait. Bir stüdyoyla sözleşmeli çalışmaya başladığı ilk günlerden beri, genellikle sarı, bazen koyu kahverengi ve ara sıra da kızıl renk olan peruklarını taramak ve takmak benim geçim kaynağım olmuş durumda. Ağzından çıkan her sözün **Thornton Wilder** tarafından ona özel yazılmış bir diyalog cümlesini çağrıştırması için, sesini eğitip tatlı tonlarda çıkmasını sağlarım. Gözlerinin neredeyse doğaüstü olan menekşe rengi hariç Bayan Kathie'nin hiçbir özelliği Tanrı vergisi değildir. Onun payına **Greta Garbo**, **Grace Kelly** ve **Lana Turner**'la aynı buzlu tapınağa yerleştirilmiş bir taht düşmüşken, benimkine onu yüksekte tutan hammallık görevi düşmüştür.

Ve iyi eğitim almış tüm ev hizmetçilerinin amacı göze çarpmamakken; bu aynı zamanda her başarılı kuklacının da gayesidir. Benim kontrolüm altındayken, Bayan Kathie'nin

ev işleri kolayca ve sorunsuz bir şekilde, kendi başına çekip çevriliyormuş ve o da, kendi hayatını kendi başına çekip çeviriyormuş gibi görünür.

Görevim hemşirelik, hizmetçilik ya da sekreterlik değil. Ne profesyonel bir terapist ne kuaför ne de koruma görevlisiyim. Biraz önce sıraladıklarımın hiçbirisi mesleki unvanım değilken, yine de tüm bu görevleri yerine getiriyorum. Her akşam perdeleri çekiyorum. Köpeği gezdiriyorum. Kapıları kilitliyorum. Dış dünyayı ait olduğu yerde tutmak için telefonun fişini çekiyorum. Fakat işim gitgide Bayan Kathie'yi kendi kendinden korumak haline geliyor.

Akış kesilip kamera gece vakti bir iç mekâna çevriliyor. **Katherine Kenton**'a ait şatafatlı yatak odasını ve Bayan Kathie'min bu geceki yemek davetinin hemen ardından kendini kilitlediği yatak odası banyosunun kapısını görüyoruz. Sahne dışından, duşta akan ve sıçrayan suyun şıpırtısı geliyor bangır bangır.

Yaygın spekülasyonlara rağmen, Bayan **Katherine Kenton** ile ben, **Walter Winchell**'in "dost seviciliği" diye adlandıracağı şeyden hazzetmiyoruz. Ne de *Confidential*'ın* bizi yaftalamak için "bariton bebekler"** diye atıfta bulunacağı yahut **Hedda Hopper**'ın "pembe tita emiciliği" diye tabir edeceği davranışlardan keyifalıyoruz. Mevcut konumumun vazifeleri arasında, mineli bir çay tabağına bir **Nembutal** ile **Luminal** koyup bunu Bayan Kathie'nin komodininin üzerine bırakmak da yer alıyor. Ek olarak, modası geçmiş bir bardağı taşana kadar buz küpüyle doldurup buzun üzerine bir duble viskiyi damla damla dökmek de benim işim. Aynı işlemi ikinci defa tekrarlamak da. Sonra bardağın geri kalanını, maden suyuyla doldurmak da.

---

* 1952'de Amerika'da yayımlanmaya başlayan ve dedikodu gazeteciliğinin öncüsü olarak tanınan bir dergidir. (ç.n)

** *Confidential* dergisinin ünlü yıldızların lezbiyen olduklarını ima etmek için kullandığı, üstü örtük bir tabirdir. (ç.n.)

Komodinin üzerinde bir yığın senaryodan başka bir şey yok. Düşecekmiş gibi duran senaryolar, Bayan Kathie'min beyaz perdeye geri dönmesini isteyen **Ruth Gordon** ve **Garson Kanin** tarafından gönderildi. İstemek bir yana aslında yalvarıyorlar. Kâğıt yığını arasında, dinazor veya **Emma Goldman** kılığına giren aktörler üzerine kurulmuş spekülatif Broadway müzikalleri var. **William Shakespeare**'in *Macbeth*'inin yavru hayvanlarla betimlendiği uzun metrajlı bir animasyon adaptasyonu. Seslendirme işi. En tepede ise, **Bertolt Brecht** ile **Lerner** ve **Loewe**'u buluşturan ve **Eugene O'Neill**'dan izler taşıyan bir senaryo. İskoç viskisi ve sigara dumanıyla kirlenen sayfalar sararıp kıvrılıyor. Kâğıt yığını, Bayan Kathie'min içtiği her sade kahvenin fincanının bıraktığı kahverengi halkayla lekeleniyor.

Bayan Kathie'm artık hangi yemek davetine veya açılışa teşrif etmişse, onu takiben, şu ritüeli her akşam tekrarlıyoruz. Konuta döner dönmez, elbisesinin kopçasını açıyor, fermuarını indiriyorum. Televizyonu açıyorum. Kanalı değiştiriyorum. Televizyon kanalını bir kez daha değiştiriyorum. Gece çantasının içindekileri saten yatak örtüsünün üzerine boşaltıp, Bayan Kathie'min **Helena Rubinstein** rujunu, anahtarlarını, kredi kartlarını; her bir parçayı, her eşyasını tek tek, gündüz kullanacağı çantaya yerleştiriyorum. Ayakkabılarının içine ayakkabı kalıbı koyuyorum. Koyu kestane peruğunu **strafor** başlığa iğneliyorum. Sonra, yatak odasındaki şöminenin rafında dizili duran vanilya esanslı mumları yakıyorum.

Bayan Kathie'm yatak odası banyosunun kapısının ardında, küvetin tazyikli ve buharlı sularına kendini bırakıyor ve kapının ardından onun vızıltıları geliyor: *hav, möö, miyav...* **William Randolph Hearst**. *Kıuh, üyk, cik...* **Anita Loos**.

Saten yatağının ortasında, kapağına sırmalı ipek kumaştan pembe, büzgülü güller tutturulmuş, kenarlarına dantel fırfırlar geçirilmiş kalp şeklindeki çikolata kutusunun iki mukavva parçasının ve kırış kırış ambalaj kâğıtlarının ara-

sında Bayan Kathie'min Pekinez köpeği **Loverboy** uzanıyor. Dalgalanan kırmızı saten yatak örtüsü etrafa saçılmış çikolata ambalajları ve yayılıp kalmış Pekinez köpekle darmadağınık olmuş durumda.

Bayan Kathie'nin gece çantasından bir çakmak, bir paket **Pall Mall** marka sigara, **Tuinal** ve **Dexamyl** haplarının içinde tıngırdadığı, yakut ve turmalin taşlarıyla süslenmiş küçük bir ilaç kutusu düşüyor. *Hav, gıd gıd gıdaaak, vik...* **Nembutal.**

Goarr, kiiih, oink... **Seconal.**

Miyav, cik, möö... **Demerol.**

Sonra da salına salına, beyaz bir kart düşüyor. Bu akşamki yemekten nakışlı bir yer kartı yatağa iniş yapıyor. Beyaz sert kâğıdın üzerinde, kalın, siyah harflerle **Üçüncü Webster Carlton Westward** adı yer alıyor.

Hedda Hopper'ın "Hollywood ömrü" olarak adlandıracağı bu an sona eriyor.

Görüntü bir an için donuyor. Kamera yakın plan çekime geçip saten yatağın üzerinde, miskin köpeğin yanında duran beyaz karta odaklanıyor.

Televizyonda, Bayan Kathie'm **Miami Beach**'de kısacık bir tatile çıkmak üzere **Alhambra**'daki kraliyet sorumluluklarından kaçan ve **Ramon Novarro**'nun canlandırdığı **Kristof Kolomb**'un kalbini kazanmak için kendisini alelade bir sirk dansçısıymış gibi gösteren, **İspanya Kraliçesi Isabel** rolünü oynuyor. Görüntü, **Warner Bros**'dan ödünç alınmış ve Bayan Kathie'nin hasmı rolündeki **Kraliçe I. Elizabeth**'i canlandıran **Lucille Ball**'un göründüğü bir *cameo* sahnesiyle kesiliyor.

William Wyler'ın* içindeki şeytanı ortaya çıkaran tüm Batı tarihi işte karşınızda.

Banyo kapısının ardından, hızla akan sıcak suyun içinden Bayan Kathie'm şöyle diyor: *hav, aaii,oink...* **J. Edgar Hoover.** Saçma sözlerini duymak için kulak kabartıyorum.

* Klasik edebiyat eserlerini sinemaya uyarlayıp yüksek hasılatlı işlere imza atan William Wyler, mükemmelliyetçiliğiyle Hollywood çalışanları arasında nam salmış bir yönetmendir. (ç.n.)

Kırmızı saten örtünün köşesinden, yatağın cibinliğinden, pencerenin fon perdesinden püskül sarkıyor. Her şey kırmızı, kesik kadifeyle kaplanmış. Duvar kâğıdından geçilmiyor. **XIV. Louis** aynalarıyla dolu, düğmeli, kıpkırmızı kapitone duvarlar. Etraftaki ıvır zıvırı ışıldatmakla meşgul olan, üzerlerinden kesme kristaller sarkan avizeler. Pembe oniks ve kızıl çakmak taşından oyulmuş şömine. Bütün bunlar, **Mae West**'in* vajinasının derinliklerine sokulup uyurmuşçasına izole ve sessiz bir etki bırakıyor.

Dört direkli karyola, kenarları ve pervazlarıyla kırmızı lake ve ahşap, ıslakmış gibi görününceye kadar cilalanmış. Karyolanın üzerinde şekerleme ambalajları, köpek ve yer gösterme kartı duruyor.

Üçüncü Webster Carlton Westward, parlak kahverengi gözleri olan şu Amerikan timsali. Alkolsüz bira rengi parlayan gözleri olan. Bu akşamki yemekte masanın en uzak köşesine oturtulmuş olan şu genç adam. Elle yazılmış, **Murray Hill** alan kodunu taşıyan bir telefon numarası.

Televizyonda, bir tür şeffaf harem kıyafeti içinde, esir edilmiş Mayalı bir köle olduğu izlenimi bırakmak için açıkta kalan uzuvları ve yüzü siyaha boyanmış, iki eliyle önünde, içi patates ve Küba purosuyla dolu hasır bir sepet taşıyan **Joan Crawford**, **Madrid** kapılarından içeri giriyor. Görüntünün alt metni ya Crawford'ın frengi hastalığı taşıdığını ya da onun gizli bir yamyam olduğunu akla getiriyor. Yeni Dünya'nın zehirli ganimetleri bunlar. Bir cariye. Belki de bir Aztekli.

Crawford'un çıplak omzunun hafifçe yukarı kalkışı, kibirli omuz silkişi de benden çalınan, nev'i şahsına münhasır jestlerimden biri.

Bayan Katherine'in **Salvador Dalí** tarafından yapılmış bir portresi, şömine rafındaki işlemeli davetiyeler çalılığının ve

* Mae West, eserlerinde kadınların cinsel arzularını ortaya koymaktan çekinmeyen, dönemine göre cesur senaryolar yazıp iddialı rollerde oynamış, yapıtları sansüre uğramış, seks sembolü olarak ün salmış aktris, şarkıcı ve senaristtir. (ç.n.)

Walter Winchell'in "koca-mışlar" diye tabir edeceği erkeklerin, gümüş çerçeveli fotoğraflarının hemen üzerine asılmış. Eski kocalarının fotoğraflarının hemen üzerine. Portresinde, Bayan Kathie'min kaşları şaşkınlıkla kavislenmiş ancak ağır kirpikleri aşağı sarkmış, gözkapakları ise sıkıntıdan neredeyse kapanayazmış. Yüzünün iki yanındaki elleri, meşhur elmacıkkemiklerinde yelpaze gibi açılıp, film yıldızı modelindeki kabarık kestanerengi saçlarında kaybolmuş. Ağzı gülmekle esnemek arasında bir ifade takınmış. **Valium** ve **Dexedrine**. **Lillian Gish** ve **Tallulah Bankhead** arasında. Portre davetiyelerin ve fotoğrafların, gelecekteki partilerin ve eski evliliklerin, titreşen mumların ve kristal kül tablalarına bastırılmış, tam sönmemiş sigaralardan döngüsel tütsü izleri bırakarak yükselen beyaz dumanların üzerinden yükseliyor. **Katherine Kenton**'ım mihrabımın üzerine doğuyor.

Ben ise bu tapınağın ebedi koruyucusuyum. Başrahibenin hademesi değil.

Winchell'in "New York anı" diye tabir edeceği bir zaman diliminde, yer gösterme kartını tutup şömineye götürüyorum. Tutuşana kadar mum alevinin üzerine sarkıtıyorum. Pembe oniks ve kızıl çakmak taşından oyulmuş şöminenin ağzına tek elle uzanıyor, karanlıkta parmaklarım şömine kapağını bulana dek etrafı yokluyor, sonra da kapağı sert bir hamleyle açıyorum. **Üçüncü Webster Carlton Westward**'ın beyaz kartını elimde tutup bacaya doğru eğerek, alevin ismi ve telefon numarasını yutuşunu seyrediyorum. Vanilya kokusunu içine çekişi. Kül, kapağı açılan şöminenin soğumuş ocağına düşüyor.

Televizyonda, **Preston Sturges** ve **Harpo Marx**, **Tycho Brahe** ve **Kopernik** rollerinde boy gösteriyor. Birincisi dünyanın güneşin etrafında döndüğünü iddia ediyor; diğeri ise dünyanın aslında **Rita Hayworth**'ın yörüngesinde olduğu konusunda ısrarcı. Filmin adı *Armada of Love* ve **David O. Selznick** onu, **Universal**'ın arka stüdyosunda, radyoda ça-

lınan her iki şarkıdan birinin **Helen O'Connell**'ın, **Jimmy Dorsey** grubunun eşliğinde seslendirdiği "**Bewitched, Bothered and Bewildered**" olduğu yılda çekti.

Banyo kapısı çat diye açılıyor ve Bayan Kathie'den şöyle sesler yükseliyor: *hav, hev hev, gıd gıd gıdaaak...* **Maxwell Anderson**. **Katherine Kenton** adına yaraşır saçlar beyaz banyo havlusuna sarılmış. Yüzüne avakado püresi ve arı sütünden oluşan bir maske sıvanmış. Bayan Kathie'm bornozunun kuşağını beline sıkıca sararken, yatağına atılmış ruja bakıyor. Etrafa saçılmış çakmağa, anahtarlara ve kredi kartlarına. Boş gece çantasına. Bakışları şöminenin önünde duran bana, portresinin altını yalayan mum alevinden dillere, "koca-mışlar" geçidine, davetiyelere, gelecekteki tüm o sefa sürme yükümlülüklerine ve elbette ki çiçeklere kayıyor.

Şöminenin üzerine yerleştirilmiş o mihrapta, her zaman balayı suitine veya cenaze törenine yetecek kadar çiçek bulunuyor. Bu akşamki, beyaz krizantemler, beyaz zambaklar ve araya serpiştirilen sarı orkidelerden oluşan, bir kelebek bulutu gibi parlak, süslü ve abartılı bir aranjman.

Bayan Kathie tek elle ruju, anahtarları, sigara paketini bir kenara itiyor ve "Biraz önce bir şey mi yaktın?" diyerek çikolata ambalajlarının ortasına oturuyor.

Katherine Kenton en içten methiyenin, erkek ereksiyonu olduğunu düşünen bir kadın neslinden geliyor. Günümüzde ereksiyonların kompliman olmaları, bir çeşit tıbbi buluşun sonucu meydana gelmelerinden daha az olasıdır, diyorum ona. Nakledilmiş maymun bezesi veya şu yeni mucize haplardan birinin sonucu meydana gelmelerinden daha az olası.

Sanki insanların, bilhassa erkeklerin yalan söylemek için yeni yollara ihtiyacı varmış gibi.

Bir şey mi kaybettiniz, diye soruyorum.

Menekşe gözleri ellerime kayıyor. Bayan Kathie, bir elini uzun tüylerinde yavaşça sürükleyerek Pekinez cinsi köpeği

Loverboy'u okşarken, "Kendi çiçeklerimi almaktan çok yoruldum..." diyor.

Ellerime şömine kapağının karası ve kiri bulaşmış. Yanmış yer gösterme kartının isiyle kirlenmişler. Onları tüvit eteğimin kıvrımlarına siliyorum. Ona sadece birkaç çöpten kurtulduğumu söylüyorum. Sadece öylesine, değersiz bir çöp parçasını yakıyordum.

Televizyonda, **Leo G. Carroll**, **Betty Grable** onu **İmparator Napolyon Bonapart** ilan ederek başına taç takarken diz çöküyor. **Papa IV. Paul**'ü **Robert Young** oynuyor. **Barbara Stanwyck** sakız çiğneyen **Jan Dark** rolünde.

Ekranda dudakları Novarro'nunkilere yapışmış olan Bayan Kathie'm, kendisinin, Winchell'in "Reno-vasyonlar" olarak tabir ettiği, yedi boşanma ve üç tane yüz gerdirme operasyonu öncesindeki halini izliyor. Novarro, Winchell'in "Yabani adam" diye adlandıracağı bir tip. Tıpkı, **Lillian Hellman**'ın "peri boku" diye tabir ettiği, **Dorothy Parker**'ın kocası **Alan Campbell** gibi. Bayan Kathie, elinin uzun yalayışlarıyla Pekinez köpeğini okşarken, "Salyasının tadı on bin yalnız kamyon şoförünün ıslak siki gibiydi" diyor.

Yatağının yanında, binlerce umut dolu hayal taşıyan ve dengede duran senaryoların oluşturduğu komodinin üzerinde iki uyku hapıyla bir duble viski duruyor. Bayan Kathie köpeği okşamayı bırakıp onun burnunu kaşıyor; hayvanın tüyleri orada daha koyu ve mat görünüyor. Kolunu geri çekiyor ve havlu saçından kayıyor; cansız ve beyazlamış saçları omuzlarına saçılıyor, saç kökleri arasından kafasının pembe derisi görünüyor. Şaşkınlığı dolayısıyla avakadolu suratının yeşil maskesi çatlıyor.

Bayan Kathie eline bakıyor; parmaklarıyla avuç içi lekelenmiş ve onlardan koyu kırmızı damlalar akıyor.

BİRİNCİ PLAN, ÜÇÜNCÜ SAHNE

Katherine Kenton, Houdini gibi yaşıyordu. Bir kaçış ustası gibi. Evliliklermiş, tımarhanelermiş, kaçarı olmayan **Pandro Berman** stüdyo sözleşmeleriymiş... fark etmez... Bayan Kathie'm kendini kapana kıstırıyordu çünkü son anda zincirlerinden kurtulmak ona muazzam bir başarı hissi veriyordu. İster **Red Skelton**'la birlikte berbat turnelere çıkmayı taahhüt ettiği yasal belgeleri imzalamak olsun. İster **Hazel Kasırgası**'nın yaklaşması. Yahut **Huey Long**'la birlikteliği sonucu oluşan hamileliğinin üç aylık döneminin üçüncü ayı. Her zaman yumurta kapıya dayanmadan bir saniye önce, Bayan Kathie'm paçasını kurtarıyordu.

Haydi, yavaşça geçmişten bir sahneye gidelim. Radyoda çalan her iki şarkıdan birinin **Patti Page**'in söylediği **"(How Much Is) That Doggy in the Window?"** olduğu yıla. Mizansende **Katherine Kenton**'ın güzel konutunun bodrum katındaki mutfağın içi, gündüz vakti gösteriliyor; sahnenin gerisindeki duvarda bir elektrik sobası, bir buzluk, sokağa açılan bir kapı ve adı geçen kapının üzerinde tozlu bir pencere var.

Ön planda, ben ayaklarımı beyaza boyalı bir masaya dayamış, benzer bir mutfak sandalyesinde oturuyorum; ayak bileklerimi üst üste atmışım, ellerimde bir tomar kâğıt var. Kâğıt tomarının ilk sayfasında, ataşla tutturulmuş bir not kâğıdı dalgalanıyor. Eğik bir el yazısıyla üzerine düşülen notta şöyle yazıyor: *Terimin ve rahmimin kokusu üzerinden gitmeden, bunun tadını çıkarmanı istiyorum.* İmza, **Lillian Hellman**.

Lilly, sanki hiçbir zaman hiçbir şeyin üzerini imzalamıyormuş da hep imza dağıtıyormuş gibi yapar.

Senaryonun ilk sayfasında, **Robert Oppenheimer**, Lillian **Lucky Strike** sigarasını söndürüp, **Dewar** viskisinden bir tek atarak, uçsuz bucaksız karatahta boyunca tebeşirle yazılmış, ipe sapa gelmez denklemin başından onu ite kaka uzaklaştırıncaya dek, parçacık difüzyonunu hızlandıracak en iyi yöntem üzerine kafa patlatıyor. Lilly, **Albert Einstein** onu izlerken, tükürüğünü ve **Max Factor** kaş kalemini kullanarak, zenginleştirilmiş uranyum füzyonunun hızını değiştiriyor. Einstein, bir elinin avuç içiyle alnını döverken, "Lilly, *meine liebchen, du bist eine genious!*"* diyor.

Mutfak kapısının penceresinin dışında bir şey tıkırdıyor. Sokakta bir kuş bir şeyi gagalıyor. Bir şeyin keskin kenarı cama tık tık vuruyor. Yeni doğan güneşin ışıklarında, bir şeyin gölgesi tozlu pencerenin hemen dışında uçuşuyor; parıldayan gaga camın dış yüzeyini ufak ufak tıkırdatarak gagalıyor. Kayıp bir kuş soğukta açlıklıktan kıvranıyor. Ufak oyuklar kazıp, yontuyor.

Sayfada, Lillian ***New Masses***'ın** bir kopyasını sımsıkı bükerek bir sopa haline getiriyor ve onu **Christian Dior**'un suratının ortasına geçiriyor. **Harry Truman** en son silahının kendine has görünüşünü markalaştırmak üzere dünyanın en büyük moda otoritelerini bir araya toplamış. **Coco Chanel**

* Alm.: Lilly, sevgilim, sen bir dâhisin. (ç.n.)

** ABD'de 1926 1948 yılları arasında yayımlanan, Komünist Parti'yle yakın bağlantıları bulunan bir dergi. (ç.n.)

Venedik altını talep ediyor. **Sister Parish,** Japon semalarından yeri göğü inleterek düşerken peşi sıra uzun boru boncuklar sürükleyen bombanın taslağını çiziyor. **Elsa Schiaparelli** saten kapitone bir kılıf diye tutturuyor. **Cristobal Balenciaga,** vatka diye; **Mainbocher** ise tüvit diye. **Dior** ekose kumaş numunelerini toplantı salonuna saçıyor.

Lilly, kıvırdığı sopasını sallayarak, "Fermuar sıkışırsa ne olacak?" diyor.

"Lilly, tatlım" diyor **Dior,** "bu kahrolası bir atom bombası!"

Keskin gaga, dayanılmaz derecede tiz bir sesle camı tırmalayıp uzun, eğri bir çizgi çizerek mutfak penceresinin dış yüzeyinde sürükleniyor. Gaganın çizdiği ikinci eğriyle ani bir migren ağrısı saplanıyor. Penceredeki iki eğri çizgi bir kalp oluşturacak şekilde birleşiyor ve sürüklenen pençe kalbi bir okla yarıp geçiyor.

Kâğıtta **Adrian,** kalın yapay elmas tabakasıyla kaplanmış atom bombasının büyüleyici bir Müttefik zaferinin sinyalini verdiğini görüyor. **Edith Head, Waldorf=Astoria**'daki konferans masasını küçük elleriyle yumruklayarak, **Hirohito**'nun üzerine, elde tığla işlenmiş bir şeyin, ateşli ölüm yağdırması gerektiğini, aksi halde **Manhattan Projesi**'nden* çıkacağını beyan ediyor. **Hubert de Givenchy, Pierre Balmain**'i topa tutuyor.

Ayağa kalkıyor ve sokak kapısına gidiyorum. Şimdi, soğuk şafak vaktinde, her iki kolunu da göğsüne dolamış ve kürk bir paltoya sarınmış Bayan Kathie'min sokakta durduğunu fark ediyoruz.

Eve birkaç ay erken gelmediniz mi, diye soruyorum.

Ve Bayan Kathie, "Ayıklıktan çok daha iyi bir şey buldum..." diyor. **Harry Winston** marka tek taşla parıldayan yüzükparmağının bulunduğu sol elini sallıyor ve "**Paco Esposito**'yu buldum!" diyor.

---

* ABD yönetimince yürütülen ve ilk atom bombasının üretilmesiyle sonuçlanan araştırma projesi. (ç.n.)

Cama derin bir kalp kazımak için kullandığı alet, pırlantaymış. Sokak penceresine kalbi ve **Aşk Tanrısı**'nın okunu bununla kazımış. Lakin bu kendine aldığı yeni bir nişan yüzüğünden başka bir şey değil.

Onun arkasında, el çantaları, elbise kılıfları, valizler ve omuz çantaları gibi çeşit çeşit bagajla Noel ağacı gibi süslenmiş genç bir adam duruyor. Çanta ve valizlerin hepsi **Louis Vuitton** marka. Adamın üzerinde, dizleri motor yağıyla kirlenip siyahlaşmış mavi bir kot pantolon var. Mavi, pamuklu kumaştan gömleğinin kolları, dövmelerini açıkta bırakmak için yukarı sıyrılmış. Adamın adı olan Paco kelimesi göğsünün bir tarafına işlenmiş. Adamın parfümü, yüksek oktavlı benzin kokusu.

Bayan Kathie diyaloglardaki son dakika düzeltilerini yalayıp yutarken yaptığı gibi, menekşe gözlerini yüzümde bir o yana bir bu yana, bir yukarı bir aşağı kaydırıyor.

Katherine Kenton'ın herhangi bir hastaneye yatmaya razı olmasının yegâne sebebi oradan kaçmaktan zevk almasıdır. Film çekimleri arasında, kilitli kapıların, parmaklıklı pencerelerin, yatıştırıcıların ve deli gömleklerinin üstesinden gelmeye can atar. Soğuk sokaktan içeri adım attığında ağzından buharlar çıkan Bayan Kathie'min ayağında mukavva terlikler var. **Madeleine Vionnet**'ler değil. Gümüşrengi, tilki kürkünden paltosunun altına ince, kâğıttan bir elbise giymiş. **Vera Maxwell** değil. Bayan Kathie'min yanakları güneşten pembeleşmiş. Kestanerengi saçları rüzgârda kabarıp dalgalanmış. Mavi parmakları mutfak masasının üzerine koymak için kaldırdığı alışveriş çantasının kulbunu tutuyor.

Senaryonun üçüncü planında, Hellman **Hiroshima** istikametinde, Japon çam ağaçlarının, devasa pandaların ve **Fuji Dağı**'nın üstünden geçen ***Enola Gay***'in* kumandasına geçip onu uçuruyor. Görüntü bir hayal sekansıyla kesiliyor ve bu

* Hiroshima'ya atom bombasını bırakan uçağın adı. (ç.n.)

sekansta, Hellman çığlıklar atan **Jack Warner**'ı pala kullanarak hadım ediyor. Kanlar içinde feryat eden **Louis B. Mayer**'in derisini canlı canlı yüzüyor. Kadının eli bomba haznesinin pimini sıkıca kavrıyor. Ölümcül kargosu küçük inciler ve fırfırlı beyaz dantellerle süslenmiş, bakire bir gelin gibi parıldıyor.

Bayan Kathie'm kendi mutfağında alışveriş çantasına iki elini birden daldırıp tüy yumağı gibi duran postu havaya kaldırıyor. Onu Hellman'ın senaryosunun üzerine koyarken, hırpani kıl yığını titriyormuş gibi görünüyor. Siyah düğmelere benzeyen iki göz, kırpışarak açılıyor. Islak tüy topu büzüşüyor, sonra bir *hap-şu* nidası patlatıyor. İki düğme gözün arasında, altta, post ayrılıp açılıyor ve iki dizi sivri diş gün yüzüne çıkıyor. Nefes alırken hızlı hızlı hareket eden ince, pembe bir dil görünüyor. Bu, yavru bir köpek.

Bayan Kathie'nin yeni pırlanta yüzüğünü taktığı film yıldızı eli kesilmiş, kırmızı kabuklar bağlamış ve üzerine kurumuş kan lekeleri bulaşmış gibi görünüyor. Parmaklarını birbirinden ayırarak her iki elini de bana göstermek için açan Bayan Kathie, "Bu hastane dikenli tellerle kuşatılmıştı" diyor.

Dikenli tellerin bıraktığı izler, Lillian'ın **Abraham Lincoln Taburu**'ndan* gözler önüne serdiği herhangi bir yara kadar dehşet verici. Fakat **Ernest Hemingway** ile boğa güreşine girişen **Ava Gardner**'in** aldığı yaralar kadar feci değil. Yahut **Truman Capote**'nin **Gore Vidal** üzerinde bıraktıkları kadar.

"Yolunu kaybetmiş; onu yanıma aldım" diyor Bayan Kathie.

Ben, hangisinden bahsediyorsun, köpekten mi, adamdan mı, diye soruyorum.

* İspanya İç Savaşı'nda Şubat 1937 ile Kasım 1938 arasında Cumhuriyetçilerin safında çarpışan ABD'li gönüllülerden oluşan birlik. (ç.n.)

** Ava Gardner, Frank Sinatra ile boşandıktan sonra, İspanya'ya taşınıp, Ernest Hemingway ile arkadaşlık kurmuştur. Hemingway ile arkadaşlığı sonucunda boğa güreşine ve matadorlara ilgi duymaya başlayan Gardner'in matador bir sevgilisi de olmuştur. (ç.n.)

"Bu bir Pekinez" diyor Bayan Kathie. "Ona **Loverboy** adını taktım."

"Koca-mış"ların en yenisi Paco, lise aşkından sonra gelen, pespaye serbest fotoğrafçıdan, sonra gelen başarısız aktörden, sonra gelen çelik işletmecisi kodamandan, sonra gelen ibne koro şarkıcısından, sonra gelen senatörün ardından gelmişti. Üst kattaki şatafatlı yatak odasının şömine rafında bütün bu kişilerin, tüm bu sokak köpeklerinin fotoğrafları dizili.

Walter Winchell'in "sonsuza dek mutsuz yaşadılar" diye adlandıracağı bir serseri sergisi.

Her gönül ilişkisi, **Hedda Hopper**'ın "evl-i-ntihar" diye tabir edeceği bir tür öz yıkımsal harekettir. Kendi karnına kılıç saplamaktansa, en yakışıksız erekte penislerin üzerine tekrar tekrar atlamaktır.

Bayan Katherine'in evlendiği adamlar, kocadan ziyade başrolü paylaştığı birer aktördür. Hediyelik eşyadır. Hepsi onun en yeni, cesur macerasının delillerini sunan birer şahittir; **Raymond Massey**, **Fredric March** veya **Yüz Yıl Savaşı**'nda yan yana çarpışabileceği herhangi bir rol arkadaşından farkları yoktur. Ya da Atlantik üzerindeki uzun uçuşu sırasında, içinde şampanya ve **mersin balığı havyarı** bulunan romantik kokpitte kaçak yolculuk yapan **Amelia Earhart** rolünü oynarken, ona eşlik eden **Charles Lindbergh**'den. Haçlı Seferleri sırasında kaçırılan **Kleopatra**'nın evlendirildiği **Kral VIII. Henry**'den.

Her düğün fotoğrafı bir hatıradan çok yara iziydi. **Katherine Kenton**'ın sağ çıktığı bir korku filmi senaryosunun kanıtıydı.

Bayan Kathie yavru köpeği, Hellman senaryosunda, Lilly Hellman ve **John Wayne**'nin **İvo Adası**'nda* Amerikan bayrağını göndere çektikleri sahnenin tam üzerine koyuyor. Bayan Kathie gümüş rengi tilki kürkünden paltonun cebine

* 1945'te Japon ve ABD kuvvetleri arasında şiddetli bir çarpışmaya sahne olan ada. (ç.n.)

yaralı elini sokarak ciltli bir kâğıt tomarı çıkarıyor; her sayfada ***White Mountain Hastanesi ve Yatılı Tedavi Merkezi*** anteti var.

Çalıntı ve boş bir reçete defteri bu.

Bayan Kathie **Estée Lauder** kaş kaleminin ucunu, dilinin pembe ucuna değdirerek ıslatıyor. Antetin altına birkaç kelime yazıyor, sonra duruyor, başını kaldırıyor ve "***Darvocet***'ten günde kaç doz alınıyor?" diyor.

Onun valizlerini taşıyan genç adam, "**Hollywood**'a gitmemize ne kadar kaldı?" diye soruyor.

Los Angeles'tan, **Louella Parsons**'un takriben sekiz yüz kilometre karelik alandan ve **Irene Mayer Selznick**'in çevresinde toplanan on iki milyon insandan meydana gelen yer olarak tanımladığı şehirden bahsediyor.

Tam o anda, **Loverboy**'un yakın plan çekimine geçiyoruz ve ufak Pekinez sıcak, pis kokulu atom bombasını **General Douglas MacArthur**'un üzerine bırakıyor.

BİRİNCİ PLAN, DÖRDÜNCÜ SAHNE

Bir film yıldızının işi, diğer herkesin kendi dertlerini unutmasına yardımcı olmaktır. Cazibesini, güzelliğini ve tatlı neşesini hayatı kolaylaştırmak için kullanmak. **Gloria Swanson** bir defasında, "Sorun şu ki, eğer insanların içinde hiç ağlamadıysanız... o zaman insanlar sizin asla ağlamadığınızı düşünürler" demişti.

Birinci plan, dördüncü sahne **Katherine Kenton**'ın ölünün küllerinin saklandığı bir kabı kollarına almasıyla başlıyor. Dekor: **Aziz Patrick Katedrali**'nin taş zemininin aşağısında, yeraltının derinliklerinde yer alan, örümcek ağlarıyla süslenmiş ve loş bir şekilde aydınlatılmış Kenton mahzeninin içi. İşlemeli bronz kapının kilidinin döndüğünü ve kapının yas tutanları karşılamak üzere açıldığını görüyoruz. Mahzenin arka tarafında, karanlıkta kalan taş rafta cilalı metalden; bronzdan, bakırdan, nikelden yapılma çeşit çeşit kül kabı var. Birinin üzerine ***Casanova***, bir diğerine ***Darling***, ötekine ise ***Romeo*** isimleri kazınmış.

Bayan Kathie'm kollarında tuttuğu kabı dudaklarıyla buluşturmak üzere havaya kaldırıyor. Rujlu dudaklarını büzerek kabın üzerine kazınmış ***Loverboy*** ismine bir öpücük kondu-

ruyor ve sonra bu yeni kabı, tozlu rafa, diğerlerinin yanına yerleştiriyor.

Kay Francis henüz gelmedi. **Humphrey Bogart** başsağlığı mesajı göndermedi. Ne de **Deanna Durbin** veya **Mildred Coles** gönderdi. **George Bancroft, Bonita Granville** ve **Frank Morgan** da kayıp. Hiçbiri çiçek yollamadı.

Kapların üzerine isimleri kazınmış olan ***Sweetie Pie***, ***Honey Bun*** ve **Av. Oliver "Kızıl" Drake**, **Hedda Hopper**'ın tabiriyle "kül kardeşi"dirler. Sırasıyla, Bayan Kathie'nin beagle'ı, şivavası ve **Uluslararası Çelik İmalatçıları** yönetim kurulu başkanı ve çoğunluk hissedarı olan dördüncü kocası. Diğer kaplar arasına dağılmış bir şekilde bir de şunlar bulunuyor: ufak kanişi ***Pookie***'nin, minyatür *pinscher*'ı ***Fantasy Man***'in ve ***Lothario***'nun kül artıkları, ayrıca örümcek ağlarıyla taş rafa tutunmuş, reçeteli **Valium**'un turuncu plastik şişesi. Etiketi küf ve tozla lekelenmiş **Napoleon brendisi**. Eczaneden reçete edilmiş bir şişe **Luminal**.

Louella Parsons'un "halının altına süpürme mekanizması" diye adlandıracağı şeyler bunlar.

Bayan Kathie'm bir ilaç şişesinin üzerindeki tozu üflemek için öne eğiliyor. Şişeyi kaldırırken siyah eldivenleri kirleniyor ve o, üzerinde çocuk kilidi bulunan alengirli kapakla boğuşuyor; kapağı bastırarak çevirirken içindeki haplar tıkırdıyor. Tıkırtı soğuk taş odada, makineli tüfek ateşi gibi gürültülü bir şekilde yankılanıyor. Bayan Kathie'm birkaç hapı eldivenli eline boşaltıyor. Diğer eliyle yüzündeki siyah tülü kaldırıyor. Hapları ağzına atıyor ve tortulu brendi şişesine uzanıyor.

Rafta, içinde küllerin bulunduğu kaplar arasında, gümüş bir resim çerçevesi yüzüstü duruyor. Onun hemen yanında ise **Helena Rubinstein** marka rujun paslı kutusu. Yavaş bir panoramik çekim **Mitsouko** parfümünün, parmak izleriyle lekelenip bulanıklaşmış, spreyli, kristal şişesini gözler önüne

seriyor. Tozlu bir kutudan sararmış **Kleenex** mendiller fışkırıyor.

Loş ışıkta, 1851 mahsulü, bir şişe **Château Lafite** gözümüze çarpıyor. Takriben 1865 yılında üretilen **Huet calvados*** ve 1906'da şişelenmiş **Croizet konyağı**. 1825 mahsulü **Campbell Bowden & Taylor** porto şarabı.

Taş duvarların önüne farklı boyutlardaki, **Dom Pérignon**, **Moët & Chandon** ve **Bollinger** şampanya şişelerinin kutuları istiflenmiş... Dört standart şarap şişesi kadar içki alabilen, adını İncil'de geçen **Nevat** ve **Serua** oğlu **Yarovam**'dan alan şişeler. Adını bir Babil kralından alan ve standart şişelerden yirmi kat büyük olan **Nebukatnezar** şişeleri. Bu kulelerin arasında, adını **İsa Mesih**'in doğumunu kutlayan **Üç Bilge Adam**'dan alan ve yirmi dört şişe şampanya alabilen **Melchior** şişeleri yer alıyor. Mantarı açılmamış şişe kadar boş şişe de var. Bir zamanlar **Conrad Nagel**, **Alan Hale**, **Şempanze Çita**** ve **Bill Demarest**'in dudaklarıyla lekelenmiş ve uzun süre önce terk edilmiş olan boş şarap kadehleri soğuk gölgeler oluşturuyor.

Bayan Kathie'nin matem örtüsü düşüp yüzünü kapatıyor ve o, her bir şişeyi dudaklarına götürüp, her birinin ışıldayan gerdanında yeni bir ruj lekesi bırakarak, siyah tülün üzerinden kafaya dikiyor. Her bir şişenin ağzı onunki kadar kırmızı.

Bugünkü cenaze töreninde boy göstermeyenlerden biri de **Sydney Greenstreet**. **Greta Garbo** taziyelerini iletmedi.

Walter Winchell'in "canlı cenaze" diye tabir ettiği kişi.

Bir kez daha, yalnızca Bayan Katherine ve bendeniz buradayız.

Bir düğünün negatifi gibi duran bu tuhaf görüntüde, Bayan Kathie'm siyah fare dışkılarını bir kenara itiyor ve kaldırıp mezar duvarına dayayarak, gümüş resim çerçevesinin rafta dik durmasını sağlıyor. Çerçevede resim yerine ayna var. Aynanın içinde, taş duvarların, örümcek ağlarının yansımasının

* Ünlü bir elma brendisi markası. (ç.n.)

** Tarzan filmlerinde yer alan şempanze. (ç.n)

arasında, siyah şapkası ve matem örtüsüyle poz veren Bayan Kathie'yi görüyoruz. Sol elindeki eldiveni, parmak ucundan kavrayarak çekiyor. Yüzükparmağından çevirirek çıkarıp, tek taşını, özel kesim altı kıratlık **Harry Winston**'ını bana veriyor. Bayan Kathie, "Sanırım bu anı kaydetmeliyiz" diyor.

Yüzeyine geçmişin izlerinin kazındığı bir ayna. Üzerine işlenmiş her türden eski rekorla karalanmış.

Ona, yerinize geçin, lütfen, diyorum.

Bayan Kathie, "**Cary Grant**'ı telefonla aradığına kesinlikle emin misin?" derken, geri çekilerek, uzun zaman önce taş zemine rujla çizdiği soluk X işaretinin üzerinde duruyor. Tam o noktada film yıldızı suratıyla aynadaki izler mükemmel bir şekilde hizalanıyor. O muhteşem açıda ve uzaklıkta, aynadaki eski çizgiler üç, dört, beş köpek evvel sahip olduğu kırışıklara, önceden yüzünde varolan ve her biri yeni bir yüz gerdirme operasyonuyla ya da koyun embriyosu serumunun enjeksiyonuyla düzeltilen sarkıklara ve yağ bezelerine dönüşüyor. İsviçre'de gizli bir klinikte uygulanan bir tür radikal tıbbi yöntemle düzeltilen. Pahalı krem ve merhemler, deriyi kaldırıp germek için yapılan operasyonlarla düzeltilen. Birkaç ayda bir sildirdiği yüz çukurları ve yaşlılık izleri; gerçekte nasıl görünmesi gerektiğinin kaydı aynada sabitlenmiş duruyor. Bayan Kathie'm matem örtüsünü tekrar kaldırıyor ve hakkıyla kazandığı çok eski sarkıklarının, benlerinin ve saçlarının kayıtları, aynaya yansıyan yanakları ve çenesiyle aynı hizaya geliyor.

Paco Esposito ve **Romeo**'dan, tüm sokak köpeklerinden ve "koca-mış"lardan yadigar savaş yaraları bunlar.

Bayan Kathie'nin suratı, bir ifade takınmadığı zamanlarda takındığı ifadeyi takınıyor; yüz hatları, ünlü ağzı ve gözleri **Monogram Stüdyoları** kostüm departmanının arkasındaki kumaş askılıklara asılmış, plastik poşetlere konulup karanlıkta kalmış **Theda Bara** geceliklerine dönüşüyor. Kaslar uyuşuk ve gevşek. Seyirci aklından tamamen çıkmış.

Ve pırlantayı kullanarak işe koyuluyor, çizime başlıyorum. Bu uzun vadeli kayda her yeni kırışığı işliyor, her yeni yaşlılık lekesini ekliyorum. Estetik cerrahlar bir kez daha bütün pürüzleri silip yok etmeden Bayan Kathie'nin sefaletini kaydederek, herhangi bir fotoğraftan daha kümülatif bir belge yaratıyorum. Pırlantayı cama bastırıp sürükleyerek, gri saçlarını çiziyorum. Onun gizli yüzünün topografyasını güncelliyorum. Alnı boyunca uzanan en yeni kırışıkları yontuyorum. Gözlerinin çevresinde oluşan yeni kayayaklarını oyuyorum. Pırlanta, toplumsal imajının sahte gülümsemesini silerek, Bayan Kathie'yi tanınmaz hale getiriyor. Bense onu kesip biçiyorum.

Ömür boyu bu denli kötü muameleye maruz kalan, defalarca bölünen, kesilen, üzerine derin çizgiler çizilen ayna eğilip bel verdiğinden, uygulanacak herhangi bir baskı neticesinde aynanın un ufak olup sivri parçalar yığınına dönüşmesi an meselesi. Mesleğimin diğer bir yükümlülüğü de asla çok sert bastırmamak. Görevim Paco'nun şifoniyerin çevresine yayılan çişini silmeyi, sonra da kısırlaştırılması için köpeği veterinere götürmeyi de kapsıyordu. Her gün, **Arthur Miller** tarafından **Deborah Kerr** için senaryolaştırılmış **Hiawatha** destanı veya **Danny Kaye**'le aracılık eden **Robert Fulton** hikâyesi gibi konuları işleyen bir tarih kitabından bir sayfa yırtmak ve dumanı üstünde yeni bir avuç dolusu dışkıyı toparlayıp atmak zorundaydım.

Bayan Kathie'nin yüzünden süzülen gözyaşlarını kopya etmek için pırlantayı düz bir hat üzerinde sürüklüyorum.

Pırlanta camın üzerinde tiz bir ses çıkarıyor. Aniden saplanan bir migren ağrısı sesi.

Dorian Gray'in aynası bu.

Sonra, sahne dışından ayak sesleri yankılanıyor. Deri ayakkabıların takırtısı bir adamın koridordan bize doğru geldiğini haber veriyor; her adım taşın üzerinde daha yüksek bir ses

çıkarıyor. **Van Heflin** veya bir ihtimal **Laurence Olivier**. **Randolph Scott** veya belki de **Sid Luft**.

İki ayak sesinin arasındaki sükûnette, takla tuk arasında, aynayı yüzüstü rafa yerleştiriyorum. Pırlanta yüzüğü Bayan Kathie'me geri veriyorum.

Bir erkek silueti mahzene açılan kapının eşiğini kaplıyor. Uzun ve ince biri, omuzları dik; koridorun ışığında ana hatları seçiliyor.

Bir eli çoktan paslı ruj kutusuna uzanmış olan Bayan Kathie dönüyor. "Ah **Groucho**, gelen sen olabilir misin?" diyerek, adama dikkatle bakıyor.

Karanlığın içinden bir buket çiçekle, onları uzatan adamın elleri çıkıyor. Gün ışığı kadar keskin bir koku yayan pembe **Nancy Reagan** gülleri ve sarı zambaklar. Adam, "Başınız sağ olsun..." diyor. Genç adamın temiz elleri ve pürüzsüz parmak eklemleri, parlak ve cilalı tırnakları görünüyor.

Hedda Hopper'ın "cenaze flörtü" dediği türden biri bu. **Louella Parsons**'un "mezarbaşı damadı". **Walter Winchell**'in ise "tabut aşkı".

Üçüncü Webster Carlton Westward bir adım öne çıkıyor. Yemek davetindeki genç adam. Yanmış yer gösterme kartındaki isim ve telefon numarası.

Gözleri alkolsüz yaz birası gibi parlak kahverengi.

Başımı iki yana sallıyorum: Yapma. Bu işkenceyi yineleme. Bir başkasına daha güvenme.

Fakat Bayan Kathie'm dudaklarına taze bir kat kırmızı boya sürmeye koyulmuş bile. Sonra da eski ruju, ölülerin küllerinin bulunduğu paslı kapların arasına şangır şungur fırlatıyor. İnsanların "ölü neferler" dedikleri boş şarap şişelerinin arasına. Bayan Kathie'm siyah tülünü indiriyor ve eldivenli eliyle tozlu, bir kenara atılmış ve uzun süredir ölü sevgilileri arasında unutulmuş bir şeye uzanıyor. Fi tarihinden kalma cismi kaldırırken, kırmızı dudaklarından fısıltıyla "*Guten essen*" kelimeleri dökülüyor. Ardından da, "Bu 'asla asla

deme' deyişinin Fransızca'sıdır" diyor. İlaçların ve brendinin etkisiyle menekşe gözleri bulanıklaşmış olan Bayan Kathie tek bir hareketle hem çiçekleri kabul etmek için arkasını dönüyor hem de tozlu cismi, başka bir deyişle diyaframını, eski vizon kürkünün sökük astarından içeri atıyor.

BİRİNCİ PLAN, BEŞİNCİ SAHNE

Clare Boothe Luce, bir defasında **Katherine Kenton** hakkında şöyle demişti: "Âşık olduğunda hiçbir şey onu üzemez; lakin âşık olmadığında, hiçbir şey onu mutlu edemez."

Sıradaki sahneyi Bayan Kathie'nin yatak odasının bitişiğindeki banyoda canlandırıyoruz. Sahnenin açılışında, Bayan Kathie'min tuvalet masasında, açıları sağ profilini, sol profilini ve tüm yüzünü gösterecek şekilde ayarlanmış üç aynanın karşısında oturduğunu fark ediyoruz. **Üçüncü Webster Carlton Westward**'ın getirdiği pembe **Nancy Reagan** güllerinden ve sarı zambaklardan oluşan buket bir vazoya yerleştirilmiş; küçücük demet, aynalardaki çoklu yansımasıyla burası sanki bir çiçekçi dükkânıymış izlemi veriyor. Bütünlüklü bir bahçe izlemi. Bu tekil buket çoğalmış. Sonsuzluğa uzanmış. Çiçekler mahzende kurumaya bırakılmamış.

Buketten sarkan bir parşömen kartın üzerinde şöyle yazıyor: *Aşkımız ancak biz onu başkasıyla paylaşmayı beceremezsek heba olur. Lütfen, dünyanın sana duyduğu hudutsuz sevgiyi paylaşmasına izin ver.* **John Milton** veya **Mohandas Gandhi**'den aşırılmış birkaç abuk sabuk laf işte.

Aynalara, Bayan Kathie'm çenesinin altından sarkan gevşek deriyi çimdiklerken yansıyor. Deriyi çimdikleyip çekiştirirken, "Bir daha viski yok. Ve bir daha o kahrolası çikolatalardan da yenmeyecek" diyor.

Tüm belirtiler çikolata zehirlenmesine işaret ediyor. İhmalkârlık ederek, **Loverboy**'un şüphesiz kokusunu alacağı bir kutu çikolatayı yatağın üzerinde bıraktığı için Bayan Kathie'ye yazıklar olsun. Yalnızca tek bir bonbonun içerdiği kafein bile o büyüklükteki bir köpeğe kalp krizi geçirtmeye yeter de artar bile.

Parşömen kart, *Webb* adıyla imzalanmış. Westward, **Cholly Knickerbocker**'ın "fırsatçı âşık" dediği türden bir oğlan. Cilalı tuvalet masasının üzerinde, güllerin yanında, Bayan Kathie'nin, üzerine toz birikmiş diyaframının pembe lastik başlığı duruyor.

Bayan Kathie takma kirpiklerini çıkarırken, arkasında duran bana bakıyor ve "Başka hiç kimsenin başsağlığı dilemediğinden emin misin?" diyor. İkimizin aynadaki yansıması, tüm dünya nüfusu sadece ikimizden ibaretmiş gibi çoğalıp kalabalık bir güruh oluşturuyor.

Başımı iki yana sallıyorum: Hayır. Kimse dilemedi.

Bayan Kathie kestanerengi peruğunu çıkarıyor ve bana uzatıyor. "Senatör bile mi?" diyor. Paco'dan önceki "koca-mış". **Senatör Phelps Russell Warner**. Tekrar başımı sallıyorum: Hayır. İbne dansçı **Terrence Terry** de dilemedi. Şu an *Guiding Light* isimli yeni bir radyo programında flamenko dansı yapan, fevri, Latin beyin cerrahını oynayan **Paco Esposito** da. Koca-mışlardan hiçbiri tek kelimelik bir taziye mesajı bile göndermedi.

Yüzündeki makyajı pamuk ve cilt kremiyle kazıyan Bayan Kathie elastik peruk filesini başından şak diye söküp çıkarıyor. Film yıldızı ellerini beyazlamış saçının uzun tellerine geçiriyor. Başını iki yana hızlıca sallıyor ve böylece saçları havalanarak saten sabahlığının pembe, vatkalı omuzlarına

dökülüyor. Bayan Kathie bir tutam gri teli parmağına dolayarak, "Sence saçım yeniden boya tutar mı?" diyor.

Walter Winchell'in "toy-aşk" diye tabir edeceği durumun ilk semptomu, Bayan Kathie'nin saçlarını parlak, tekir kedi turuncusuna boyamasıdır.

"İyimserlik" der **H. L. Mencken**, "herhangi bir hastalığın ölümcül olduğunu gösteren ilk semptomdur."

Bayan Kathie ellerini memelerinin altına yerleştirip, göğüs çatalı gerdanında birleşip kabarana dek onları yukarı kaldırıyor. Kendine aynalarda farklı açılardan bakarak "**Münih**'teki zeki **Doktor Josef Mengele** neden ihtiyar *ellerim* konusunda bir şey yapamıyor ki?" diyor.

Westward denen genç adam, olsa olsa **Lolly Parsons**'un "oğlan-ografi yazarı" diyeceği bir tip. Hani şu yalnız, ışığını kaybetmiş sinema yıldızlarının özel hayatlarına çaktırmadan giren güler yüzlü, oynak hovardalar var ya, işte onlardan biri. Profesyonel birer dinleyici ve son derece bakımlı olan bu insan müsveddeleri, onların mahremine kulak kesilir, güçlü egolarını ve zayıflayan zihinlerini tatmin eder, durmadan en iyi anekdotları ve alıntıları cımbızla seçerek, film yıldızının vefat ettiği an yayımlanmaya hazır bir metni daima el altında bulundururlar. Utanç verici itiraflar ve demeçler, şöminenin yanında brendi yudumlayarak geçirilen bir dolu samimi akşamın kefareti olacaktır. Bay Parlak Kahverengi Göz, şüphesiz, Bayan Kathie'nin özel yaşamındaki her sırrı, her kusuru ve hazımsızlığı ifşa etmeye hazır ayartıcı tiplerden biri.

Webster denen adam belli ki, Winchell'in temelsiz "garazografi" diyeceği, mahrem biyografiler kaleme almaya meraklı bir yazar özentisi. Tanıştığı her ünlünün en parlak ve karanlık anlarını çalan saksağanın* edebi karşılığı.

Bayan Kathie'm bir kavanoz **Vaseline**'e parmağını daldırıyor, sonra ondan parmağıyla vıcık vıcık, koca bir parça alıp,

* Saksağan, Amerikan argosunda lafebesi anlamına da gelir. (ç.n.)

bunu alt ve üst dişleri üzerinden kaydırarak derinlerdeki azı dişlerine sürüyor. Kaygan ağzıyla gülümsüyor ve "Kaşığın var mı?" diyor.

Mutfakta var, diyorum. Radyodaki her iki şarkıdan birinin **Christine, Dorothy** ve **Phyllis McGuire**'ın söylediği **"Don't Take Your Love from Me"** parçası olduğu yıldan beri banyoda kaşık bulundurmuyoruz.

Bayan Kathie'nin amacı şu: **Lolly Parsons**'un "kara kuru"dan başka bir şey demeyeceği hale gelene dek zayıflamak. **Hedda Hopper**'ın tabiriyle "rujlu kemik torbası" olmak. **Elsa Maxwell**'in **Katharine Hepburn**'ü tanımladığı gibi "güzel saçlı bir kurukafa"ya dönüşmek.

Bayan Kathie bahsi geçen kaşığı bulmak üzere odadan çıktığı anda, parmaklarımla banyo tuzu kutusunu açıyor ve kalın tanelerden bir çimdik alıyorum. Bunları güllerin arasına serpiştiriyor ve tuz suda çözülsün diye vazoyu çalkalıyorum. Parmaklarım kartı gül ve zambak buketinden söküp alıyor. Parşömeni katlayıp yırtarak birkaç parçaya ayırıyorum. Katlıyor ve cümleler tek tek kelimelere dönüşene dek tekrar yırtıyorum. Sonunda kelimeler yalnızca alfabenin harflerinden ibaret kalıyor ve onları da klozete serpiştiriyorum. Sifonu çektiğimde, klozet doluyor ve su derinleştikçe yırtık parşömen parçaları girdaba kapılıyor. Klozet, tuvaletin boğazına sıkışmış saklı kâğıt yığınını kusmaya başlıyor. Yüzeyde ıslak parşömen, tebrik kartı ve ince dokulu telgraf kâğıdı parçaları yüzüyor. Tıkanmış tuvaletteki her şey klozete geri dönüyor.

Tuvaletin ağzında **Edna Ferber**, **Artie Shaw** ve **Bess Truman** tarafından gönderilmiş bir şefkat ve ilgi seli dönüyor. El yazısı notlar ve kartlar, üzerinde, *Şayet elimden bir şey gelirse...* ve *Lütfen aramaya çekinmeyin...* yazan telgraflar. Tüm bu duyarlılıkların yırtık parçaları taşmaya, beyaz klozetin ağzından dışarı akmaya ve mermer zemine hücum etmeye hazırlanarak felaketin kalbine doğru yüksele yüksele dönüyor. Tüm o müşfik sözcükler... Onları parçalara ayırdım, sonra

daha da küçük parçalara ve birer kırpıntı haline getirdim. Tüm gizli kapaklı işlerim açığa çıkmak üzere. Son birkaç gündür yok ettiğim bütün başsağlığı mesajları.

Alt kattaki lavabodan gelen, gümüş kaşığın ucunun Bayan Kathie'nin dilinin altına değmesiyle tetiklenen, midesinin derinliklerinde kabaran dalgalanmanın; sığır filetosu **Stroganoff**'un, **Kraliçe Charlotte** usulü armutlu turtanın ve **Prens Orloff** usulü dana yemeğinin Bayan Kathie'nin yemek borusunda yükselmesinin ve öğürme refleksinin bütün bu süreci reddetmesinin sesi konutunun sessizliğinde yankılanıyor.

"Canları cehenneme" diyor Bayan Kathie su seslerinin arasından, film yıldızı sesi kin ve mide asidiyle boğuklaşmış bir halde. Oldukça şiddetli öğürtülerle içini boşaltırken, "Umurlarında değil" diyor.

Busby Berkeley'in **Judy Garland**'a verdiği şu rezil nasihat şöyledir: "Bağırsaklarında hâlâ hareket varsa, çok fazla yiyorsun demektir."

Üst katta, lime lime edilmiş sevgiler kabarmış, banyo zemine taştı taşacaklar. Felakete doğru döne döne yükseliyorlar. Yumurta kapıya dayanınca, pembe mermer zemin üzerine diz çöküyorum. Çalkalanan pisliğin içine elimi daldırıyorum. Soğuk su dirseğime çarpıyor; sonra elimi tuvaletin boğazına iyice sokup ıslak kâğıtları kenara iterken su omuzlarıma kadar geliyor. Sırılsıklam, keçeleşmiş sevgi sözcükleri tabakasını avuçlayıp eşeleyerek bir tünel açıyorum. Anlam veremediğim hamursu duygu kütlesini eşeleyerek.

Alt katta, Bayan Kathie ağız dolusu **Pierre Rothschild** pastası kusuyor. **Louise Grimaldi** topları. **Aunt Jemima** şurubu. **Lady Baltimore** keki. Sindirilmemiş **Jimmy Dean** sosislerini sulu, köpüren lokmalar halinde çıkarıyor.

Bu eski konutun tesisatı zangırdıyor; borular suda yumuşamış sırlar ve gurme kusmukla gelen yeni yükü taşımak ve sevk edebilmek için patırdayıp gümbürdüyor.

Bir "Hollywood ömrü" sonra, klozetteki su geri çekilmeye başlıyor.

Paramparça olmuş sevgi ve ilgi kırpıntıları, iyi dilek sözcükleri gözden kaybolarak batıyor. Temiz su, teskin edici son kelimeleri lağıma defediyor. Tuvalet o dantelli, kabartmalı, nakışlı, parfüm kokulu kırıntıları midesine indiriyor. Su **Jeanne Crain**, **John Gilbert**, **Linus Pauling**, **Christiaan Barnard** ve **Prenses Hazretleri Margaret**'ın süslü el yazısından çıkmış, şefkat dolu kelimeleri son zerresine kadar yutuyor. **Brooks Atkinson**, **George Arliss** ve **Jill Esmond**'un gönderdiği taziye atıkları ve dönüp duran taşkın, banyoda yavaş yavaş gözden kayboluyor; su seviyesi tüm isimler ve mesajlar emilene dek alçalıyor. Batana dek.

Ağzındaki safra tadını temizleyen Bayan Kathie'min öğürtüleri ve tükürme sesleri aşağı kattaki lavabodan yankılanıyor. Öksürükleri ve geğirtileri. Aşağıdaki tuvaletten son bir sifon sesi, ardından da oda deodorantının fıs fısı duyuluyor.

Bir "New York saniyesi" kadar zaman geçiyor ve ben ayağa kalkıyorum. Lavaboya doğru bir adım atıyor, tırnaklarımın içine saplanmış bütün *matem* ve *trajedi* kelimelerini bulup kazımaya özen göstererek, üzerinden sular süzülen ellerimi sakince yıkamaya koyuluyorum. Pembe güllerden ve sarı zambaklardan oluşan hoş buket şimdiden tuzlu suyla zehirlenmeye, taç yapraklar solarak kahverengileşmeye başladı bile.

BİRİNCİ PLAN, ALTINCI SAHNE

Bir sonraki sekansta, konuta gönderilen çiçek silsilesi gösteriliyor. Siperlikli, havalı şapkalar ve cilalı ayakkabılar giyen erkek teslimatçılar gelip giriş kapısının zilini çalıyorlar. Her adam kolunun altına sıkıştırdığı, gevşek kadife bir kurdeleyle bağlanmış uzun bir gül kutusu taşıyor. Veya kenarlarından güller sarkan selofan buketi kollarında bir bebek tutarcasına kucaklıyor. Her bir teslimatçının boşta kalan eli, imza gerektiren bir makbuzun yer aldığı klipsli bir kâğıt dosyayla kalemi arz etmeye hazır bir şekilde uzanıyor. Bütün güzelliğiyle açmış beyaz leylak yaprakları titreşiyor usulca. Teslimat üzerine teslimat geliyor. Sarı keklik çiğdemi ve kırmızı cennet kuşunun geldiğini bildirmek üzere kapı zili çalınıyor. Çiçek açmış kızılcığın titreyen pembe dallarını. Yaprakları buğulanmış sera orkidelerini. Kamelyaları. Daima, her yeni çiçekçi, ünlü **Katherine Kenton**'ın evinin, benim ardımda kalan girişine bir anlığına bakmak için boynunu iyice gerip başını sağa sola uzatıyor.

Bayan Kathie'nin bir sinema karesi geciken sesi, sahnenin dışından, "Kim o?" diyor. Teslimatçı gittikten hemen sonra.

Ben, her zaman bağırarak, Fuller Brush'tan* adamlar, diye cevaplıyorum. Bir Yehova Şahidi. Kurabiye satan bir izci kız. Hanımelinden veya çiçek açmış zencefilin kule gibi uzun pembe kargılarından oluşan yeni bir buketin gelişini haber veren, kapının tekdüze *ding dong*ları sahneyi bölüyor.

Ben, üst kattaki Bayan Kathie'ye bağırarak, bir beyefendiden telefon bekleyip beklemediğini soruyorum.

Bayan Kathie bunun üzerine "Hayır" diye bağırıyor. Daha kısık bir sesle, "Özellikle aramasını beklediğim biri yok" diyor.

Tatlı, yoğun bir filbahri esansıyla titreşen çiçek kokularının hayaleti giriş salonunda, yemek odasında ve mutfakta dolaşıyor. Görünmez bir bahçe. Olmayan gardenyaların kremsi ıtırı. Doğrudan arka kapıya taşıdığım okaliptüslerin ağır kokusu havada asılı kalıyor. Ara sokaktaki çöp kutuları kıpkırmızı begonvil ve hoş kokulu defne dallarıyla dolup taşıyor.

Bütün kartların üzerinde, ***Üçüncü Webster Carlton Westward*** imzası var.

Bir hediye kartının yakın plan çekiminden, başka başka kartların ayrıntılı çekimine geçiyoruz. Bir dizi hediye kartı silsilesinin. Sonra bir tarafında *Bayan Katherine* ibaresi bulunan başka bir zarfın detay çekimine. Kamera geri çekilerek, benim bu son mühürlü zarfı, ocağın üzerinde kaynayan bir çaydanlıktan çıkan buhara tuttuğumu gösteriyor. Mutfağın dekoru, bir köpek ömrü önce, Bayan Kathie'min pencereye kalbini çizdiği zamankiyle hemen hemen aynı görünüyor. Yeni bir ayrıntı, buzluğun üzerine konulmuş taşınabilir bir televizyonun bir hastanenin cerrahi servisindeki ameliyathanede kaydedilen görüntülerin akıyor olması. Bir aktör plastik eldivenli eliyle ameliyat maskesini tutup kendi yüzünden çektiğinde bir önceki "koca-mış" **Paco Esposito**'nun suratı açığa çıkıyor. Bayan **Katherine Kenton**'ın yedinci ve en son kocasının. Şakaklarındaki saçlar beyazlamış. Dudağının üstündeki bıyığına aklar düşmeye başlamış.

* Kapı kapı gezerek, kişisel bakım ve ev temizlik ürünleri satan bir firma. (ç.n.)

Mavi gaz alevinin üzerindeki sacayağına yerleştirilmiş olan çaydanlık tıslıyor. Çaydanlığın ağzından fışkıran buhar elimdeki beyaz zarfın kenarlarını kıvırıyor. Zarfın yapışkanı bir köşesinden aralanana dek kâğıt nemden koyulaşıyor. Başparmağımın tırnağıyla zarfı açıyorum. Mektubu iki parmağımın arasına sıkıştırarak çıkarıyorum.

Televizyonda, Paco ameliyat masasına doğru eğilip **Stephen Boyd**'un canlandırdığı hastanın hareketsiz bedenine neşter vuruyor. **Hope Lange** yardımcı hekimi oynuyor. **Suzy Parker** ise anestezi uzmanını. Paco ameliyata iştirak eden hemşire **Natalie Wood**'a gözlerini dikerek, "Hiç bu kadar feci bir şey görmemiştim. Beyni dışarı çıkarmak zorundayız!" diyor.

Bir sonraki kanalda, yapımcılığını **Frank Powell**'ın, yönetmenliğini **D. W. Griffith**'in üstlendiği, **Amerikan İç Savaşı**'nın müzikal uyarlamasında, **Antietam Muharebesi**'nde* mücadele eden bir tabur dansçı setin etrafında koşuşturuyor. **Konfederasyon Ordusu**'nun lideri olan başdansçıyı, hoplayıp tek ayağının parmak ucunda dönen **Terrence Terry** canlandırıyor. Yürek hoplatacak kadar genç olan **Joan Leslie**, **Tallulah Bankhead** rolünde. **H. B. Warner** ise **Jefferson Davis**'i oynuyor. Filmin müziklerini **Max Steiner** bestelemiş.

Mutfak kapısının dışındaki ara sokaktan, "Tak, tak" diyen bir adam sesi geliyor. Pencereler buhardan buğulanmış. Mutfağın **Garden of Allah**'ın** saunası gibi nemli ve sıcak bir havası var. Saçlarım başımdan, **Louise Brooks**'un küçük lüleleri gibi yassı ve cansız bir şekilde dökülüp terli alnıma yapışıyor.

Bayan Kathie'nin kalp şekli çizdiği pencere camının dışına bir kafanın gölgesi düşüyor. Buğulu camın ardından bir

* Amerikan İç Savaşı'nda Konfederasyon (Güney) kuvvetlerinin Maryland'i "kurtarma" ve böylece askeri donatım sağlama girişiminin engellendiği, belirleyici önem taşıyan çarpışma. (ç.n.)

** Hollywood, California'da bulunan ünlü bir otel. (ç.n.)

ses, "Katherine?" diyor. Parmağının eklem yeriyle cama vuran adam, "Bu acil bir durum" diye sesleniyor.

Açılmış mektupta şunlar yazıyor: *Çok kıymetli Katherine'im, gerçek aşk çok uzağında DEĞİL.* Nemli pencereye yapıştırdığım mektup, yoğun buhar sayesinde, duvar kâğıdı gibi sağlam bir şekilde camda öylece kalıyor. Ara sokaktan gelen güneş ışıkları, cama kazınmış kalple çerçevelenmiş, el yazısı kelimelerin beyaz beyaz parlamasına ve kâğıdın yarı şeffaf hale gelmesine yol açıyor. Mektup hâlâ pencereye yapışıkken, sürgüyü çekiyor, zinciri çözüyor, kolu çeviriyor ve kapıyı açıyorum.

Bir adam, elinde sayfaları dalgalanan bir bloknot, ara sokakta öylece dikiliyor. Her sayfasına, futbol maçındaki oyun şemalarını andırırcasına, birtakım isimler ve ok işaretleri karalanmış. Bloknotta **Eve Arden**'ın... **Marlene Dietrich**'in... **Sidney Blackmer**'ın da adları geçiyor. Adam diğer elinde beyaz bir kâğıt torba tutuyor. Yanındaki çöp kutularından, parke taşlarına güller ve gardenyalar saçılmış. Keklik çiğdemi ve orkideler devrilip, kokuşmuş çamur göletlerinin ve ara sokağın ortasında birikmiş yağmur suyunun içinde kalmış. Kokuşmuş hanımeli ile bozuk et. Ve soluk filbahri, pembe kamelyalara ve kan kırmızısı şakayıklara karışmış.

Adam elindeki bloknotu sallayıp, sayfalarını dalgalandırırken, "Acele et, çabuk, Bayan Katherine nerede?" diyor. Bazı sayfaların üzerindeki isimlerden, sayfanın ortasını işgal eden büyük dikdörtgenin dört bir tarafına oklar çıkıyor. İsimler farklı cinsiyetler birbirini izleyecek şekilde yazılmış: **Lena Horne**'nin ardından **William Wellman**, sonra da **Esther Williams** geliyor. Adam, "Akşam yemeğine yirmi dört misafir bekliyorum ve oturma düzeni sorununu acilen çözmeliyim..." diyor.

Şemalar oturma planıymış. Dikdörtgenler yemek masaları. İsimler ise misafir listesi. "Majestelerine söyleyin" diye ekliyor adam, "ona mükâfat olarak en sevdiği şekerlerden getirdim...badem şekeri."

Majesteleri ağzına koymazlar, diyorum adama.

Bu adam, televizyonda **Gettysburg Çarpışması**'nın* ortasında, ön cephede çatışırken gülümseyen simanın ta kendisi. Katherine Kenton'ın eski kocası, **Lasky Stüdyoları**'yla sözleşmesi olan eski dansçı, **Montgomery Clift**'in eski oynaşı, **James Whale** ve **Don Ameche**'nin eski tokmakçısı, **William Haines**'in eski götçüsü, eski tornistan, beşinci "kocamış" **Terrence Terry,** bu akşam ev sahipliği yapacağı yemekte **Celeste Holm**'un yanına kimin oturacağı konusunda kriz yaşıyor.

"Bu acil bir misafir ağırlama sorunu" diyor Terrence denen adam. "Katherine'in bana, **Jack Buchanan**'ın **Dame May Whitty**'den nefret edip etmediğini söylemesi gerek."

Bayan Kathie ile evlendiği için hapishaneye girmesi gerektiğini söylüyorum. Eşcinsellerin evlenmesi yasadışıdır.

"Sadece birbirleriyle evlenmeleri" diyor mutfağa girerken.

Ara sokağa açılan kapıyı kapatıyor, kilitliyor, zinciri takıyor, sürgüyü çekiyorum.

Ne dersen de, evlilik birinin sadece özgeçmişini şişirmek için giriştiği bir şey değildir, diyorum. Bunu söylerken, mutfak masasından boş bir mektup kâğıdı ve zarf alıyorum, sonra da onu, camda yapışık duran aşk mektubuyla aynı hizaya gelecek şekilde buğulu pencereye yerleştiriyorum.

"Majesteleri yemeğimize katılmak zorunda değiller" diyor **Terrence Terry**. "Sadece **Jane Wyman**'ın yanına kimi oturtacağımı söylesinler yeter."

Mavi mürekkepli bir kalemle, boş yeni sayfaya yansıyan orijinal mektuptaki yazıları, onların izini sürerek onları kopyalamaya başlıyorum.

"Bayan Katherine bana **John Agar**'ın sağ elini mi yoksa sol elini mi kullandığını söyleyebilir" diyor Terrence denen adam. "**Rin Tin Tin**'in dişi mi erkek mi olduğunu biliyordur."

---

* Amerikan İç Savaşı'nın sonucunu belirleyen çarpışmalardan biri. (ç.n.)

Eski mektubu yeni kâğıdın üzerine kopyalamaya devam ederken, yeni bir sayfa açarak işe başlamasını öğütlüyorum. Boş bir yemek masası çizerek. **Desi Arnaz**'ı **Hazel Court**'un soluna oturt. **Rosemary Clooney**'yi **Lex Barker**'in karşısına yerleştir. **Toparlak Arbuckle** konuşurken hep tükürükler saçar; bu yüzden onu, bunu fark etmeyecek kadar kör olan **Billie Dove**'un karşısına koy. Kendi kalemimi kullanarak, Terry'nin işine el atıyor, **Jean Harlow**'dan **Lon Chaney Sr.**'ye ve ondan da **Douglas Fairbanks Jr.**'ye doğru oklar çiziyorum. Futbolda oyun planı kuran **Knute Rockne** gibi, **Gilda Gray** ve **Hattie McDaniel**'ı daire içine alıyor ve **June Haver**'ın üstünü çiziyorum.

Beni çalışırken seyrederken, "Kendini aç bırakıyorsa" diyor **Terrence Terry**, "yine âşık oluyor demektir." Orada dururken, beyaz kâğıt torbanın ağzını açıyor. Elini içine daldırıp, pembe, yeşil ve mavinin pastel tonlarındaki badem şekerlerinden bir avuç alıyor. Bir tanesini ağzına atıp çiğniyor.

Sadece aç bırakmıyor, diyorum, egzersiz de yapıyor. Kabaca izah edecek olursak, spor hocaları onun vücudunda bulabildikleri her kasa elektrik kabloları bağlıyor ve üzerine tekrar tekrar yıldırım düşerken engelli koşu yapıyormuş etkisi yaratan şok dalgaları veriyorlar. Vücuduna çok iyi geliyor, diyorum, saçlarına ise pek fena.

Bu işkenceden sonra, Bayan Kathie'min bacakları tıraş ediliyor, dişleri beyazlatılıyor, tırnaklarındaki ölü deriler temizleniyor.

Terrence Terry şekerleri çiğneyip yutarken, "Yeni aşkı kim? Onu tanıyor muyum?" diyor.

Mutfak duvarındaki, ocağın yanına monte edilmiş telefon çalıyor. Ahizeyi kaldırıp, "Merhaba" diyor ve bekliyorum.

Ön kapının zili çalıyor.

Telefondaki adam, "Bayan **Katherine Kenton** evde mi?" diye soruyor.

Kimin aradığını söyleyeyim, diye soruyorum.

Ön kapının zili çalıyor.

"Siz evin kahyası, Hazie misiniz?" diyor telefondaki adam. "Adım Webb Westward. Birkaç gün önce anıt mezarda tanışmıştık."

Üzgünüm, diyorum, korkarım yanlış numarayı çevirdiniz. Burası, diyorum, Suça Meyilli Kadınlar Sığınağı. Ondan bir daha burayı aramamasını rica ediyorum. Ve telefonu kapatıyorum.

"Gördüğüm kadarıyla" diyor Terrence denen adam, "hâlâ Majestelerini koruyorsunuz."

Kalemim orijinal mektubun el yazısı cümlelerinin üzerinden geçerek, akseden kelimelerin her bir kavisini ve noktasını takip edip yeni mektup kâğıdına aktarıyor. Ortaya çıkan cümleyi: *Çok kıymetli Katherine'im, gerçek aşk çok uzağında DEĞİL.*

Cumartesi günü saat sekizde içki içmek için sizi evinizden alacağım, kelimelerini kopyalıyorum.

Çarpıcı bir şeyler giyin, cümlesini kâğıda geçiriyorum.

Kalemimle **Üçüncü Webster Carlton Westward**'ın imzasının üzerinden geçiyorum.

Hepimiz, öyle ya da böyle, Bayan Kathie'nin gölgesinde yaşıyoruz. Hayatımızda başka neler yapmış olursak olalım, ölüm ilanımız "Film yıldızı **Katherine Kenton**'ın ömür boyu ücretli refakatçisi" veya "Bir sinema efsanesi olan **Katherine Kenton**'ın beşinci kocası..." cümlesiyle başlayacak.

Mektubu harfi harfine kopyalıyorum; sadece, el yazısındaki eğiklikleri ve açıları taklit ederek *Cumartesi* yerine *Cuma* yazıyorum. Bu yeni mektubu ikiye katlıyor, arkasında *Bayan Katherine* yazan asıl zarfın içine koyuyor ve zarfın yapışkan bölümünü yalıyorum; dilime Webster denen adamın ağzının tadı geliyor. **Maxwell House** kahvesinin kalıcı aroması. İnce **Tiparillo** purolarının ve **Bay Rum** tıraş kolonyasının kokusu.

Webb Westward'ın tükürüğünün kimyası. Öpücüklerinin formülü.

Terrence Terry içinde şekerle kaplı bademler bulunan torbayı mutfak masasının üzerine koyuyor. Bir yandan hâlâ şeker çiğnerken, televizyon izliyor. "Hani şu... Ne zamandı, sekiz yıl evvel mi? Yanına aldığı korkunç bücür it nerede?" diye soruyor.

Şu anda bir aktör, diyorum, başımla televizyonu işaret ederek. Ve on yıl evveldi.

"Yok" diyor Terrence denen adam, "Pekinez'i kastetmiştim."

Omzumu silkiyor, sürgüyü çekiyor, zinciri çözüyor ve kapıyı açıyorum. Ona köpeğin hâlâ burada olduğunu söylüyorum. Muhtemelen yukarıda kestiriyordur. Ona badem şekerlerini bırakmasını ve Bayan Katherine'e onları muhakkak ulaştıracağımı söylüyorum. Açık kapının önünde dururken, güle güle, diyorum.

Televizyonda, Paco **Vilma Bánky**'yi öpermiş gibi yapıyor. Akşam haberlerindeki senatör bebekleri öpüp insanlarla tokalaşıyor. Başka bir kanalda, **Terrence Terry Atlanta Harekâtı**'nda* Kuzeylilerin tüfeğinden çıkan bir mermiyle vurulup ölüyor. Biz Bayan Kathie'nin dünyasında oyalanmaya devam eden ruhlardan ibaretiz. Tıpkı hanımeli veya badem kokusu gibi birer hayaletiz. Kaybolan buhar gibiyiz. Ön kapının zili tekrar çalıyor.

Şekerleri alıp, bu öğleden sonra, elektrikle adamakıllı şoklanmış, tıraş olmuş ve açlıktan gözü dönüş bir şekilde eve gelecek olan Bayan Kathie'nin bulması için sahte aşk mektubunu kâğıt torbaya atıyorum.

* Amerikan İç Savaşı'nda Georgia eyaletinde yapılan bir dizi önemli çarpışma. (ç.n.)

BİRİNCİ PLAN, YEDİNCİ SAHNE

Genel plan çekimde, bir taksi Bayan Kathie'nin konutun dışındaki sokakta duruyor. Güneş ışığı ağaçların yaprakları arasından süzülüyor. Kuşlar cıvıldıyor. Kamera, öğleden sonranın parlak ışığını engellemek için perdelerin sımsıkı örtüldüğü, Bayan Kathie'nin üst kattaki yatak odasının bir penceresine odaklanıncaya dek gitgide eve yaklaşıyor.

Yatak odasında, bir çalar saatin yakın plan çekimine geçiyoruz. Kamera geri çekilerek, saatin Bayan Kathie'nin yatağının yanındaki senaryo yığının üzerinde durduğunu gösteriyor. Saatin üzerindeki uzun kol on ikide, kısa ise üçte duruyor. Bayan Kathie'nin gözleri kırpışarak açılınca, karyola sayvanındaki aynalardan yansıyan kendi menekşe gözlerinin dik bakışlarıyla karşılaşıyor. Parmakları saatin yanında dengede duran su bardağına ulaşana dek, halsiz film yıldızı eli uzanıp etrafı yokluyor. Parmakları **Nembutal**'i bulup hapı dudaklarına götürüyor. Bayan Kathie'nin kirpikleri kırpışarak kapanıyor. El, yeniden yatağın kenarından gevşekçe sarkıyor.

Asıl mektubun üzerinden geçerek kopyaladığım sahte aşk mektubu, daha önemsiz davetiyelerin ve evlilik fotoğrafları-

nın arasında ön plana çıkacak şekilde şömine rafının ortasında duruyor. Cilalanmış ödüllerin ve kupaların arasında. Cumartesi olan asıl tarih değiştirilip Cuma'ya, yani bu akşama alındı. İşte karşınızda gerçekleşmeyecek olan romantik akşamın planı. Hayır, **Üçüncü Webster Carlton Westward** bu akşam sekizde gelmeyecek ve **Katherine Kenton** giyinip kuşanmış, saçları yapılmış, **Charles Dickens**'ın romanındaki **Bayan Havisham** kadar yüzüstü bırakılmış bir şekilde yalnız başına oturuyor olacak.

Aynı taksinin bir kuru temizlemecinin önündeki kaldırıma park ettiğini gördüğümüz başka bir çekime geçiyoruz. Arabanın arka kapısı çat diye açılıyor ve benim ayağım dışarı çıkıyor. Taksi şoföründen, ben Bayan Kathie'nin beyaz samurunu soğutulmuş giysi dolabından alırken, aracı yola park etmesini istiyorum. Kolumun üzerinde katlı duran, kuru temizlemecinin ince plastik poşetinin içinde kayıp hareket eden beyaz kürk inanılmaz derecede yumuşak fakat bir o kadar da ağır geliyor. Soğuktan kabarmış, parıldayan samur sıcak gün ışığına ve taksinin çatlak, sentetik deriden koltuğuna tezat oluşturuyor.

Taksi şoförü, sıradaki durağımız kadın terzisinde, Bayan Kathie'min tadilat yaptırdığı elbiseyi almam için duruyor. Ondan sonra, bu akşam saat sekizi vurup da geçtiğinde ve kahverengi gözlü genç aşığı kapıyı çalmadığında, Bayan Kathie'nin asabi elleriyle okşayıp yolacağı bir buket orkideyi almak üzere çiçekçide duruyoruz. Saat sekiz buçuğa gelmeden, Bayan Kathie ona bir içki koymamı isteyecek. Saat dokuzu gösterdiğinde, bir **Vallium** yutacak. Saat onda, bu orkideler lime lime edilecek. Daha sonra, Bayan Kathie'm sarhoş, umutsuz fakat güvende olacak.

Görüntü yatağın başucundaki çalar saat ile işleyen taksimetre arasında gidip geliyor. Dolarlar ve dakikalar akıp gidiyor. Bu akşamki felakete geri sayım sürüyor. Yıkanmış ve taranmış peruğu teslim almak üzere kuaförde duruyoruz.

Korsaj ve yeni bir korse için mensucat dükkânına uğruyoruz. Bayan Kathie'nin pençe yapılmasını istediği yüksek topuklar için ayakkabı tamircisine gidiyoruz. Gece elbisesinin boncuklular ve işlemelerle kaplanmış korsajı, giysi kılıfının içinde sanki zımpara kâğıdı veya tuğla varmış hissi yaratıyor.

Ben şaheserimi yaratmak üzere, deli bir bilim insanı yahut gurme şef gibi nefes nefese etrafta koşuşturup tüm malzemeleri bir araya getirirken kamera beni takip ediyor. Hayatımı adadığım işi yaparken.

Çoğu Amerikalı kadın **İskoç Kraliçesi Mary**'yi, **İmparatoriçe Eugenie**'i ya da **Florence Nightingale**'i hayal edecek olsa, MGM'nin film setinde **John Garfield** veya **Gabby Hayes**'le birlikte sahne alan, dönem kostümü giymiş Bayan Kathie'yi gözünde canlandırır. Toplumun zihninde, Bayan Kathie, onun yüzü ve sesi, **Bakire Meryem**, **Dolley Madisen** ve **Havva** ile özdeşleşmiştir ve ben onun bu efsaneyi yok etmesine izin vermeyeceğim. **William Wyler**, **C. B. DeMille** ve **Howard Hawks** onu bir iki filmde yönetmiş olabilir; oysa ben Bayan Kathie'yi tüm yetişkinlik hayatı boyunca idare ettim. Dünden bugüne üç kuşak kadının gözünde onu kahramana, şöhretin ete kemiğe bürünmüş haline dönüştüren, benim gayretlerim. **Ivanhoe**'nın, **Kral Arthur**'un ve **Nottingham Şerifi**'nin karısını canlandırdığı en muazzam rollerine onu ben hazırladım. Bayan Kathie, benim himayemde, sonsuza dek Bayan **Apollo**, Bayan **Zeus** ve Bayan **Thor** karakterleriyle bir anılacak.

Bugün dünya, Bayan Kathie'min temel değerleri ve idealleri temsil etmesine her zamankinden daha çok ihtiyaç duyuyor.

Walter Winchell'e göre "menopostür" kelimesi, bir **Joan Crawford** yahut bir **Ethel Barrymore** belkemiği gibi dimdik duran, omurgası herhangi bir sandalyenin sırtına asla değmeyen, yaşını başını almış hanımlardan bahsetmek için kullanılıyor. Bir harp okulu öğrencisi gibi dik, omuzları

yerçekimini ve osteoporozu hiçe sayarcasına geride duran **Helen Hayes**'den bahsetmek için. Adab-ı muaşeretin, disiplinin ve özkısıtlamanın yaşayan örnekleri olan ve **Hedda Hopper**'ın "fosilleşirken mükemmelleşen" diye tanımladığı kritik yaşa gelen tecrübeli sinema yıldızlarından bahsetmek için. Soylu bir sıkı çalışma ve Yanki hırsını örnekleyen **Katharine Hepburn** ya da **Bette Davis**'ten bahsetmek için.

Bayan Kathie benim tasarladığım bir mükemmelik abidesi. Bayan Kathie, gençlik enerjisini kaybetmemiş bir eski toprak izlenimi vermek ile feci yozlaşmış, bayağı bir genç gibi görünmek arasında yapmamız gereken tercihi gözler önüne seriyor.

Eserim kahverengi gözlü, ayran gönüllü, yapışkan bir adam tarafından bozulamaz. Tüm ömrü hayatımı ufak, geri zekâlı oğlanların üzerine işeyecekleri ve kirli elleriyle yerle bir edecekleri bir abide inşa etmek için harcamadım.

Taksi sigara almak için köşedeki gazete bayiinde kısa bir süre için duruyor. Aspirin almak için. Nefes tazeleyen naneli şeker almak için.

Tam o anda, yatağın başucundaki saat dörde geliyor ve alarm çalmaya başlıyor. Bayan Kathie'nin uzun film yıldızı eli, parmaklarıyla etrafı yoklayarak uzanıyor; bileğindeki tılsımlı altın bilezikler şıngırdıyor.

Konutun dışındaki kaldırımda, taksi şoförüne yirmi dolarlık bir banknot veriyorum.

İçeride, saatin alarmı çalmaya devam ediyor; sesi kesen benim elim görüntüye girip düğmeye basana dek çınlıyor da çınlıyor. Peruk ve beyaz samur kürke ek olarak, elbise, korse ve ayakkabıları da yukarı çıkarıyorum. Bir buz kovası doldurup kullanılmamış havlularla bir şişe soğuk tuvalet ispirtosu getiriyorum; her şey sanki dizlerimin üzerine çöküp bebek doğurtacakmışım gibi temiz ve steril.

Parmaklarımla bir buz küpü alıp, onu Bayan Kathie'nin sarkık derisini germek için menekşe gözlerinden birinin al-

tında kavisler çizerek gezdiriyorum. Buz Bayan Kathie'nin alnında kayarak, oradaki kırışıklıkları düzleştiriyor. Eriyen buzun suyu, yanaklarındaki deriyi ıslatıp pembeleştiriyor. Soğuk, çene çıkıntısı boyunca deriyi sıkılaştırarak gerdanındaki katmanları azaltıyor.

Bu akşam için yaptığımız hazırlık, onun tüm istirahati ve benim yaptıklarım, Bayan Kathie'nin herhangi bir deneme filmi veya oyuncu seçmesi için döktüğümüz tere ve harcadığımız çabaya eşdeğer.

Bir elimle akan suları siliyorum. Soğuk tuvalet ispirtosuna batırılmış pamuklarla yüzünü kurulayarak gözenekleri azaltıyorum. Cildi artık, soğuk depoda muhafaza edilen samur kürk kadar donuk. Vaktiyle, dünyadaki tüm kürklü hayvanlar **Katherine Kenton** korkusuyla yaşadılar. Bayan Kathie, **Roz Russell** ya da **Betty Hutton** gibi, kırmızı kakım kürkünden bir palto veya kenarları pelikan tüyleriyle süslenmiş bir şapka giymek isterse, hiçbir kakım yahut deniz kuşu güvende değil demektir. Ödül töreni yemeğine veya galaya giderken çekilen tek bir fotoğraf çoğu hayvanı nesli tükenmekte olan türler listesine sokmaya yeter.

Bu kadın bir **Pocahontas**. **Athena** ve **Hera**. Bu dağınık, yapılmamış yatakta gözleri kapalı halde yatan kadın **Juliet Capulet**. **Blanche DuBois**. **Scarlett O'Hara**. Ruj ve göz kaleminin yardımıyla **Ophelia**'yı dünyaya getiriyorum. **Marie Antoinette**'i. Yatağın başucundaki saatin uzun kolunun bir sonraki turunda, **Lucrezia Borgia**'ya şekil veriyorum. Parmak uçlarımla fondöten ve allık sürdüğümde **Jocasta** vücut buluyor. Orada uzanan, şimdi **Lady Windermere**. Gözlerini bir açıyor ki, **Kleopatra**. İşte karşınızda ete kemiğe bürünmüş, yüzüne bir gülümseme kondurulmuş, heykel gibi yontulmuş bacaklarını yatağın bir tarafında sallandıran **Truvalı Helen**. Esneyip gerinirken, tarih boyunca karşımıza çıkan her güzel kadına bürünüyor.

Vazifem ressamlık, cerrahlık veya heykeltıraşlık değilse de tüm bu görevleri yerine getiriyorum. Lakabım: **Pygmalion***.

Saat yediyi gösterdiğinde, eserime korsesini giydirip, korsajını bağlıyorum. Omuzlarını silkeleyerek elbiseyi başından geçiriyor ve elleriyle elbisenin eteklerini kalçasına doğru çekiyor.

Ben beyazlamış saçlarını uzun sık dişli tarağın sapıyla, kestanerengi peruğunun kenarlarına sokuştururken, Bayan Kathie "Şişt" diyor.

Menekşe gözleri saate kayıyor. "Sen de zil sesi duydun mu?" diyor.

Beyazlamış saçlarını peruğa sokuşturmayı sürdürerek, başımı iki yana sallıyorum: Hayır.

Saat sekize geldiğinde, ayakkabılar ayağına geçiriliyor. Beyaz samur kürk omuzlarının üzerine bırakılıyor. Buz kutusunda durduğu için hâlâ soğuk olan orkidelerini kucağına alıyor, merdivenin en üst basamağında oturup giriş katına bakarak sokak kapısını seyrediyor. Sundurmada ayak sesi duymak için pırlanta küpelerinden biri öne atılıyor, başıysa havaya kalkıyor. Ya da belki de, adamın eldivenli eliyle kapıyı çalıp çıkaracağı boğuk tıkırtıyı veya zilin sesini duymak için.

Bir viski sonra, Bayan Kathie yatak odasındaki şömine rafına gidiyor ve gözleriyle, sahte mektubu inceliyor. Onu eline alıp, tekrar merdivene oturuyor. Bir viski daha sonra, mektubu katlayıp ikiye bölmek üzere yatak odasına geri dönüyor. Sayfayı katlayıp tekrar tekrar yırtıyor ve uçuşan parçaları şömineye atıyor. Alevlere. Eserlerimden biri, bir diğerini yok ediyor. Sahte **Medea**'m veya **Lady Macbeth**'im, yalan aşk beyannamemi yakıyor.

* Yunan mitolojisinde, Tanrıça Aphrodite'nin heykeline âşık olan Kıbrıs kralı. Romalı şair Ovidius'un *Metamorphoses* (*Değişişler*, 1935) adlı yapıtında ise, Pygmalion adlı bir heykeltıraş, hayalindeki kadını temsil eden fildişi bir heykel yapar ve ona âşık olur. (ç.n.)

Gerçek aşk çok uzağında DEĞİL. Cumartesi yerine Cuma sözcüğü kondu. Yarın, **Üçüncü Webster Carlton Westward** gerçek akşam yemeği randevusu için geldiğinde, bu gece kırılan kalbi tamir etmek için çok geç kalmış olacak.

Üçüncü viskiden sonra, orkideler Bayan Kathie'nin sinirli ellerinde üzgün ve yaralı bir lapaya dönüşüyor. Yeni bir kadeh içki getirmeyi önerdiğimde, gözyaşlarının ıslak şeritleriyle dilimlenmiş yüzü aydınlanıyor.

Bayan Kathie merdivenlerden aşağıya, bana bakıyor, kirpiklerini kurutmak için gözlerini kırpıştırarak. "Gerçekçi olmak gerekirse, Webb gibi hoş, genç bir adam, yaşlı bir kadınla neden birlikte olmak istesin ki?" diyor. Kucağındaki parçalanmış orkidelere bakıp gülümseyerek, "Nasıl bu denli aptal olabildim?" diye ekliyor.

Kimsenin onu aptal yerine koyamayacağını söyleyerek Bayan Kathie'yi teskin ediyorum. Zira o bir **Anne Boleyn**, bir **Marie Curie**.

Bu karede gözleri, saç spreyiyle lekelenmiş inciler veya pırlantalar kadar donuk ve camsı bakıyor. Bayan Kathie paramparça olmuş çiçekleri bir tomar haline getirip boş, modası geçmiş bir bardağın içine atmak üzere avcuna toplayıp iyice sıkıyor. Viski tortuları ve orkidelerle dolu bardağı bana uzatıyor ve ben de ona buzla cin doldurulmuş bir yenisini uzatıyorum. Samur kürkü omuzlarından kayıp düşerek merdiven halısının üzerine yığılıyor. O, bu öğleden sonra yatağında doğmuş olan bebek, giyinip kuşanan genç kız, yeni aşkını beklemek için merdivenin en üst basamağına oturan kadın... şimdi bir gecede, bir ömür yaşlanarak acuzeye dönüşmüş halde. Bayan Kathie bir elini kaldırıp kırışık eklemlerine, özel kesim pırlanta yüzüğüne bakıyor. Parıldaması için pırlantasını sağa sola oynatarak, "Bu anı kaydetmeye ne dersin?" diyor. Katedralin altındaki mahzene inip günahlarının ve hatalarının derlendiği aynaya yeni kırışıklarını çizmekten bahsediyor. Gizli yüzünün kazınarak yazıldığı günlüğünden.

Bacaklarını bedenine doğru çekip göğsünü dizlerine dayıyor. Tüm bedeni mahvolmuş bir avuç çiçek kadar sıkışıp büzüşüyor.

Bir yudum cin yuvarlayarak, "Yaşlı budalanın tekiyim" diyor. Bardağın dibindeki buzu sallayıp döndürerek, "Neden kendimi her zaman bu kadar değersiz hissediyorum?" diyor.

Kalbi harap olmuş. Planım tam tıkırında işliyor.

Bayan Kathie'nin dudak boyasının bulaştığı bardağın kavisli kenarı, kadının ağzının köşelerindeki ruju yukarı doğru yayarak, yüzünü kırmızıya boyayıp korkunç bir palyaço gülümsemesi oluşturuyor. Göz kalemi, her bir göz altının, tam ortasından akarak yüzünde siyah hatlar çiziyor. Bayan Kathie elini kaldırıp bileğini çevirerek, pırlanta ve pembe safirlerin çevrelediği korkunç gerçeğe, saate bakıyor. Muhteşem bir paketin içinde sunulan kara habere. Konutun derinliklerinden bir yerden, bir saat gece yarısı olduğunu haber vermek üzere çalmaya başlıyor. On ikinci kez çınladıktan sonra, zil on üçüncü, on dördüncü kere çalmaya devam ediyor. Gece herhangi bir gecenin uzayabileceğinden de fazla uzuyor. On beşinci zilde, Bayan Kathie'm alkolden şaşkına dönmüş bulanık gözlerini kaldırıp bakıyor.

Bu imkânsız. On altı, on yedi, on sekiz kez çalan zil, kapının ziliymiş. Ve giriş kapısını açtığımda, sundurmada, bir kucak dolusu gül ve zambağın ardında bir çift kahverengi gözün beklediğini görüyorum.

BİRİNCİ PLAN, SEKİZİNCİ SAHNE

Sahne Bayan Kathie'nin yatak odasındaki şömine rafının ve üzerine dizili düğün fotoğrafları ile ödüllerin panoramik çekimiyle başlıyor. Sonra, misafir kabul salonunda, daha çok kupayla dolu olan konsollu masanın üzerinin kamera kaydırılarak baştan sona gösterildiği benzer bir panoramik çekime geçiyoruz. Ardından, yemek odasının vitrinlerindeki rafları, bir uçtan diğerine gösteren başka bir benzer çekime atlıyoruz. Bu görüntülerin her biri darmadağın ödüller ve kupalar servetini gözler önüne seriyor. Plaketler ve her biri, enli bir kurdelenin ucunda asılı duran ve ufak yastıkları andıran beyaz satenlere iliştirilmiş madalyalar açık kutularda sergileniyor. Kutular küçük tabutlara benziyor. Rafların üzerini, kararmış gümüşten, üstüne ***Baltimore Eleştirmenler Birliği*** *tarafından, Yaşam Boyu Başarılarının Onuruna,* ***Katherine Kenton****'a sunulmuştur*, yazısı nakşedilmiş, iki kulplu kupalar doldurmuş. Üzerinde *Üstün Katkılarından Ötürü* yazan. *Yıllardır Verdiği Emekten Ötürü* yazan. **Cleveland Tiyatrocular Derneği**'nin verdiği altın kaplama heykelcikler. Tanrı ve Tanrıçaların ufacık, minnacık, bebek boyutundaki tasvirleri. Bu üzerine yazı-

lar kazınmış ıvır zıvır yığınını ve Ortabatı üniversitelerinin verdiği fahri doktora diplomalarını bir uçtan diğerine geçiyoruz. **Phoenix Sahne Sanatçıları Kulübü**'nün verdiği. **Seattle Basın Cemiyeti**'nin. **Memphis Birleşmiş Thespis Derneği**'nin. **Büyük Missoula Drama Topluluğu**'nun verdiği dokuz ayar altından ödülleri. Donuk, ışık saçan, mazide kalan bir alkış gibi sessizler. Son panoramik çekim, pis bir paçavranın altın bir heykelin üzerine düşmesiyle sonlanıyor. Ardından kamera, ödülün tozunu alan, onu parlatan ve raftaki yerine geri koyan bendenizi göstermek üzere geri çekiliyor. Bir ödül daha alıyor, parlatıyor ve yerine koyuyorum. Sonra ötekini kaldırıyorum.

Bu benim işimin biteviye mahiyetini gösteriyor. Hepsinin temizliğini bitirdiğimde, ilk ödüllerin yeniden tozunun alınması ve parlatılması gerekecek. Dolayısıyla kirli pamuklu kumaşla, ki bu kumaş hakikaten en yumuşak toz bezi cinsidir, işe devam ediyorum.

Her ay yeni birileri, bir birlik, kulüp vs, Bayan Kathie'yi üzerine *Yılın Kadını* yazısı kazınmış, tozunun alınması gereken, yeni bir gümüş kaplama kupa veya tabakla ödüllendirerek, varlığıyla onları şereflendirmesi için ikna ediyor. Bugüne dek aldığınız her tür iltifatın, metal veya taş üzerine kazınarak bildirildiğini ve evinizde bir yer kapladığını hayal edin. Sizden başka herkesin unuttuğu Emeklerinizin ve Yeteneğinizin, Katkılarınızın ve Başarılarınızın üst üste yığılan korkunç yükünü düşünün. Büyük Yardımsever **Katherine Kenton** olmanın yükünü.

Bu sekans boyunca, bir adamla kadının daima ekran dışından gelen kahkahalarını duyuyoruz. Bayan Kathie ile ünlü bir aktörün tekinin kahkahalarını. **Gregory Peck** veya **Dan Duryea** olabilir. Bayan Kathie'nin çınlayan kahkahasını adamın pes, nahoş gülüşü takip ediyor. Ben konutun kütüphanesindeki ödüllerin tozunu alırken, yatak odasından aşağıya kahkaha sesleri süzülüyor. Eğer yemek odasında çalışıyorsam,

kahkaha misafir kabul salonundan yankılanıyor. Ne zaman sesi takip ederek bir odaya girsem, içeriyi boş buluyorum. Kahkaha her zaman başka bir köşeden veya bir sonraki kapının ardından geliyor. Tek bulabildiğim, paslanıp ya da oksitlenip kararmış ödüller oluyor. Üstü ince bir tabaka altınla kaplanmış sert, değersiz kurşundan veya dökme demirden yapılma saygınlık sembolleri. Her ovalamadan sonra, daha donuk, daha yıpranmış ve daha kirli görünüyorlar.

Bayan Kathie yatak odasındaki televizyonda, **Robert Stack**'in yanına oturmuş, Central Park boyunca üstü açık at arabasıyla ilerliyorlar. Arkalarından kocaman bir beyaz balon kümesi sürükleniyor. Keman ezgilerinin kreşendoya ulaştığı anda, Stack, Bayan Kathie'nin üzerine yuvarlanınca, kadının eli açılıp yerinde duramayan balonları serbest bırakıyor; balonlar dağılıp beyaz sicimlerden oluşan uzun kuyruklarını dalgalandırarak gökyüzüne yükseliyor.

Bazı raflarda, değerli bir şey gibi görünene dek cilalanmış pirinçten, sivri bıçakları Bayan Kathie'nin bacakları kadar uzun, **Neşeli Yeşil Dev**'in* kullanabileceği büyüklükte makaslar duruyor. Bayan Kathie bunlardan birini, altı şeritli **Ochoakee Karayolu**'nun açılış töreninde kurdeleyi kesmek için sağa sola savurmuştu. Başka bir makas **Spring Water Yerel Alışveriş Merkezi**'nin açılışında kurdele kesmek için kullanılmıştı. Ellerini ve ayaklarını açıp kapatarak havaya zıplayan altın bir çocuk büyüklüğündeki başka bir tanesi ise bir süpermarket açılışında kurdele kesmişti. **Lewis J. Redslope Köprüsü**'nün açılışında. **Skyline Microcellular A.Ş.**'nin **Tenessee**'deki montaj fabrikasının açılışında.

Mutfaktaki televizyonda, Bayan Kathie bir battaniyenin üzerinde **Cornel Wilde**'ın yanına uzanmış. Wilde onun üzerine yuvarlanınca, kamera yakınlarında çıtır çıtır, alev alev yanan kamp ateşine çevriliyor.

* Green Giant isimli sebze üreticisinin maskotu olan ve reklamlarında yer alan kurmaca bir karakter. (ç.n.)

Ancak iki elle birden kaldırılabilecek kadar ağır eski tip oymalı anahtarlar etajerlerde duruyor. Platin kadar parlak görünsün diye işlemden geçirilmiş kalaydan yapılmışlar. **Omaha Ticaret Erkânları** ve **Topeka Ticaret Odası** tarafından verildiler. **Spokane**, **Washington**'ın anahtarı Bayan Kathie'ye, pek saygıdeğer **Belediye Başkanı Nelson Redding** tarafından sunuldu. **Wyoming**'deki **Jackson Hole**'ün ve **Florida**'daki **Jacksonville**'in oymalı anahtarları da var. **Iowa Şehri**'nin ve **Sioux Şelalesi**'nin anahtarları da.

Yemek odasının televizyonunda, Bayan Kathie'm **Nigel Bruce**'la bir tren kompartımanını paylaşıyor. Adam onun üzerine atılınca, tren tünele giriyor.

Misafir kabul salonunda, okyanus dalgaları kumsala çarparken, **Burt Lancaster** Bayan Kathie'nin üzerine eğiliyor. Sığınaktaki televizyonda, Dört Temmuz kutlamaları için atılan havai fişekler gökyüzünde patlarken, **Richard Todd** Bayan Kathie'nin kucağına atılıyor.

Bu kurgu boyunca, gerçek Bayan Kathie ortalarda yoktu. Kamera ara sıra, kenara atılmış bir gazete sayfasında, **Üçüncü Webster Carlton Westward**'ın yardımıyla limuzinden inen Bayan Kathie'nin siyah beyaz fotoğrafına takılmış olabilir. **Sheilah Graham** veya **Elsa Maxwell**'in dedikodu köşelerinde kalın fontlarla yazılmış adı, Westward'ınkiyle ilişkilendiriliyor. Bir başka fotoğrafta, ikisi bir gece kulübünde dans ediyor. Bunlar dışında, konut boş.

Yeni bir ödülü, her bir kol ve bacak kası, Bayan Kathie'nin hiçbir zaman sahip olmadığı bebeğinki kadar küçük ve çıplak bir kahraman heykelciğini elime alıyor ve onun yüzünü, oldukça ince olan altın kaplamasının soluk pırıltısı mümkün olduğunca uzun süre dayansın diye çok bastırmadan ovuyorum.

BİRİNCİ PLAN, DOKUZUNCU SAHNE

"En marifetli iltifatlar" demiş bir zamanlar oyun yazarı William Inge, "onu dile getireni, muhattabından daha çok göklere çıkarır."

Bir kez daha, geçmişi gösteren bir sahneye gidiyoruz. Sahne her şeyi bulanıklaştırmaya yetecek kadar hızlı bir yıldırım geçişiyle* başlıyor; sonra kademeli bir şekilde yavaşlayarak, her biri oturan konuklarla çevrelenmiş yuvarlak masaları tepeden gösteren, geniş plan bir çekime geçiyoruz. Her gözdeki parıltı ötedeki sahneye çevriliyor; pırlanta kolyelerin ışıltısı ve bembeyaz smokin gömleklerin parıltısı uzaktaki sahne ışığını yansıtıyor. Kamera sahneye doğru kayarken beyaz masa örtüleri ve gümüş yemek takımlarından oluşan bu devasa alanda ilerliyoruz. Her omuz, kürsüde duran adamı izlemek üzere kıvrılıp dönüyor. Derin odaklı çekime geçildiğinde, mikrofonun ardında duran konuşmacının **Senatör Phelps Russell Warner** olduğunu görüyoruz.

* Kameranın sağdan sola, soldan sağa hızla geçerek görüntülerin bulanıklaşmasına neden olduğu bir tür çekim tekniğidir. Genellikle iki sahnenin aynı anda ya da birbirinin hemen ardından olduğunu ima etmek için kullanılır. (ç.n.)

Sahnenin gerisindeki duvarı kaplayan perde, bir sinema filminin siyah beyaz görüntülerini yansıtıyor. **Katherine Kenton**'ın canlandırdığı, korseli ipek balo elbisesi giymiş **Bayan Ludwig van Beethoven** karakteri ekranda birkaç kelimeliğine görünüyor. Kocası rolündeki **Spencer Tracy** arka planda horlarken, Bayan Kathie mavi parmaklarının arasına tüyden bir kalem alıp parşömen tomarına eğiliyor ve eşinin **Ay Işığı Sonatı**'nın partisyonunu tamamlıyor. Gümüş-nitrat film şeridinde devasa suratı, gözleri kör eden bir ışıltıyla parlıyor. Gözleri çakmak çakmak. Dişleri bembeyaz.

Her bir seyircinin yüzü ışık gölge oyunuyla yansıtılmış; yarısı karanlıkta, yarısı ise uzaktaki ışığın parıltısında kaybolmuş. Bu anın ötesindeki varlıklarını unutan seyirciler sadece sahnedeki adamdan ve onun sesinden haberdar bir şekilde oturuyorlar. Genel olarak, senatörün mikrofon, amfi ve hoparlörle yükseltilmiş, uğultulu, gür sesini işitiyoruz; bu gümbür gümbür ses, "O, daima biz ölümlülere rehberlik eden, parlak bir ışık olmuştur..." diyor.

Perdenin tamamında, paralel telefon hattından **Mickey Rooney**'yi gizlice dinleyebilmek için kocası **James Stewart**'ı koluyla yana iten, üzerinde korseli, yüksek yakalı bir elbise olan, **Bayan Alexander Graham Bell** rolündeki Bayan Kathie'yi görüyoruz. Gibson topuzu*, üzerinden beyaz balıkçıl kuşu tüyleri sarkan geniş kenarlı bir şapkayla taçlandırılmış.

Bu, radyodaki her iki şarkıdan birinin **Doris Day**'in, **Bunny Berigan Orkestrası**'yla birlikte seslendirdiği "**Happiness Is Just a Thing Called Joe**" olduğu yıldı. Seyirciler arasında, tek bir yüz bile dikkatimizi celbetmiyor. İncilerine ve papyonlarına rağmen herkes, oturarak bir sahne çekmekten memnun eski karakter oyuncuları, zamanın ruhunu yansıtmak için dönem kıyafetleri giymiş figüranlar kadar sıradan görünüyor.

* Adını Charles Dana Gibson'ın çizimlerinden alan, saçın tepede dağınık bir şekilde toplandığı saç modeli. (ç.n.)

Mikrofondaki senatör, "Onun asil bir amaca hizmet etme ve emin adımlarla yol alma dirayeti en yüksek tutkularımıza emsal oluşturuyor..." diye devam ediyor. Senatörün sesi **Harry Houdini** veya **Franz Anton Mesmer**'inki kadar kalın ve güçlü çıkıyor.

Bu gereksiz konuşma, **Walter Winchell**'in "kadeh kaldırma-mastürbasyonu" derken kastettiği şeyin daha ileri bir örneği. Yahut **Hedda Hopper**'a göre bir "metiye saksosu". **Louella Parsons**'a göreyse "allama pullama sanatı".

Senatör başını sağ tarafa çevirip sahne arkasına bakarak, "Korku ve aptallığın hakkından gelindiği ileriki bir çağdan tekdüze dünyamızı ziyaret eden bir melek o..." diyor.

Kamera adamın bakışını takip ederek, kuliste duran beni ve Bayan Kathie'yi gösteriyor; onun menekşe gözleri senatörün spot ışıklarıyla aydınlatılmış endamına kilitlenmiş durumda. Senatör siyah smokin giymiş. Bayan Kathie ise beyaz bir gece elbisesi içinde, solgun elini kalbinin üzerine bastırmış. İşaret veriliyor ve kulisteki Bayan Kathie'yi soyutlamak üzere, ana ışık kısılıp dolgu ışığı açılıyor. Senatör sahnede damat rolü takınıp altınrengine boyanmış teneke, evlilik yüzüğü mahiyetindeki ödülü Bayan Kathie'ye takdim etmeden önce topluluk huzurunda yeminini ediyor.

Böylesine parlak ışıkların her zaman, intihar eğilimli pek çok böceğin kurumuş kabuğuyla çevrelenmiş olmasına şaşmamalı.

"Bir kadın olarak, çevresine letafet ve merhamet saçıyor" diyen senatörün sesi salonda yankılanıyor. "Bir insan olarak, ebedi bir mucizenin kanıtı." Her bir kelimesiyle, yakında yapılacak seçimlerde yeniden seçilmek için, Bayan Kathie'nin bilinirliğinden nemalanıp muazzam şöhretinden kendine pay çıkararak, onun mevkisine yükselmeye çalışıyor.

Sahnenin gerisinde, ünlü nilüfer tablosunu resmeden **Bayan Claude Monet** rolündeki Bayan Kathie'min ışık saçan, geniş yüzü perdede uçuşuyor. **Lilly Daché**'nin elinden çıkmış

muhteşem cildi. **Pierre Phillipe**'nin elinden çıkmış dudakları.

"Kendisi sahip olmak istediğimiz annedir. Bulmayı hayal ettiğimiz eş. Herkesin kendini mukayese ettiği kadındır" diyor senatör, sahneye çıkmadan hemen önce Bayan Kathie'nin imajını parlatıp cilalayarak. Onu, sadık seyircilerine takdim etmeden evvel. Bayan Kathie hiç tanışmadığı bu yabancıya sahne ışıklarının altında eşlik etmeden önce, adam tatlı sözleriyle hayranları alttan alta bir beklenti çılgınlığına sürüklüyor.

Bu sözler **Cholly Knickerbocker**'ın gözünde, daha ziyade bir "methiye öğürtüsü" ve "zoraki şakşakçılık" ya da "iltifat kusmuğu".

Her şey bir adamın ağzından çıkınca kulağa daha hoş geliyor.

Ellerimin arasında tuttuğum, sımsıkı bir silindir haline getirilmiş senaryo, Bayan Kathie'me aylardır sunulmuş tek iş teklifi. Dünyayı ele geçirmek için bir zombi ordusu kuran yaşlı bir vudu büyücüsüyle ilgili bir korku filmi. Filmin finalinde, kadın başrol oyuncusu çığlık çığlığa parçalara ayrılıp vahşi maymunlara yem oluyor. **Lynn Fontanne** ve **Irene Dunne** bu projeyi çoktan geri çevirdi.

Senatörün tuttuğu ödül, hiçbir zaman, verilmeden önceki bu anda parladığı kadar parlamayacaksa da, Bayan Kathie'nin erişemeyeceği bir cisim. Bu uzaktıktan, senatör de o da, sanki birbirlerine kusursuz bir saadet sunuyorlarmış gibi, oldukça mükemmel görünüyor. **Senatör Phelps Russell Warner** ileride Bayan Kathie'nin altıncı "koca-mış"ı olacak. Bayan Kathie'nin hayatının geri kalanında toz alıp parlatma zahmetine girmeye değecek ödül adamın kendisi gibi görünüyor.

Her taç giyme töreni bir kaba güldürü unsuru içerir. Bunca insanın sırtınızı sıvazlamayı göze alması için, hakikaten dişleri dökülmüş, kocamış bir aslana dönüşmüş olmalısınız.

Tüm o **Kenneth Tynan** teneke parçaları, fikirlerinin bir işe yaradığını dayatma çabasıdır. **George Bernard Shaw** ve **Alexander Woollcott**'un gülünç ısmarlama uyduruk kitapları. Hiçbir zaman değerli bir sanat eseri yaratmamış başarısız aktörler ve yazarlar güruhu şimdi kalkmış, Bayan Kathie'yle birlikte ölümsüzlük mertebesine ulaşma umuduyla, onun elbisesinin eteklerini taşımayı teklif ediyor.

Senatör kamera dışından, "Bu kadın bir çağın en iyisini ortaya koydu. Kimsenin adım atmaya cesaret edemediği yolları aydınlattı. **Bayan Kont Dracula** ve **Bayan Devlet Başkanı Andrew Jackson** rolleri gibi unutulmaz performanslara sadece ve sadece o imza attı..." derken, Bayan Kathie'nin gözlerinde hareler yaratan güçlü bir ışık kullanılıp orta plan çekime geçilerek, onun yüzü, tepkisi sergileniyor.

Senatörün arkasında ***Gene Krupa*** *Story* ve ***Cengiz Han*** *Efsanesi* filmlerinden sahneler gösteriliyor. Siyah beyaz filmde Bayan Katie, **Manhattan** siluetinin fotoğrafa benzeyen güzel panoramik manzarasına bakan teras katında **Bing Crosby**'yi öpüyor.

Sahne ışıklarının altında senatörün kırmızı, çıplak alnı ödül kadar ışıltılı parlıyor. Geniş omuzlarından rugan ayakkabılarına doğru incelen bedeni dimdik duruyor. **Akademi Ödülü**'nün pembe tenli bir kopyası gibi. Dökülmüş saçından geriye kalanlar, kalabalığın ilgisinden saklanırmışçasına kulaklarının üzerine ve arkasına kaçmış. Kuvvetli bir sahne ışığının, bir insanın yaşına veya karakterine dair her tür izi kolayca yok edebilmesi ne kadar hazin.

İşte bu pembe manken, "O, insanlığın yok oluşuna dek ortak bilinçte var olmaya devam edecek bir güzellik ve insanoğlunun neler başarabileceğini en iyi şekilde ortaya koyan bir cesaret ve zekâ abidesi..." diyor.

Senatör, bu kadının zaaflarına methiye düzerken daha güçlü, daha asil, cömert, müşfik, hatta daha uzun ve hoş görünüyor. Bu battal boy adam, şu küçük kadına dalkavukluk

ederek tevazu göstermiş oluyor. Erkeklerin ağzından çıkan böylesine güzel, düzmece iltifatlar, bir kadının haykırarak orgazm taklidi yapmasının muadilidir. Birincisi kadını yatağa atmak için tasarlanmıştır. İkincisi ise cinsel birleşmeyi daha hızlı tamamlamak ve adamı yataktan atmak için. Senatör her kadının duymaya can attığı bu sözleri dillendirirken evrim geçiriyor. Mağara adamına yaraşır geniş omuzları ve kalın ensesi şefkatli bir babanın, ideal bir sevgilininkine dönüşüyor. Alçakgönüllü bir hizmetkârınkine. O yabani Neanderthal tipi dönüşüm geçiriyor. Dişleri gıcırdamaktan ziyade gülümsermiş gibi görünüyor. Kıllı elleri silah olmaktan çıkıp alete dönüşüyor.

"Bu akşam, mütevazı bir şekilde hayranlığımızı kabul etmesini istirham ediyoruz" diyor senatör, ödülü bir kolunun kıvrımına yatırarak. "Lakin her erkeğin kazanmak istediği ödül odur. O, Amerika tiyatro geleneğinin en kıymetli mücevheridir. Şimdi kendisine şükranlarımızı sunalım... Bayanlar baylar, işte karşınızda... **Katherine Kenton**."

Herhangi bir başarısından ötürü değil de sadece ölmediği için yükselen alkışlar bunlar. Bu hem senatörle tanışma hem de düğün gecesi.

Zannedersem, dünyanın vermeye yeltendiği her tür hasardan daha beterini kendi kendinize vermenizde bir avuntu, belki de bir tür irade mevcut.

Bu akşam, orta yaş denen büyük çoraklık bir kez daha yağmalandı.

Bu sözler üzerine, Bayan Kathie'm gürleyen alkışların ortasında sahneye çıkarak tüm bakışları kendi üzerine çekiyor. Alkışa, bu akşam belirecek herhangi bir tek gecelik ilişki ihtimalinden daha aç. Görüntü yüzlerce fotoğraf makinesinden patlayan flaşlarla paramparça oluyor. Bayan Kathie kollarını kocaman açıp gülümseyerek, senatörün kucağına atılıyor ve altın yaldızlı, zevksiz teneke parçasını kabul ediyor.

Geçmişe gittiğimiz o sahneden çıkıp, üzerine *Western Schuyler County Drama Çılgınları* yazısı kazınmış o ödülün ta kendisini gösteren bir detay çekimine geçiyoruz. On yıl sonra, altın kaplaması lekelenerek kararmış, her yeri örümcek ağlarıyla kaplanmış olan ödül rafta duruyor. Hemen sonra beyaz bir bez parçası ödülü sarıyor; bir el onu tutup raftan alıyor. Çekim açısı daha da genişleyince, konutun misafir kabul salonunda toz alan ben su yüzüne çıkıyorum. Parlatan ben. Başıboş örümcek ağları yüzüme takılmış ve kafamın etrafında toz zerreciklerinden oluşan bir hale uçuşuyor. Pencerelerin dışı karanlık. Gözlerim gerçekten birinin görebileceği herhangi bir şeye odaklanmamış.

Görüntünün dışından, giriş kapısının kilidinde bir anahtarın döndüğünü duyuyoruz. Bir hava akımı saçlarımı dağıtırken, ağır kapının açılıp kapandığını duyuyoruz. Giriş salonunun ana merdivenlerinden ikinci kata çıkan ayak seslerini. İkinci bir kapının açılıp kapandığını.

Ödülü yerine bırakıyorum ve bir elimde toz bezi, ayak seslerini takip ederek Bayan Kathie'nin kapalı yatak odası kapısına geliyorum. Kapıyı çalıp, Bayan Kathie'ye fermuarını açmak için yardıma ihtiyaç duyup duymadığını sorarken, evin uzak bir köşesindeki bir saat ikiyi vuruyor. İlaçlarınızı getirmemi ister misiniz, diye soruyorum. Banyonuzu hazırlayıp şömine rafındaki mumları yakayım mı? Mihrabınızdakileri.

Yatak odasının kapısından cevap gelmiyor. Kapının topuzunu kavradığımda, topuz sağa da sola da dönmemekte diretiyor. Sabitlenmiş. Bayan Kathie bu kapıyı hiçbir zaman kilitlemez. Tozlu yanağımı ahşaba dayayıp kulak kabartarak, kapıyı tekrar çalıyorum. Bir cevap yerine, içerden zayıf bir uğultu geliyor. Uğultu yatak yayı gıcırtısına dönüşerek daha yüksek, sonra daha da yüksek bir tonda tekrarlanıyor. Gelen tek yanıt, yatak yayının yinelenen, bir kahkaha kadar tiz ve düzenli gıcırtısı oluyor.

BİRİNCİ PLAN, ONUNCU SAHNE

Sahne **Lillian Hellman** ile **Lee Harvey Oswald**'ın çıplak elleriyle dövüşüp boğuşmasıyla açılıyor: İkili **Teksas Ders Kitapları Bürosu**'nun altıncı katında açık bir pencerenin kenarında güreşip birbirini yumrukluyor; etrafları Hellman'ın ünlü *Küçük Tilkiler*, *Çocuk Saati* ve *Güz Bahçesi* kitaplarıyla çevrili. **Dealey Plaza**'ya doğru giden bir araç konvoyu pencerenin önünden, el sallayıp bayrak dalgalandırarak geçiyor. Hellman ve Oswald bir tüfeği ileri geri çekiştiriyor ancak silahın kontrolünü ikisi de ele geçiremiyor. Sarışın alnını, Oswald'ınkine geçirip şiddetli bir kafa atarak, adamın gözlerinin bir anlığına donup sersemlemesine neden olan Hellman, "Şöyle bir düşün, seni komünist hergele!" diye bağırıyor. "**Lyndon Baines Johnson**'ın başkanın olmasını gerçekten istiyor musun?" diye çığlığı basıyor.

Tüfek patlıyor ve Hellman geriye doğru sendelerken omzunu kavrıyor; parmaklarının arasından oluk oluk kan fışkırıyor. İkinci tüfek sesi duyulduğunda, ötede **Jacqueline Kennedy**'nin **Halston** marka küçük pembe şapkası atış ala-

nının dışına fırlıyor. Üçüncü bir tüfek sesi duyuluyor. Ve dördüncüsü...

Bu görüntüden, benim oturup Lilly'nin yazdığı *Yirminci Yüzyılın Mesih*'i adlı senaryoyu okuduğum **Katherine Kenton**'ın mutfağına geçtiğimizde, daha fazla tüfek sesi duyuyoruz. Güneş ışığı ara sokağa bakan pencereden, sabahın ilerleyen saatlerinde veya öğle vaktinde olduğumuz izlenimi uyandırırcasına dik bir açıyla süzülüyor. Fonda, ikinci kattan mutfağa uzanan hizmetçi merdivenini görüyoruz. Tüfek atışları devam ediyor ve sonra şu an duyduklarımızın aslında ayak sesleri olduğu, hayalde canlandırılan bir sekansın işitsel bir köprü vasıtasıyla gerçekliğe sızdığı ortaya çıkıyor.

Ben oturmuş, senaryoyu okurken, hizmetçi merdivenlerinin en üst basamağında beliren, kalın ve ağır topukları olan pembe şıpıdık terlikli bir çift ayak, hafif hafif uçuşan pembe balıkçıl tüyleriyle süslenmiş şeffaf pembe sabahlığın eteklerini gözler önüne sererek basamaklardan aşağıya *tak tak* iniyor. O, basamakları birer birer inerken, ilk önce bilekten kalçaya kadar parlayan, pembe çıplak bir bacak öndeki yırtmaçtan, sonra da öteki bacak sabahlığın içinden beliriyor. Sabahlık ince bileklerinin çevresinde dalgalanıyor. Ayak sesleri, Bayan Kathie'm tamamen görününceye dek tüfek sesi kadar gürültülü gelmeye devam ediyor ve hanımım, kapı pervazının bir tarafına yaslanmış, menekşe gözleri yarı kapalı, dudakları şiş, rujunun kırmızısı bir yanağından diğerine, burnundan çenesine varıncaya dek ağzının çevresine bulaşmış, yüzü pembe tüy yumağına boğulmuş bir halde kapı eşiğinde duruyor. Bayan Kathie orada durmuş, benim başımı Hellman'ın senaryosundan kaldırıp ona bakmamı bekliyor ve ancak ona baktığımda gözlerini benim olduğum tarafa çevirip, "Artık yalnız olmadığım için çok mesudum" diyor.

Farklı raddelerde tozlanmış ve ihmal edilmiş olan, kararmış altın ve gümüşten envai çeşit kupayla ödül mutfak ma-

sasına sıralanmış. Onların ortasında açık bir kutu gümüş cilası ve lekeli bir toz bezi duruyor.

Bir şeyi iki eliyle birden tutup arkasına saklamış olan Bayan Kathie'm, "Sana bir hediye aldım..." diyor ve gümüş folyoya sarılı, üzerine geniş, kırmızı kadife bir kurdeleyle lahana kadar büyük bir fiyonk atılmış kutuyu göstermek üzere kenara çekiliyor. Fiyonk kocaman bir gül kadar ateş kırmızısı.

Bayan Kathie'nin bakışları kupalara kayıyor ve "Lütfen, şu ıvır zıvırı ortadan kaldır" diyor. "Onları paketleyip depoya kaldırıver. Tüm o yabancıların sevgisine artık ihtiyacım yok. Kusursuz bir adamda aşkı buldum..." diyor.

Bayan Kathie ambalajlı paketi önünde tutup kırmızı-kadife-fiyonklu-folyoya-sarılı kutuyu bana uzatarak öne doğru adım atıyor.

Senaryonun yazılı olduğu sayfada, Lilly Hellman Oswald'ın iki kolunu kıvırıp başının arkasında bükerek çift kle* yapıyor. Hızlı, nefes kesici bir tekmeyle, Oswald'ın bacaklarını yerden kesiyor ve adam yığılıyor. Tozlu betonun üzerinde, dolu tüfeğe yetişebilecekleri bir mesafede birbirlerini tırmalayıp pençeleyerek boğuşuyorlar.

Bayan Kathie paketi mutfak masasına, dirseğimin yanına koyuyor ve "İyi ki doğdun" diyor. Kutuyu koluma değdirine kadar itiyor ve "Aç" diyor.

Hellman'ın senaryosunda, Lilly insanüstü bir çabayla dövüşüyor. Ambardaki sessizlik sadece hırıltılar ve soluma sesleriyle bozuluyor; bangır bangır çalan bando alayının, alayın önünde yürüyüp Teksas'ın yakıcı güneşinin altında krom değneklerini fırlatıp döndüren, geniş adımlı kızların bulanık görüntüsü, alkış ve tantana, boğuşmanın amansız sesleriyle ironik bir tezat oluşturuyor.

Başımı sayfadan kaldırmaksızın, bugün doğum günüm değil, diyorum.

* Güreşte, bir sporcunun elini rakibinin kolunun altından geçirerek ensesinden kavramasına denir. (ç.n.)

Bakışlarını ödüller üzerinde gezdiren Bayan Kathie'm, "Tüm bu 'Hayat Boyu Başarı...' " diyor. Elini sabahlığının görünmez cebine daldırıp bir tarak çıkarıyor. Tarakla, sadece bir iki günlük dip boyası gelmiş kestanerengi saçlarını tarıyor, sonra da uzun tellerin omzuna düşmesine aldırış etmeden tarağı kafasından uzaklaştırıp, "Tüm bu 'Hayat Boyu Katkı' meselesi ölü gibi görünmeme neden oluyor" diyor.

Bayan Kathie, cevap vermemi beklemeden, "Bırak yardım edeyim" diyor. Ve kurdeleyi çekiveriyor.

Tek bir hamlede, güzelim fiyonk açılıyor ve Bayan Kathie'm kutunun folyosunu yırtıp gümüş kâğıdı avcunun içinde buruşturuyor. Kutunun içindeki katlanmış siyah kumaşı açıyor. Dizde biten, siyah bir elbise. Onun altında ise kolalı beyaz ketenden bir mutfak önlüğü ve firketelerle tutturulan küçük, dantelli bir başlık veya şapka duruyor.

Saçlarının, teninin kokusunda, **Üçüncü Webster Carlton Westward**'ın tıraş losyonu olarak kullandığı **Bay Rum** seçilebiliyor. **Paco**, **Roman Brio** kullanıyordu. Senatör ise **Old Lyme**. Senatörden önceki beş numaralı "koca-mış" **Terrence Terry**, **English Leather** sürerdi. Çelik kodamanının tercihi ise **Knize**'ydi.

Bayan Kathie, elbiseyi masada bırakıp saçlarını taramaya devam ederken, sahnenin sağına geçiyor ve buzluğun üzerindeki televizyona ulaşmak için pembe terliklerinin parmak uçlarında yükseliyor. Televizyonun düğmesine basınca ekran birden parlıyor ve **Paco Esposito**'nun suratı bulanık bir havuzun altından yüzeye çıkan bir balığınki gibi yavaş yavaş beliriyor. Bir erkek için pırlanta kolyenin muadili olan steteskop **Paco Esposito**'nun boynundan sarkıyor. Bir ameliyat maskesi çenesinin altında toplanmış. Elinde halen kanlı bir neşter tutan Paco'nun dili, kırmızı beyaz çizgili üniforma giyen, saf kız havalarındaki **Jeanne Eagels**'ın boğazına kıvrıla kıvrıla giriyor.

"İş bulma kurumunun senin hizmetçiden öte bir şey olduğun fikrine kapılmasını istemem" diyor Bayan Kathie. Kanal değiştirme düğmesini çevirip, **Waterloo Savaşı'nda Napolyon**'a karşı mücadele eden **Lunenburg Taburu**'nun lideri rolünde dans eden **Terrence Terry**'nin boy gösterdiği başka bir televizyon istasyonuna geçiyor. Bayan Kathie, saçlarını taramaya devam ederek, kendisinin göründüğü başka bir kanala geçiyor; **Clara Barton**'un hayatını konu alan siyah beyaz filmde, başrolü **Leslie Howard**'la paylaşan **Katherine Kenton, Greer Garson**'un annesi **Louisa May Alcott** rolünde.

Hav, oink, gıd gıd gıdaaak... **Christina** ve **Christopher Crawford**, diyor.

Bayan Kathie, "Bir kadını" diye devam ediyor sözlerine, "kendi kıymetli bebeğini kucaklamaktan daha genç gösterecek başka bir şey yoktur."

Gıd gıd gıdaaak, vuuz, aaii... **Margot Merrill**.

Kanal değiştirme düğmesini bir kez daha çevirince, Bayan Kathie'nin cildinin lateks kullanılarak yapılan bir makyajla kırıştırılıp, saf **Olivia de Havilland**'ın çığlıklar içinde kalması için tehditkâr hiyerogliflerle dolu, kâğıt hamurundan bir lahitten doğrulan, kadim bir mumya rolüne sokulduğu bir film karşımıza çıkıyor.

Ne bebeği, diye soruyorum.

Guuuk, cik, möö... **Josephine Baker** ve onun tüm **Gökkuşağı Kabilesi**.

Kısa bir geçiş sahnesinde şunlar gözler önüne seriliyor: Mutfak masasında, bana hediye edilen elbisenin üzerini sadece sırılsıklam olduğunda koyu maun rengini alan, uzun kestanerengi saç telleri kaplamış. Yere atılmış ambalaj kâğıdı, kurdele ve tarak benim kaldırmam için orada öylece bırakılmış. Siyah elbise ise bir hizmetçi üniforması.

Benim bu evdeki pozisyonum ne bir temizlikçi ne bir aşçı ne de bir nedimeden ibaret. Ben bu göreve hiçbir surette ev işlerine yardım etmek için getirilmedim.

Bu bir doğum günü hediyesi değil.

"Ajans sorarsa, senin *au pair* olduğunu söyleyebileceğimizi düşünüyorum" diyor Bayan Kathie, parmak ucunda dikilip, burnunu televizyon ekranındaki kendi görüntüsüne sokarak. "Bu kelimeyi seviyorum... *au pair*" diyor. "Kulağa neredeyse Fransızca'ymış gibi geliyor."

Senaryoda, Lilly Hellman **Başkan John F. Kennedy** ve **Vali John Connally**'nin bir kan gölü yaratarak patlamasını dehşetle izliyor. Kolları dümdüz iki yana düşmüş, elleri yumruk halini almış olan Lilly başını arkaya atıyor ve ağzındaki, boğazındaki, ciğerlerindeki tüm havayı kullanarak, tek seferde uzun bir "Hayıııııııııır...!" nidası atıyor. Lilly'nin ıstırap dolu dimdik silueti geniş, soluk mavi **Dallas** semasına yansıyor.

Gözümü buruşuk üniformaya, yırtılmış ambalaj kâğıdına dikip oturuyorum. Başıboş saçlara. Dizlerimin üzerinde açık bir şekilde duran senaryoya.

"Birazdan yukarıya kahve servis edebilirsin" diyor Bayan Kathie, avcunun ortasıyla vurup televizyonu kapatırken. Sabahlığının eteklerini tutup kaldırarak, sahnenin sağından mutfak masasına doğru yürüyor. Bayan Kathie kutudan dantelli başlığı çıkarıp, "Bundan sonrası için söylüyorum; Bay Westward kahvesini sütle değil kremayla içmeyi tercih ediyor" diyor.

Beyaz başlığı kafamın üstüne koyarak, "*Voilá*!" diyor. "Cuk diye oturdu." Bayan Kathie dantelli başlığı sımsıkı tutturarak, "Bu *prego*'nun İtalyanca'sıdır" diyor.

Firketelerin gevşek iğneleri, dikenlerden oluşan sivri ve delici bir taç gibi kafatasıma batıyor. Sonra ekran solarak kararıyor ve sahne dışından kapının zilinin çaldığını duyuyoruz.

BİRİNCİ PLAN, ON BİRİNCİ SAHNE

Rolden biraz çıkmama ve başka bir mevzuya girmeme izin verirseniz, dengenin doğası hakkında fikir beyan etmek isterim. Şayet isterseniz, denkliğin doğası da diyebiliriz. Modern tıp bilimi, insanların önceden saptanmış, dengeli bir uzunluk ve ağırlık, erkeklik ve dişilik oranına sahip olduğunu ve bu oranlarla oynamanın felakete yol açacağını belirtir. Misal, **RKO Radio, Monogram** ve **Republic Pictures**, görece daha efemine olan, sözleşmeli erkek oyuncularının bir kısmını irileştirmek üzere onlara erkeklik hormonu iğneleri yazmaya başladığında, kazayla **Claudette Colbert** ve **Nancy Kelly**'ninkilerden daha büyük memelerinin çıkmasına yol açmıştı. İnsan bedenine fazladan testosteron verildiğinde, vücudun kendi östrojen üretimini artırarak, daima erkeklik ve dişilik hormonlarının orijinal dengesine geri dönmeyi amaçladığı bu örnekte gözlenebilir.

Aynı şekilde, bir aktris kendini aşırı derecede aç bırakıp, doğal vücut ağırlığının çok altına indiğinde, kısa sürede bu ağırlığın çok daha üstünde bir kiloya ulaşarak balon gibi şişer.

Onlarca yıl süren gözleme dayanarak, dışarıdan gelen yüksek doz methiyelerin, içte aynı düzeyde bir kendinden iğrenmeyi tetiklediğini ileri sürebilirim. Sinema seyircilerinin çoğu **Frances Farmer**'ın dramatik bir şekilde dengesiz olan akıl sağlığına, **Charles Chaplin** veya **Errol Flynn**'in ölçüsüz cinsel enerjilerine ve **Judy Garland**'ın kimyasal madde tutkusuna aşinadır. Bu tür performanslar her zaman saçmalık derecesinde hudutsuzdur, en uzaktaki seyirciye kadar ulaşır. Benim tahminim, her bir vakada, söz konusu ünlü, içgüdüsel olarak doğal bir denge arayışıyla, olumlu yöndeki muazzam halk ilgisine karşı kendine ayar veriyor.

İşim hemşirelik, gardiyanlık, dadılık veya bakıcılık olmasa da halk tarafından en çok alkışlandığı zamanlarda, Bayan Kathie'yi kendinden korumak her zaman yükümlülüklerimden biri olmuştur. Kaç doz aşımına engel olmuşumdur kim bilir! Kaç düzmece arsa yatırımı projesine finansal destek vermesini önlemişimdir!.. Kaç aşırı münasebetsiz adamı kapıdan defetmişimdir!.. Bütün bunların nedeni, dünya bir kişiyi ölümsüz ilan ettiği an, o kişinin dünyayı haksız çıkarmaya çalışmasıdır. Övgü dolu basın bültenleri ve eleştiri yazıları karşısında, nice gelecek vaat eden kadın kendini aç bırakır, keser yahut zehirler. Veya bunları ona zevkle yapacak bir adam bulur.

Sıradaki sahne büsbütün karanlık bir anla açılıyor. Siyah bir ekranla. İşitsel bir köprü kurmak için, bir kez daha kapı zili duyuyoruz. Işıklar açıldığında, evin içinden giriş kapısını; giriş salonundan ise verandada duran birinin gölgesinin kapının yanındaki pencereye düştüğünü görüyoruz. Kapının altından gelen parlak gün ışığında kımıldanan iki ayağın ikiz gölgesi gözümüze çarpıyor. Zil tekrar çalıyor ve ben, üzerimde siyah elbise, hizmetçi önlüğü ve dantelli beyaz başlıkla görüntüye giriyorum. Zil üçüncü kez çalıyor ve ben kapıyı açıyorum.

Giriş salonu buram buram boya kokuyor. Tüm ev buram buram boya kokuyor.

Arkasından vuran gün ışığının parlaklığıyla göz kamaştıran biri açık kapının ağzında dikiliyor. Işık saçan ziyaretçinin, alçak bir açıdan çekilen belli belirsiz silueti, iki yanına katlanmış kanatları ve başının üzerinde alazlanan halesi olan bir melek izlenimi uyandırıyor. Hemen sonra, o şahıs öne doğru bir adım atarak ana ışığın altına geliyor. Açık kapı eşiğinin çerçevelediği kadın omuzlarının üzerine kısa, beyaz bir pelerin atmış, beyaz bir elbise ve beyaz ortopedik ayakkabılar giymiş. Üzerinde geniş bir kızıl haç baskısı olan kolalı beyaz bir şapka dengeli bir şekilde başına geçirilmiş. Kadın kollarında beyaz bir battaniyeye sarılmış bir bebeği özenle tutuyor.

Beyazlar içinde ışık saçan ve pembe bir bebek taşıyan bu kadın, elinde kirli bir toz bezine sarılı bronz bir ödül tutan, siyahlar içindeki bendenizin tam zıddı gibi görünüyor. Bir anlık ironik koşutçuluk.

Verandanın birkaç basamak altında rahibe kıyafetine ve örtüsüne bürünmüş ikinci bir kadın var ve kucağında minyatür bir **Ingrid Bergman** kadar sarışın bir bebek tutuyor. Bebeğin teni minik bir **Dorothy McGuire** kadar pürüzsüz. **Walter Winchell**'in "ufak gavur yumağı" diyeceği türden bir şey.

Kaldırımda tüvit tayyör giymiş üçüncü bir kadın duruyor; eldivenli parmaklarıyla bir pusetin sapını kavramış. Çocuk arabasının içinde, uyuyan iki bebek daha var.

Hemşire, "**Katherine Kenton** evde mi?" diye soruyor.

Arkasındaki rahibe, "St. Elizabeth'ten geliyorum" diyor.

Tüvit tayyör giymiş kadın kaldırımdan, "Evlat edindirme kurumundan geliyorum" diye lafa giriyor.

Kucağında bir bebek olan üniformalı ikinci bir hemşire kaldırım kenarında bir taksiden iniyor. Köşeden, başka bir hemşire kolunda bir bebekle yaklaşıyor. Derin odaklı çekim-

de, kundakta yine pembe bir yumurcak taşıyan ikinci bir rahibenin, konuta doğru geldiğini görüyoruz.

Görüntünün dışından, Bayan Kathie'nin, "Geldiniz mi..." diye seslendiğini duyuyoruz. Ve karşı açıdan onun, elinde, ucundaki kıllardan yavaş yavaş, uzun, pembe boya damlaları süzülen boya fırçasıyla ikinci kattan aşağı indiğini görüyoruz. Bayan Kathie'nin üzerinde kolları sıvanmış, göğüs cebine dördüncü "koca-mış"**Av. Oliver "Kızıl" Drake**'in O.D.'si işlenmiş, beyaz bir frak gömleği var ve gömleğin her tarafı pembe boyayla lekelenmiş. Saçlarını örtmek için bir bandana takmış ve film yıldızı elmacıkkemiğine pembe boya bulaşmış.

Keskin vernik kokusundan geçilmeyen konut, eşikteki talk pudrası kokusu ve güneş ışığıyla karşılaştırılınca devasa bir manikür salonu gibi boğucu görünüyor.

Bayan Kathie'nin ayakları, ardında pembe damla izleri bırakarak son basamaktan iniyor. Paçaları dizlerine doğru kıvrılmış mavi kot pantolonu, eskimiş makosen ayakkabılarının içine giydiği beyaz soket çorapları ortaya çıkarmış. Bayan Kathie hemşireye bakıyor ve menekşe gözleri agulayan pembe yetim ile kendi elindeki boya fırçası arasında gidip geliyor. "Bunu" diyor, "sakıncası yoksa..." Ve Bayan Kathie'm fırçayı sallayınca hemşirenin yüzüne pembe boya sıçrıyor.

İki kadın eğilip, yanaktan öpüşeceklermiş gibi birbirlerine yaklaşarak kundağa sarılı yumurcak ile fırçayı değiş tokuş ediyor. Bayan Kathie'ye değince, hemşirenin beyaz üniformasında pembe lekeler oluşuyor. Hemşire eline tutuşturulan yapış yapış pembe fırçayla öylece kalakalıyor.

Kollarını büküp terk edilmiş bebeği kucağına yatıran Bayan Kathie geri çekilip arkasını dönerek giriş salonundaki boy aynasına bakıyor. Aynadaki aksi, *Azize Jan Dark* veya *Bernadette'in Şarkısı*'ndaki **Susan Hayward** ya da **Jennifer Jones**'a, **Caravaggio** yahut **Rubens**'in resmettiği ışık saçan

Meryem Ana ve bebek tablosuna benziyor. Bayan Kathie'm tek elle kendi ensesine uzanıyor, bir parmağını düğümünden geçirerek bandanayı söküp çıkarıyor. Bandana giriş salonunun zeminine düşerken, Bayan Kathie, kestanerengi saçları yumuşak ve geniş bir duvak gibi yayılana dek başını iki yana sallayarak saçlarını savuruyor, beyaz gömleğinin göğüs kısmını çekiştirip omuzlarına ve ufak yeni doğana çekidüzen veriyor.

"Tam bir *piéce de résistance*" diyor Bayan Kathie, ufak yetimle burunlarını sürtüştürürken. "Bu... *gemütlichkeit*'ın İtalyanca'sıdır."

Bayan Kathie'nin menekşe gözleri genişleyip kocaman açılıyor. Yönetmenliğini **Busby Berkeley**'in üstlendiği bir filmde, **Dick Powell**'ın karşısında bir bakire rolünü canlandıran **Ruby Keeler**'in gözleri gibi pörtlek görünüyorlar. Uzun film yıldızı ellerinin ve yanaklarının pürüzsüzlüğünü sadece pembe boyanın pastel stigmata izleri bozuyor. Gözleri giriş salonu aynasındaki görüntüye takılı kalan Bayan Kathie, üç çeyrek adım sola, sonra sağa dönüyor ve her seferinde gözkapaklarını yarım kapatıp başıyla selam veriyor. Gülümsemesi yüzündeki kırışıklıkları dağıtırken ve gözleri gözyaşlarıyla parıldarken, yüzü tam aynaya dönük bir şekilde bir kez daha selam veriyor. Bayan Kathie geçen ay **Denver Bağımsız Film Topluluğu**'ndan ömür boyu başarı ödülünü kabul ederken de bu performansın aynısını icra etmişti. Şu andaki jest ve mimiklerinin tıpatıp aynısını.

Bir an sonra, kundağı hemşireye geri vererek kucağındaki bebekten kurtulan Bayan Kathie, başını iki yana sallayıp film yıldızı burnunu kırıştırarak, "Müsaadenizle biraz düşüneyim..." diyor.

Rahibe veranda merdivenlerini çıkarken, Bayan Kathie kot pantolonunun cebine iki parmağını sokup beyaz kâğıttan bir kartela çıkarıyor... **Ballı Günbatımı** renk örneğini nurto-

pu gibi bebeğin pembe yanaklarına tutup, kartla bebeği bir arada inceliyor. Tatsız bir gülümsemeyle başını iki yana sallayarak, "Uyumsuz" diyor. Bayan Kathie iç çekerek, "Bordürleri çoktan boyadık. Üç kat attık" diyor. Film yıldızı omuzlarını silkip rahibeye, "Anlayacağınız..." diyor.

Bayan Kathie sıradaki yeni doğanın uykulu yüzüne iyice eğiliyor ve onu kokluyor. Bir sprey kullanarak, bebeğin narin dudaklarına ve tenine **L'air du Temps** sıkıyor ve masum ufaklık ciyak ciyak bağırmaya başlıyor. Geri çekilen Bayan Kathie başını hayır dercesine sallıyor.

Bayan Kathie agulayan başka bir yeni doğana iyice yaklaşıyor ve sigarasının ucunda asılı duran sıcak kül düşüp, bebeğin telaşlı ufak çığlıklar atarak debelenmesine yol açıyor. Sidik ve yanık pamuklu kumaş kokusu duyuluyor. Sanki yastık kılıfı amonyağa yatırılmış, üzerinde de ütü unutulmuş gibi.

Yeni bebek odası perdelerine göre olsa olsa bir ton soluk kalan başka bir buluntu geliyor. Kıpırdanıp duran yumurcağın yanına kumaş örneğini tutan Bayan Kathie, "Neredeyse **Mükemmel Cennet Elması** renginde fakat tam **Vişne Ateşi** değil..." diyor.

Kapı zili tüm öğleden sonra susmuyor. Tüm gün, **Hedda Hopper**'ın deyimiyle "çoluk çocuk alışverişi"nden bitap düşüyoruz. **Louella Parsons**'un sözcükleriyle dile getirecek olursak, "*Bébé*'lere göz atmak"tan. Biteviye bir elden düşme velet ve istenmeyen *kinder* geçidinden. Bebek hemşireleri, rahibeler ve evlat edindirme memurları durmadan akın ediyorlar; Bayan Kathie'nin boyayla yapış yapış olmuş, pembe elini sıkınca her birinin gözleri pörtleyip yüzü kızarıyor. Hepsi içinden şöyle mırıldanıyor: *Cik, gıd gıd gıdaaak, guuuk...* **Raymond Massey**. Kısa geçişli bir montaj.

Aaii, hav, vuuz... **James Mason**.

Bayan Kathie bilhassa tombul bir meleğin saçlarının boyanmasının ve birkaç kilo vermesi için perhize sokulmasının

ne kadar zor olduğunu sorunca bir hemşire daha geri çekilip oradan kaçarcasına uzaklaşıyor.

Bayan Kathie, ufak bir buluntuya **Max Factor**'ün altı numaralı, su bazlı kapatıcı fondötenini sürünce, başka bir sosyal hizmet görevlisi yoldan taksi çeviriyor.

Bayan Kathie dudaklarını büzüp minicik bir bebeciğin üstüne adeta çullanarak, "*Wunderbar*..." diyor. Sigarasının dumanını üfleyip, cümlesine, "Bu, *que bueno*'nun Latince karşılığıdır" diye devam ediyor.

Bayan Kathie her bir çocuğu giriş salonundaki aynanın önüne getiriyor ve sonra havaya kaldırıp ufak sıska suratlarına doğru sokularak, her bir yetimin, sanki yeni bir çanta veya sahne aksesuarıymış gibi, yanında nasıl durduğunu inceliyor.

Miyav, viyak, vik... **Janis Paige**.

Başka bir küçük haylazın üzerinde ruj lekeleri bırakıyor.

Bayan Kathie başka bir tanesinin oldukça yakınına, öyle hızlı sokuluyor ki buz gibi martinisinin **Boodles** marka cini yeni doğanın üzerine sıçrıyor.

Kaşlarını çatarak eğilip, uzun, cilalı tırnaklarıyla başka bir bebeğin yumuşak, pembe alnındaki bir beni veya doğum izini çekiştiriyor. "İspanyolların dediği gibi" diyor, "*qué será será*."

Cholly Knickerbocker'in tabiriyle "*kinder* seçmeleri" tüm öğleden sonra devam ediyor. Bebek yetenek sınavı. Köşeye kadar yolun yarısını kaplayan bir bebek arabası ve puset kuyruğu uzanıyor. Terk edilmiş çocuklardan, plansız gebelik mahsüllerinden, gönül yarası döllerinden; tecavüz, önüne gelenle yatıp kalkma ve ensest hatırası pembe ve tombul bebeklerden, ani bir dürtüden, oluşan bir açık büfe. İhtiras. Biberonla beslenen aile içi şiddet, ölümcül hastalık ve boşanma artıkları. Elimdeki boya fırçasının pembe kılları kuruduğunda bile, kötü kararların kanıtı olan bebekler gelmeye

devam ediyor. Uyuyan veya kıkırdayan enkazlar, bir zamanlar gerçek aşk gibi görünen ilişkilerin tortuları.

Bayan Kathie'nin tuttuğu her masum, giriş aynasında modellik yapıyor. Bu sahne çekim üstüne çekimle yineleniyor. Bir sağ profilini, bir sol profilini dönüyor. İfadesine odaklanan kayıtlar için, yüzü aynaya dönük gülümsüyor, sonra film yıldızı çenesini eğip kirpiklerini kırpıştırarak duygularını dramatize ediyor ve aynaya, "Evet, çok sevimli. Sizi kızımla tanıştırayım: Küçük Katherine" diyor.

Aynaya, "Sizi oğlumla tanıştırayım: **Dördüncü Webster Carlton Westward**" diyor. Hemşireye, rahibeye ya da bekleyen sosyal hizmet görevlisine vermeden evvel, bu diyaloğun aynısını her bir bebekle tekrarlıyor. Bebeklerin boya kartelası ve kumaş örnekleriyle uyum gösterip göstermediğine bakıyor. Yara bere veya sakatlık var mı diye her çocuğu iyice inceliyor. Ve Bayan Kathie'nin geri gönderdiği her bebeğe karşılık, sınanmak üzere iki yeni çocuk kuyrukta yerlerini alıyor.

Akşamüzerine doğru, ezbere sayıp döküyor: *Hav, gıd gıd gıdaaak, aaii*... **Küçük Katherine Kenton**.

Oink, vak, möö... **Dördüncü Webster Carlton Westward**.

Çekim ardına çekimle aynı sahneyi, sokak lambaları titreşip göz kırpana, ışık saçıp parıl parıl parlayana dek saatlerce icra ediyor. Bulvardan gelen trafik gürültüsü zayıflıyor. Sokağın karşısındaki kasaba evlerinin pencerelerindeki perdeler çekilip kapatılıyor. Sonunda yetimler bitiyor, Bayan Kathie'nin evinden kaldırıma uzanan merdivenler boşalıyor.

Giriş salonunda, yere düşen bandanayı almak için eğiliyorum. Yere damlayıp kuruyan pembe boya, merdivenlerden sokağa uzanan ve rengi gitgide solan pembe bir yol oluşturmuş. Reddedilenlerden oluşan bir patika.

Bir taksi kaldırım kenarındaki durağa park ediyor. Şoför arabadan dışarı çıkıyor ve bagajı açıyor. Bagajdaki iki valizi çıkarıp kaldırıma koyuyor, sonra aracın arka kapısını açıyor.

Bir ayak, bir adamın ayakkabısı, bir pantolon paçası ortaya çıkıyor. Bir adamın eli aracın kapısının kolunu tutunca, serçeparmağında altın gibi parıldayan mühür yüzüğü görüntüye giriyor. Taksinin arka koltuğundan saçlı bir baş çıkıyor; gözler alkolsüz bira gibi parlak gözler. Dört Temmuz havai fişekleri kadar ışıltılı bir gülümsemeyle aydınlanan bir surat.

Dan O'Herlihy'in geniş omuzları, **Marlon Brando**'nun dar kalçası, **Stephen Boyd**'un uzun bacakları, **Joseph Schildkraut**'un **Robin Hood**'u canlandırırken takındığı çarpıcı gülümsemesiyle caka satan bir tip.

Karşı açıdan, Bayan Kathie'nin ön kapıya koşup, "Ah sevgilim..." diye bağırdığını görüyoruz. Bir anda kollarını uzatıp göğsünü öne doğru atınca, **Odysseus**'u karşılayan **Penelope** rolündeki **Julie Newmar**'ı akla getiriyor. **Lancelot**'a kavuşan **Guinevere** rolündeki **Jane Russell**'ı. **Gordon MacRae**'yi kucaklamak için hızla atılan **Carole Lombard**'ı.

Üçüncü Webster Carlton Westward, Romeo Montague rolündeki **William Frawley** kadar asil bir şekilde merdivenlerden yukarıya sesleniyor: "Kath, sevgilim..." Ve ekliyor: "Taksi şoförüne vermek için üç doların var mı?"

Valizlerin yanında duran şoför, **Lewis Stone** gibi sabırlı, **Fess Parker** gibi haşin görünüyor. Taksi ise sarı renkte.

Ardında kestanerengi saçları dalgalanan Bayan Kathie, "Hazie!" diye bağırıyor. "Hazie, Bay Westward'ın eşyalarını odama götür!" diye sesleniyor. İki utanmaz âşık sarılırken ve dudakları buluşurken, kamera etraflarında döne döne çekim yapıyor ve sonra bir cenaze sahnesine geçiyoruz.

BİRİNCİ PLAN, ON İKİNCİ SAHNE

Birinci plan, on ikinci sahne başka bir geçmişe dönüş sekansıyla başlıyor. Bir kez daha, **Katherine Kenton**'ın, içinde bir ölünün külleri bulunan cilalı kabı kucaklağı bir sahneye gidiyoruz. Dekor yine, loş bir şekilde aydınlatılmış, örümcek ağlarıyla süslenmiş ve bronz kapısı, matem tutanları karşılamak üzere açılıp aralık bırakılmış, Kenton mahzeninin içi. Mahzenin arka tarafında, koyu bir gölge altında kalmış taş bir rafta bronz, bakır ve nikelden yapılma çeşitli kül kapları duruyor. Bayan Kathie'nin kollarındaysa, üzerine beşinci "koca-mış" ***Av. Oliver "Kızıl" Drake***'in adı kazınmış bir kap var.

Bu olay radyodaki iki şarkıdan birinin, aranjmanını **Count Basie**'in yaptığı ve **Frank Sinatra**'nın seslendirdiği **"Bit'n the Dust"** olduğu yıl gerçekleşiyor.

Bayan Kathie'm kaba sarılıp, onu örtülü yüzünün siyah danteliyle buluşturmak için havaya kaldırıyor. Yas örtüsünün ardındaki dudaklarıyla buluşturmak için. Kazınmış ismin üzerine, büzülmüş rujlu dudaklarıyla bir öpücük konduruyor, sonra bu yeni kabı tozlu rafta diğerlerinin arasına yerleştiriyor.

Brendi ve **Luminal** şişelerinin ortasına. Yakılmamış dilek mumlarının. Bayan Kathie hariç sadece **Terrence Terry**'yle benim yer aldığımız bu üç kişilik karede, ikimiz birer dirseğinden tutarak ona destek oluyoruz. **Louella Parsons** olsa bize "dost değneği" derdi.

Krematoryum kapları koleksiyonu tozlu, küçüklü büyüklü şampanya şişelerinin arasında duruyor. Yaşayanların ve ölülerin kapları bu soğuk, kuru karanlığa istiflenmiş. Bayan Kathie'nin tüm stoğu bir arada depolanmış. Kül kapları ayakta duruyor. Şişeler onların yanına yatırılmış ve hepsinin üzerini örümcek ağları kaplamış.

Hav, oink, iiyk... **Dom Pérignon 1925.**

Hav, miyav, aaii... **Bollinger 1917.**

Terrence Terry bir şişenin tepesindeki altın yıldızlı folyoyu soyuyor. Spirali çevirerek, şişenin ağzındaki mantar tıpayı tutan teli gevşetiyor. Terry şişeyi kaldırıp mahzenin boş bir köşesine doğru tutarak, taş odanın içinde gürültülü bir patlama sesi duyulana dek iki başparmağıyla mantar tıpayı yukarı doğru itiyor ve şişeden köpükler saçılıp yere dökülüyor.

Goarr, gıd gıd gıdaaak, kiiih... **Perrier-Jouët.**

*Cik, vak, hırrr...***Veuve Clicquot.**

Bu **Tourette Sendromu**'nun, marka isimlerinin kontrolsüzce söylenmesiyle tezahür eden bir versiyonu.

Terry taş raftan bir şampanya kadehi alıyor ve kadehin çanak kısmını yüzüne yaklaştırıp dudaklarını büzerek üzerindeki tozları üflüyor. Kadehi Bayan Kathie'ye veriyor ve onu ağzına kadar şampanyayla dolduruyor. Açık şişeden soğuk buhar hayaleti yükselip havada dolaşmaya başlıyor.

Her birimiz elimizde ağzına kadar dolu, tozlu bir kadeh şampanya tutuyoruz. Sonra Terry kolunu uzatıp kadeh kaldırıyor. "Oliver'a" diyor.

Bayan Kathie ve ben, "Oliver'a" diyerek kadehlerimizi kaldırıyoruz.

Ve hepimiz tatlı, köpüklü, pis şampanyalarımızı yudumluyoruz.

Toz ve örümcek ağlarının altına gömülmüş ayna, gümüş çerçevesi içinde yüzüstü uzanıyor. Bir anlık sessizliğin ardından, aynayı kaldırıp duvara dayıyorum. Camın yüzeyindeki izler mahzenin loş ışığında dahi göze çarpıyor; kazınmış her bir çizgi Bayan Kathie'min gerdirdiği, kaldırttığı veya asitle yaktırdığı kırışıkların sicilini oluşturuyor.

Bayan Kathie yas örtüsünü kaldırıp, taş zeminin üzerine rujla çizilmiş X işaretine gidiyor. Yüzü, cildinin tarihiyle mükemmel bir şekilde hizaya giriyor. Aynaya yansıyan saçları, kazınmış beyaz saç izlerinin tam üzerine oturuyor. Bir eliyle, diğer elindeki siyah eldivenin parmak ucunu tutuyor ve eldiven elinden çıkana dek onu çekiyor. Bayan Kathie pırlanta nişan yüzüğünü ve alyansını döndürerek çıkarıyor. Pırlantayı bana uzatıyor, altın alyansı ise tozlu raftaki kül kaplarının yanına koyuyor. Ölü köpeklerin kül kaplarının yanına. Çok parlak ve onun artık kullanamayacağı kadar genç işi addedilen eski rujlarının ve ojelerinin yanına.

Mahzende dağınık duran, tozla ve eskiden kalma şarapla harelenmiş muhtelif şarap kadehlerinin her birinin kenarı Bayan Kathie'nin artık mazide kalan farklı ruj tonlarının müzesini oluşturuyor. Yerler çok eskiden kalma sigara izmaritleri ve bahsi geçen, müzelik ruj tonlarına boyanmış birtakım ağızlıklardan ötürü pislikten geçilmiyor. Pencere pervazına ve yere konulmuş, taş köşelere sokuşturulmuş tüm bu metruk içkiler ve sigaralarla, dekor merhumların hayali kokteyl partisine benziyor.

Terry ritüelimizi izlerken takım elbisesinin iç cebine elini sokuyor. Krom bir sigara tabakası çıkarıp çıt diye açıyor ve içinden iki sigara alıp, ikisini birden dudaklarının arasına yerleştiriyor. Sonra, krom tabakasının bir köşesindeki çakmağı çakıyor ve iki sigarayı birden yakmak için onu yukarı kaldırıyor. Hızlı bir bilek hareketiyle alevi söndürüyor ve ince

tabakayı ceketinin içine sokup yerine yerleştiriyor. Ağzındaki sigaralardan birini tutup çıkarıyor ve uzanıp, sarmal bir duman izi oluşturarak, onu Bayan Kathie'nin kırmızı dudaklarının arasına yerleştiriyor.

Geçmişten aktarılan bu sahne **Paco Esposito**'nun sebep olduğu kayayağı kırışıkları daha yokken gerçekleşiyor. Ben bu **Dorian Gray** aynasına senatörle ilintili kaş çatma kırışıklıklarını kazımadan önce.

Pırlantayı elime alıp, çizim işine girişiyorum. Bu uzun soluklu sicile, her yeni kırışıklığı kopya edip her tür yaşlılık lekesini ekliyorum. Bayan Kathie'nin yanan sigarasının filtresinin etrafında büzüşen ufak kılcal damarları çiziyorum.

Terry, "Sizi uyarmalıyım, Bayan Kath" diyor. İğrenç şampanyasından bir yudum alıp sözüne, "Tavsiyeme kulak verirseniz şayet, dikkatli olmalısınız..." diye devam ediyor.

Terry'nin açıkladığı gibi, onun durumundaki pek çok kadın yıldız, kapılarını onlarla oturacak, gülecek ve onları dinleyecek genç bir adam ya da kadına açar. Mest olmuş, genç hayranın ilgisi bir yıl veya bir ay sürebilir; ancak önünde sonunda kendi yaşıtları arasındaki hayatına dönerek ortadan kaybolacaktır. Genç kadın evlenecek ve aktrisi bir kez daha yüzüstü bırakarak, ilk bebeğiyle birlikte kayıplara karışacaktır. Zaman zaman bir mektup veya telefon gelebilir. Münasebeti kesmeyebilirler.

Tıpkı, **Truman Capote**'nin ölüm cezalarını bekleyen **Perry Smith** ve **Dick Hickock**'la bağlantıyı koparmaması gibi. Capote sabrediyordu. *Soğukkanlılıkla* kitabının bir final bölümüne ihtiyacı vardı.

Amerika'daki her önemli yayınevi, film yıldızının eteklerindeki-bütün-taşları-döken biyografisine birkaç akşam yemeği anekdotu ekleyebilecek ve son bölümü bitirmek için sadece bir ölüm sebebine ihtiyaç duyan, yakışıklı, cana yakın, sokulgan bir dinleyici olan genç bir kişiye çoktan avansını ödediği bir kitabı bünyesinde barındırır. Sahne kapısının

önüne üşüşen çakallar sürüsü çoktan beridir **Mae West**'in ölmesini bekliyordu. Kara haberi duyma umuduyla, **Lelia Goldoni**'yi aradılar. **Hugh Marlowe**, **Emlyn Williams**, **Peggie Castle** ve **Buster Keaton**'a rastlamak için ölüm ilanı sayfasına göz gezdirdiler. Etrafta dolaşan akbaba sürüsü gibi. Çoğu, **Ruth Donnelly** ve **Geraldine Fitzgerald**'ın biyografisinin girişini şimdiden yalan dolanla doldurmaya başlamıştır. Bu aralar, **Lillian Gish** veya **Carole Landis**'in salonunda şöminenin önüne oturmuş, iki yüz sayfada ayrıntılı bir şekilde anlatacakları çetrefilli anektodları adeta yutuyor, akbaba gözleriyle **Butterfly McQueen**'in her jestini, **Tex Avery**'nin pisboğaz okur kitlesine satılabilecek her tür tikini veya tavrını hafızalarına kazıyorlardır.

Tüm bu geleceğin çoksatar kitapları çoktan yazılmıştır ve yayımlanmak için sadece birinin ölmesini bekliyordur.

"Seni biliyorum, Kath" diyor Terry, sigarasının dumanını üflemek üzere başını çevirerek. Mahzenin boğucu havası sigara ve küf kokusuyla ağırlaşmış. Tozlu taş raftan evlilik yüzüğünü alırken, "Senin izleyicilerin, hatta izleyicilerden birinin gözüne yolunacak kaz gibi göründüğünü biliyorum" diyor.

Bir servis elemanı veya kapı kapı dolaşan anketör bir kız... bu hırslı sokak köpeklerinin her biri, evde paslı bir daktilonun başına oturmuş, *takur tukur* yazıyordur. Sevimli, gözleri fal taşı gibi açık, ünlü budalası bir genç, Bayan Kathie'nin hayat hikâyesini çalacak. Onun saygınlığını. İtibarını. Sonra da ölsün diye dua edecek.

Aynaya yansıyan alnına pırlantayla keder izleri çiziyorum. Bayan Kathie'nin hayat hikâyesini güncelliyorum. Haritasını. Bayan Kathie'nin gizli yüzünü belgeleyen ayna yılların endişesi, kahrı ve yarasıyla çoktan çizik içinde kalmış durumda.

Judy Garland ve **Ethel Merman**, diyor Terry, **Jacqueline Susann** onlara *The Valley of the Dolls*'da* şişman, sarhoş ve

* Jacqueline Susann'ın gösteri dünyasındaki üç genç kadının yükseliş ve dü-

küfürbaz **Neely O'Hara** ve **Helen Lawson** rollerini biçtikten sonra, bir daha asla eski gösteriş ve cazibeleriyle toplum önüne çıkamadılar.

Bunun üzerine, pırlanta camın üzerinde viyaklıyor. Cenazede dizlerini dövenlerin çıkardığı türden tiz bir feryat sesi çıkarıyor.

Soğuk taş zeminde bir dizinin üzerine çöken Terry yüzünü kaldırıp Bayan Kathie'ye bakıyor ve "Sadece seni korumak adına... benimle evlenir misin?" diyor. Bayan Kathie'nin elini tutmak için uzanıyor. "En azından karşına daha iyi biri çıkana kadar" diyor.

Burada gördüğümüze, yani bir oğlancının kayan bir film yıldızıyla beraberliğine, **Walter Winchell** olsa "aşktan feragat evliliği" derdi. Terry duygusal bir muhafız, gerçek erkeklerle arasına giren yatılı bir vekil olmayı teklif ediyor.

"Aynı buradaki portrende olduğu gibi" diyor Terry, gümüş çerçeveli aynayı başıyla işaret ederek, "her arkadaş canlısı, genç biyografi yazarı kariyer yapmak için senin kusurlarını ve hatalarını vitrine çıkaracaktır."

Her zamanki gibi, Bayan Kathie'nin yüzünden süzülen gözyaşlarını kopyalamak için pırlantayı doğrusal bir hatta aşağıya kaydırıyorum.

Başımı sallayarak, yapma, diyorum. Bu işkenceyi yineleme. Bir başkasına daha güvenme.

Her zamanki gibi, işimin başka bir yükümlülüğü de asla aynaya çok fazla bastırmamak; aksi halde ayna kırılır.

Bayan Kathie'min eli, kürk paltosunun cebine kayıyor ve pembe bir şey çıkarıp tozlu rafa koyuyor. Sigara dumanını üfleyerek, "Sanırım buna ihtiyacım olmayacak..." diyor. Bayan Kathie uzun yıllar evvel bu şeyi sonsuza dek geride bırakmak istemişti.

Diyaframını.

şüşlerini konu alan, çoksatar romanı ve bu romandan uyarlanan filmin adı. (ç.n.)

Terry alyansı onun parmağına takıyor.

Bayan Kathie gülümseyerek, "Hâlâ sıcak" diyor. "*Diyaframdan* değil *yüzükten* bahsediyorum" diye ekliyor.

Ve ben herkese bir kadeh daha şampanya dolduruyorum.

BİRİNCİ PLAN, ON ÜÇÜNCÜ SAHNE

Sahne, ***Friendship 7*** uzay gemisinin kapsülünde astronot koltuğuna bağlanmış, **Dünya**'nın yörüngesine oturan ilk Amerikalı olan **John Glenn**'in yakın plan çekimiyle açılıyor. Kapsülün küçük penceresinin ötesinde, çevresinde beyaz bulutların döndüğü görkemli mavi gezegenimizin uzayın derin karanlığında minicik yıldızlar arasında asılı durduğunu görürüyoruz. Glenn'in eldivenli elleri, önünde duran panelin envai çeşit kontrol düğmesi üzerinde gezinirken ve bir şalteri kaldırıp bir düğmeye basarken, Glenn "Görev Kontrol, sanırım bir sorunumuz var..." diyor.

Glenn, "Görev Kontrol, beni duyuyor musunuz?" diyor. "Sanırım güç kaybediyorum..."

Kontrol panelindeki tüm ışıklar titreşerek hep birlikte sönüyor. Işıklar bir an için yanıp sönüyor ve sonra tümden kapanıyor. Işıklar titreşip Glenn'i yıldızların sönük pırıltısıyla baş başa bırakarak hepten gidiyor. Derin sessizlikte oturan Glenn eldivenli ellerinin ikisiyle birden mikrofona sarılıp, ağzını neredeyse onun çelik örgüsüne değdirerek, "**Houston**, lütfen!" diye bağırıyor. "**Alan Shepard**, seni alçak herif, burada ölmeme izin verme!" diye haykırıyor.

Kamera geri çekilerek, Glenn'in astronot koltuğunun arkasındaki duvarda yer alan iç paneli gösteriyor. Panelin ortasındaki bir kol yavaşça dönmeye başlıyor. Kamera aksi takdirde loş olan kompartımanı doğrudan bir ışıkla aydınlatarak, bu kola odaklanıyor çünkü görüntüde hareket halinde olan tek şey o.

Glenn karanlıkta sessizce hıçkırıklara boğuluyor.

Kolun dönüşünün yakın plan çekimi, Glenn'in suratının, yüz siperli kaskının iç yüzeyini buğulandıran hıçkırıklarının ve ağlamasının ayrıntı çekimleriyle bölünüyor.

Görüntü dışından, tanıdık bir sesin, "Kes zırlamayı" dediğini duyuyoruz.

Orta ölçekli çekimde, Glenn'in ardındaki panelin açıldığını ve kaçak yolcu **Lillian Hellman**'ın kilitli malzeme dolabı gibi duran bir yerden kurtulduğunu görüyoruz. Tek planda kaydedilen sahnede, Hellman UYARI: HAVA KİLİDİ yazan şablon bir tabelanın altındaki kapı aralığından dışarı çıkıyor. "Bana şans diie, koca bebek" diyor. Derin bir nefes alıyor ve eliyle FIRLATMA etiketli büyük, kırmızı düğmeye basıyor. Bir iç kapı kayarak örtülüp hava kilidini kapatıyor ve yoğun bir sis patlaması Lilly'yi yörüngede dönen kapsülün bir tarafından fırlatıyor. Lilly'nin üzerinde ne kask ne basınç koruma giysisi var; sadece **Adrian** tarafından tasarlanan şık spor bir pantolon ve süveter giyiyor.

Yerçekimsiz bir şekilde, uzayın karanlık boşluğunda kayan Lilly nefesini tutarak yüzüyor. Kapsülün dış yüzeyine takılı, teneke renkli küçük kutunun yanına ulaşana dek, serbest yüzüş stilindeki gibi kollarıyla kulaç atıp bacaklarını çırparak, yörüngede dönen uzay aracının bir tarafında ağır ağır yol alıyor. Üzerinde GÜNEŞ MODÜLÜ etiketi bulunan kutu zaman zaman parlak kıvılcım patlamalarıyla yanıp sönüyor. Yanakları havayla şişmiş ve alnı konsantrasyondan kırışmış bir şekilde nefesini tutmaya devam eden Lilly, **Orry-Kelly** imzalı topuklu ayakkabılarla tamamlanmış pantolon-süveter ta-

kımının arka cebinden yuvarlak başlı bir çekiç çıkarıyor. Lilly'nin sarkıntılı küpeleri ve kabak çiçeği şeklindeki turkuaz kolyesi hâlâ üzerinde duruyor fakat yerçekimsiz ortamda havada asılı bir halde sürükleniyor. Lilly mavi parmaklarıyla çekici kavrıyor ve şakaklarının altındaki damarlar kabarırken, çekicin çelik topuzunu modül kutusuna geçiriyor. Uzay boşluğunda, sessizlikten ve Lilly'nin gitgide hızlanan muazzam kalp atışının düzenli *küt küt*lerinden başka hiçbir şey duymuyoruz. Çekiç modüle ikinci kez çarpıyor. Kıvılcımlar uçuşuyor. Teneke rengi metal yamuluyor ve darbe aldığı noktadan gri boya parçacıkları uzaya dağılıyor.

Daha çok çekiç darbesi iniyor ve görüntü masada oturmuş, Lilly'nin kaleme aldığı *Uzay Yolculuğu Kurtarması* adlı senaryoyu okuyan bendenizin bulunduğu, **Katherine Kenton**'ın mutfağını göstermek üzere değişirken, her bir darbenin sesi gitgide daha da gürültülü çınlıyor. Üzerimde siyah hizmetçi üniforması ve mutfak önlüğü var. Başımdaysa kolalı, dantelli hizmetçi başlığı. İşitsel bir köprü kurmak için çekiç darbelerinin gürültüsü yankılanmaya devam ediyor ve sonra bunların konutun içinden gelen gerçek bir çarpma sesi olduğu anlaşılıyor.

Bu sahneden Bayan Kathie'nin yatak odasındaki karyola başlığının çekimine geçtiğimizde, başlığın duvara çarptığını görüyoruz ve darbe sesleri daha gürültülü, daha hızlı çınlıyor. Cinsel birleşme sinema karesinin alt sınırının hemen aşağısında, görüntünün hemen hemen dışında gerçekleşiyor; fakat çarpma sesleri yükselir ve hızlanırken, bir adamla kadının derin derin soluk alıp verdiklerini duyabiliyoruz. Her darbe resim çerçevesinin duvarda zıplamasına neden oluyor. Perde püskülleri sallanıp dans ediyor. Yatağın başucundaki senaryo yığını yere kapaklanıyor.

Sayfada, astronotluğa el atmış Lilly'nin kalp atışı hızlanıyor ve çekiç, kutuyu tekrar tekrar döverken, Bayan Kathie'nin karyola başlığının duvara daha tempolu çarptığını duyuyoruz,

ta ki nihai, epik bir gümbürtüyle uzay kapsülünün ışıkları titreşip hayata geri dönene kadar. Çeşitli cihaz ve gösterge ışıklarının hepsi yeniden tüm gücüyle parlamaya başladığında ve **John Glenn** kapsülün ufak penceresinden Lilly'ye başparmağını kaldırarak, tamam işareti verdiğinde gümbürtü kesiliyor. Glenn'in astronot kaskının içindeki yüzünden, korku ve rahatlama gözyaşları süzülüyor.

Mutfağın arka planında, kıllı iki ayak hizmetçi merdiveninin en üst basamağında beliriyor. Sonra ikinci kattan aşağıya doğru inen iki kıllı ayak bileği, iki kıllı diz ve beyaz havlu kumaştan bornozun etek ucu görünüyor. Bir basamak daha sonra ise, ince bele dolanmış bez kuşak ve her iki yandan sarkan kıllı eller görüntüye giriyor. Bir göğüs ve üzerine *O.D.* monogramı işlenmiş havlu kumaş beliriyor. Uzun süre önce vefat etmiş, dördüncü "koca-mış"ın bornozu. Bir basamak daha sonra, **Üçüncü Webster Carlton Westward**'ın yüzü görünüyor. O alkolsüz biranın parlak kahverengisi tonundaki gözleri. Ağzını, kıvrımlarını sahne perdesi gibi kenarlara çekerek açan bir gülümsemeyle yüzü aralanan Amerikan timsali, "Günaydın, Hazie" diyor.

Sayfada, Lilly Hellman soğuk, karanlık uzay boşluğunda çırpınarak, ***Friendship 7***'nin dış cephesi boyunca kendini sürükleyerek, hava kilidine geri dönmek için büyük bir savaş veriyor.

Webster denen tip, bir mutfak dolabını açıyor ve içinden kahve makinesini alıyor. Bir çekmeceyi çekip elektrik kablosunu çıkarıyor. Her işi hiç aranmadan bir seferde hallediyor. Bakmadan buzluğa uzanıyor ve içinden metal kahve kavanozunu alıyor. Başka bir dolaptan gümüş çay tepsisini ya da akşam yemeği tepsisini değil de, kahvaltı tepsisini bulup çıkarıyor. Onun bu evde, "ne neredesin, hangi eşya nerede saklıdır"ı bildiği gün gibi ortada.

Bu **Üçüncü Webster C. Westward** çabuk öğrenen bir tipe benziyor. **Terrence Terry**'nin Bayan Kathie'me dikkat etme-

sini salık verdiği şu kıvrak zekâlı, güler yüzlü genç adamlardan biri. Çakallardan. Lafebelerinden biri.

Webster denen tip makinenin haznesine kahve dökerken, "Müsaadenle sana bir şey sormak istiyorum, Hazie. Bana kimi hatırlattığını biliyor musun?" diyor.

Lilly'nin dondurucu stratosferde boğulduğunu yazan sayfadan başımı kaldırmadan, **Thelma Ritter** diyorum.

Daha **Thelma Ritter, Thelma Ritter** değilken ben **Thelma Ritter**'dım.

Nasıl yürüdüğümü görmek isterseniz, *Housewife* filminde **Ann Dvorak**'ın karşıdan karşıya geçişini izleyin. Benim düşünceli halimi görmek isterseniz, **Miriam Hopkins**'in *Old Acquaintance*'de alnını nasıl buruşturduğuna bakın. Mükemmelleştirdiğim her el hareketini, bedensel eylemlerin tamamını, adsız sansız biri gelip çaldı. **Pier Angeli**'nin kahkahası başta benim kahkahamdı. **Gilda Gray** rumba yapma tarzını benden arakladı. **Marilyn Monroe** beni dinleyerek şarkı söylemeyi öğrendi.

Lanet olası taklitçiler. İnsanlar sizden paradan daha beter şeyler çalabilirler.

Biri gelip incilerinizi çalsa gider yeni bir dizi alıverirsiniz. Ancak saç stilinizi veya öpücük atarkenki nev'i şahsınıza münhasır tavrınızı çalarlarsa bunu yerine biraz zor koyarsınız.

Uzun zaman önce, sinema filmlerindeydim. Bayan Kathie'mle tanışmadan çok önce.

Şimdilerde kahkaha atmıyorum. Şarkı söylediğim veya dans ettiğim de yok. Ne de öpücük atıyorum. Saçım kendi kendine şekil alıyor.

Terrence Terry'nin Bayan Kathie'yi uyardığı gibi: Tüm dünya sizden bir parça koparmaya çalışan sırtlanlar ve akbabalardan ibaret. Kalbinizden, dilinizden ya da menekşe gözlerinizden bir parça koparmaya çalışanlardan. Sizin en iyi özelliğinizi kahvaltı niyetine yemek isteyenlerden.

Jezebel'de **Julie Marsden**'ı canlandıran veya *Küçük Tilkiler*'de **Regina Giddens** olan **Tallulah Bankhead**'i değil de gerçek Tallulah'ı görmek isterseniz, sadece *Perde Açılıyor*'daki **Bette Davis**'i seyretmeniz yeterlidir. **Margo Channing** karakterini zavallı annesi, oyuncu **Johanna Blumenau**'dan esinlenerek kaleme alan **Joseph L. Mankiewicz**'di ama Tallulah'ın kendine has tavırlarını öğrenecek kadar uzun süre onunla sıkı fıkı olan Davis'ti. Tallulah'ın konuşma tarzını ve yürüyüş biçimini öğrenecek kadar sıkı fıkı olan. Bir odaya nasıl girdiğini. Bir burbondan sonra Tallulah'ın sesinin tizleştiğini. Dört kadehten sonra, gözkapaklarının, buharda pişirilmiş istiridyeler gibi yarı açık bir şekilde asılı kaldığını.

Elbette, herkes işin sırrına vakıf değildi. **Sioux Falls**'daki çiftliklerden çıkma **Andy Devine** veya **Slim Pickens**, Davis'in Tallulah'ın paradosini yaptığını göremiyor olabilirlerdi; fakat diğer herkes olan bitenden haberdardı. Gerçek bir oyuncunun, sizi yüz partide içki içerken izlediğini, üzgün olduğunuzda ve **William Dieterle**'nin yüzüne tükürdüğünüzde tüm hareketlerinizi aklına kazıdığını ve sonra da sizi sahne programına dahil edip tüm dünya halinize gülsün diye taklidinizi yaptığını hayal edin. Tıpkı, boktan herifin teki olan **Orson Welles**'in **Willy Hearst** ve zavallı **Marion Davies**'le dalga geçmesi gibi.

Webster denen tip kahve makinesini lavaboya koyup, içini musluktan akan suyla dolduruyor. Kahve makinesinin haznesini, milini ve kapağını birleştiriyor; elektrik kablosunun dişi ucunu makinenin altına, erkek ucunu ise prize takıyor.

Little Rock, **Boulder** ve **Budapeşte**'deki halk, oradaki insanların çoğu, neyin hakiki olmadığını bilmez. Bir grup **Chill Wills** köylüsüdürler. Yani tüm dünya, Bayan Davis'in yarattığı karikatürize edilmiş versiyonunuzun, sizin gerçek haliniz olduğunu düşünmeye başlar.

Bette Davis, **Tallulah Bankhead**'in gülünç bir taklidini icra ederek kariyer yapmıştır.

Bugünlerde, şayet biri zavallı **Willy Hearst**'ten bahsedecek olsa, gözünüzde **Mona Darkfeather**'a bağırıp **Peel Trenton**'u merdivenlerden aşağı kovalayan şişman Welles canlanır. Onunla hiçbir zaman şahsen tanışmamış biri için Tallulah, Davis'in çenesinden sarkan gevşek, çirkin, solgun gıdığa sahip, patlak gözlü, gaddar bir kadın görünümündedir.

Kısacası, hepimiz birbirinden beslenen birer çakalız.

Kahve makinesi çıtırdıyor ve patırdıyor. Kahverengi kahve damlaları üstteki cam haznenin filtresinden geçip birikiyor. Krom oluktan beyaz buhar sızıyor.

Webster denen tipe, olayı tersten kavradığını söylüyorum. **Thelma Ritter** beni anımsatır. Yürüyüşü ve diksiyonu, zamanlaması ve konuşma tarzı; bunların hepsi ona öğretildi. Evvela her yerden **Joe Mankiewicz** çıkmaya başladı. Ben akşam yemeğinde, masada **Fay Bainter** ve **Pierre Watkin**'in ortasına, her yere ancak, **Alison Skipworth**'un yanında oturan, kocası **Sonnie Hale**'le giden **Jessie Matthews**'ın karşısına otururdum, Joe ise kıymetli misafirle birlikte masanın başlarında yerini almış olurdu ve adam kimseyle konuşmaz, gözlerini de benim üzerimden asla ayırmazdı. Hasta parmakları beyaz eldiveninin ucundan kan damlatırken, sanki bir kitap yahut taslakmışım gibi beni incelerdi.

Filminde, giydiği yün ceketi yarıya kadar ilikleyip, kollarını dirseklerine kadar çekmiş olan **Thelma Ritter**, benim taklidim. Thelma beni, sadece rolü biraz daha büyüterek canlandırıyordu. Abartarak. Saçını aynı benimki gibi ortadan ayırırdı. Gözleri benimkiler gibi her hareketi aynı anda takip ederdi. Bunu pek fazla insan bilmez ancak benim tanıdıklarım bilir. Benim adım Hazie. Karaktere ise Birdie adı verilmiştir. O sıçan dölü Mankiewicz, bizim muhitimizden kimseyi kandıramadı.

Onu izlemek, **Franklin Pangborn**'un lubunya berberini canlandırdığını görmeye benziyor. Yüzüne siyah maske takmış **Al Jolson**'u. Veya **Everett Sloane**'nin gaga burunlu Yahudi

rutinini yapışını. Bu iki ton ağırlığındaki şakaların altında ezilen sadece siz oluyorsunuz, bu yükü kimseyle paylaşamıyorsunuz ve insanlar sizin kahkahaya katılmanızı bekliyorlar; aksi takdirde mızıkçı oluyorsunuz.

Eğer ikna olmak için daha çok kanıta ihtiyacınız varsa, bana **Leonardo da Vinci**'nin **Mona Lisa** resmine modellik yapan aşüftenin adını söyleyin. İnsanlar zavallı **Marion Davies**'i hatırlıyor ve gözlerinde, **RKO** stüdyosunda, **Gregg Toland**'ın devasa yapbozlarının üzerine eğilmiş, içki içen **Dorothy Comingore**'u canlandırıyorlar.

Sanatın hayatı taklit ettiğinden dem vurursunuz ama aslında tam tersi doğrudur.

Senaryo sayfasının üzerinde, **John Glenn** uzay kapsülünün gövdesinin dışına doğru emekleyip Lilly Hellman'a sarılıyor ve onu güvenli alana doğru çekiyor. Yörüngede dönen kapsülün penceresinden, ikisinin tutkuyla öpüştüklerini görüyoruz. Yüzlerce fermuarın yırtılarak açılırken çıkardığı sesi duyuyor ve onlar birbirlerinin üzerindeki kıyafetleri parçalarken, anlık pembe cilt görüntüleriyle karşılaşıyoruz. Yerçekimsiz ortamda, Lilly'nin diri ve muhteşem görünen çıplak memeleri havaya kalkıyor. Mor meme uçları taştan ok başları gibi dikiliyor.

Mutfakta, Webster denen tip, kahve makinesinin demliğini kahvaltı tepsisine yerleştiriyor. İki fincanı ve sütlüğü. Şeker kavanozunu ve krema kâsesini.

Onunla tanıştığımda, **Kathie Kenton** bir hiçti. Hollywood hayaliyle yanıp tutuşan biriydi. Bir et lokantasında menüleri dağıtıp kirli tabakları toparlayan bir garsondu. Mesleğim modacılık veya basın sözcülüğü olmadığı halde, milyonlarca kadının idolü haline gelmesi için onu yetiştirdim. Zamanla, milyarlarca kadının idolü oldu. Bir oyuncu olmayabilirim ancak kadınların imrenecekleri bir güç abidesi yarattım. Kendilerinin içindeki akıl almaz potansiyelin de ortaya çıkabileceğini gösteren, yaşayan bir örnek.

Masada otururken, uzanıp fincan tabaklarındaki gümüş kaşıklardan birini alıyorum. Kaşığın ağzını dudaklarımın önüne getirip metali buğulandırmak için nemli bir nefes üflüyorum. Kaşığı indirip, dantelli hizmetçi önlüğümün kenarına getiriyor ve gümüşü kumaşın katları arasında parlatıyorum.

Hellman'ın senaryosunda, uzay kapsülünün penceresinden Lilly'nin çıplak boynunun ve omuzlarının zevkle kıvrıldığını, Glenn'in dudakları ve dili onun uçuşan ağırlıksız memelerinde gezerken kaslarının seğirip irkildiğini görüyoruz. Bu fantezi sahnesi, onların hızlı soluklarının pencere camını buğulandırmasıyla son buluyor.

Kaşığı parlatarak, "Lütfen onu incitmeyin..." diyorum. Kaşığı tepsiye geri koyarken, "Bayan Kathie'yi incitmeye kalkışırsanız, sizi öldürürüm" diyorum.

Kafamdaki kolalı beyaz hizmetçi başlığını iki parmağımla çıkarmaya çalışıyorum; firketeler dağılan saçlarımı çekiştirerek, birkaç uzun teli koparıp parçalıyor. Ayağa kalkıp elimde başlıkla yukarı uzanarak, "Düşündüğünüz kadar zeki değilsiniz, genç adam" diyorum ve hizmetçi başlığını Webster'ın güzel kafasının tepesine yerleştiriyorum.

BİRİNCİ PLAN, ON DÖRDÜNCÜ SAHNE

Önü açılınca, siyah elbiseyle beyaz önlükten oluşan hizmetçi üniformamı gözler önüne seren bir trençkotla koştuğumu gösteren bir sahneye geçiyoruz. Takip eden görüntüde, ağzım açık, zorlukla nefes alarak, parkta sütçü dükkânıyla altıkarınca arasında bir yerde bulunan patikada aceleyle ilerliyorum. Karşı açıdan, **Kinderberg** tepesinin sert ve engebeli kayalıklarına doğru hızla gittiğimi görüyoruz. Kamera baktığım yere çevrilince, benim kayaların en tepesine oturtulmuş, tuğladan örülmüş, dur işareti şeklindeki bir çardağa odaklandığım anlaşılıyor.

Bu sahne, Bayan Kathie'nin konutunun girişindeki masada duran telefonun yakın plan çekimiyle kesiliyor. Telefon çalıyor.

Yeniden benim koştuğum görüntüye geçiyoruz; saçlarım çıplak başımın ardında dalgalanıyor. Dizlerim üniformamın önlüğünü havaya savuruyor.

Araya çalıp duran telefonun görüntüsü giriyor.

Benim yürüyüş yapanların arasında zik zaklar çizdiğimi gösteren kareye geçiyoruz. Bebek arabasıyla dolaşan anne-

lerin ve köpeklerini gezdiren insanların yanından koşarak hızla geçiyorum. Köpek tasmalarının üzerinden engelli koşu yarışındayışım gibi atlıyorum. İlerideki, **Kinderberg** tepesinin üzerindeki tuğla çardak şimdi daha büyük görünüyor ve kulağımıza yakındaki atlıkarıncadan yükselen kâbusumsu kalliope müziği çalınıyor.

Çalmaya devam eden, girişteki telefonunun görüntüsü yeniden araya giriyor.

Tuğla çardağa ulaştığımda, küçük masalarda çiftler halinde oturan, çoğu yaşlı adamlardan oluşan bir insan topluluğu görüyoruz. Çiftlerden her biri, satranç tahtasının siyah beyaz taşları üzerine eğilmiş. Bazı masalar çardağın altında yer alıyor. Bazıları ise dışarda, çardağın çatısının çıkıntısının altında duruyor. Bu satranç çardağı **Bernard Baruch** tarafından inşa edildi.

Yeniden giriş salonundaki telefonun yakın plan çekimine dönüyoruz. Zil sesi, parmaklar görüntüye girip ahizeyi kaldırınca kesiliyor. Kamera kaldırılan ahizeyi takip ederek benim yüzümü gösteriyor. Basitleştirmek için, **Thelma Ritter**'ın yüzünün telefonu cevaplarkenki halini kafanızda canlandırın. Geçmiş zamanı gösteren bu ara çekimde, benim "Kenton malikânesi" deyişimi seyrediyoruz.

Hâlâ beni, telefonu cevaplarkenki tepkimi izlerken, Bayan Kathie'min, "Lütfen çabuk gel" dediğini duyuyoruz. Telefonda, "Acele et, beni öldürecek!" diyor.

Parkta, satranç oyuncularının paylaştıkları masalar arasında mekik dokuyorum. Masadaki çoğu oyuncu çiftinin arasında ikili bir saat duruyor. Her oyuncu bir taşı hareket ettirdikten hemen sonra, bunlardan birindeki yelkovanı durdurup diğerindekinin hareket etmesini sağlamak amacıyla, saatin üzerindeki düğmeye basıyor. Bir masada, **Lex Barker**'ın yaşlı-adam versiyonu, ihtiyar **Peter Ustinov**'a, "Şah" diyor. İkili saatin düğmesine basıyor.

Kalabalığın bir kenarına ilişmiş olan Bayan Kathie'm, üzerinde satranç tahtasının siyah beyaz kareleri bulunan bir masada tek başına oturuyor. Masada piyonlar, atlar ve kaleler yerine kalın bir tomar beyaz kâğıt var. **Cecil B. DeMille** destanının senaryosu kadar kalın olan kâğıt tomarını iki eliyle birden sıkıca tutuyor. Güneş gözlüğünün koyu renk camları menekşe gözlerini gizliyor. Çenesinin altından bağladığı ipek **Hermès** eşarp film yıldızı profilini saklıyor. Gözlük camlarındaki çifte yansımadan benim yaklaştığımı görüyoruz. İkiz **Thelma Ritter**'ın.

Masada karşısına oturup, "Sizi kim öldürmek istiyor?" diyorum.

Bunak **Slim Summerville** piyonunu oynatıp, "Şah Mat" diyor.

Görüntünün dışında kalan, Altmış Beşinci Cadde dönemecinde *dıgıdık-dıgıdık* giden at arabalarından gelen filtrelenmiş çevre gürültüsünü duyuyoruz. Beşinci Cadde'de taksiler korno çalıyorlar.

Bayan Kathie kâğıt tomarını itip satranç tahtası boyunca bana doğru kaydırıyor. "Bundan kimseye söz edemezsin. Son derece küçük düşürücü" diyor.

Hav, oink, gıır... **Perdenin Yıldızı Jigolo Tarafından Takip Edildi.**

Möö, miyav, vıız... **Yalnız, Kocamış Film Efsanesi Bir Katil Tarafından Baştan Çıkarıldı.**

Bu kâğıt yığınına Webb'in valizlerinden birini yerleştirirken rastladığını söylüyor. Birlikte geçirdikleri romantik zamanlar hakkında bir biyografi kaleme almış. Bayan Kathie tomarı bana doğru iterek, "Sadece ne yazdığını oku..." diyor. Sonra hemencecik kâğıtları geri çekiyor, omuzlarını kamburlaştırarak üzerlerine eğilip sağa sola bakıyor ve "Bay Westward'a benimle anal ilişkiye girme izni vermem dışındaki bölümlerin hepsi külliyen düzmece" diye fısıldıyor.

Anthony Quinn'in yaşlı versiyonu saatin düğmesine basarak bir kronometreyi durdurup ötekini başlatıyor.

Bayan Kathie sayfaları kaydırarak erişebileceğim bir mesafeye itiyor, sonra da, "Ve sadece bilgin olsun diye söylüyorum. Bay Westward denen şahsa **Sardi's** lokantasının tuvaletinde oral seks yaptığım bölüm arsız bir yalandan başka bir şey değil..." diye fısıldayarak sayfaları geri çekiyor.

Tekrar etrafına bakıp, "Kendin oku" diye fısıldayarak, kâğıt yığınını satranç tahtası boyunca bana doğru itiyor. Sonra sayfaları birden geri çekerek, "Fakat **Twenty-one**'da masanın altında şemsiyeyle o ağza alınmayacak hareketi yaptığımı anlattığı bölüme sakın inanma..." diyor.

Terrence Terry bunu öngörmüştü: Yakışıklı genç bir adam Bayan Kathie'nin hayatına girecek ve onun efsanesini kendine kazanç sağlamak uğruna yeniden kaleme alabilecek kadar uzun bir süre orada kalacaktı. İlişkileri ne kadar masumane olursa olsun, çarpıcı, çıkarcı yalanlarını yayımlamak için onun ölümünü zar zor bekleyecekti. Bir yayıncının çoktan onunla bir sözleşme imzalayıp, gizli saklı her şeyi anlatacağı, geleceğin çoksatar kitabının telifine istinaden yüklü bir miktar avans ödediği konusunda ise şüpheye mahal yok. Bu rezalet kitabın dizgisi büyük olasılıkla şimdiden tamamlanmıştır. Kapağı çoktan tasarlanıp basılmıştır. Bayan Kathie günün birinde öldüğünde, bu cezp edici parazitin bayağı yalanları, onun hayatında başardığı değerli her şeyin yerini alacak. Tıpkı, **Christina Crawford**, **Joan Crawford**'un efsanesine sonsuza dek gölge düşürdüğünde olduğu gibi. **B. D. Merrill**, annesi **Bette Davis**'in itibarını yerle bir ettiğinde ve **Gary Crosby**, babası **Bing Crosby**'nin hayat hikâyesini lekelediğinde olduğu gibi, milyarlarca hayranının gözünde Bayan Kathie beş paralık olacak.

Hedda Hopper bu tip kitapları "yalan-ografi" diye adlandırıyor.

Satranç çardağının çevresindeki akçaağaçların arasından esen hafif bir rüzgâr milyarlarca dalın alkış tutmasına neden oluyor. **Will Rogers**'ın pörsümüş versiyonu, ihtiyar **Phil Silvers** elini uzatıp beyaz şahı bir kare öne itiyor. Yakınımızda, kocamış bir **Jack Willis** siyah ata dokunup, "*J'adoube*" diyor.

"Bu" diyor Bayan Kathie, "*tout de suite*'in Fransızca'sıdır."

Taslak metne bakıp başını iki yana sallayarak, "Hafiyelik falan yapmıyordum. Sadece sigara arıyordum" diyor. Bayan Kathie'm omuzlarını silkip, "Elden ne gelir!" diyor.

Kitap yayımlanana kadar, yazdıkları iftira kapsamına girmez ve Webb'in Bayan Kathie ölene dek bunu yapmak gibi bir niyeti yok. Ondan sonra, o şunu dedi, öteki bunu dedi aşamasına geçilecek; ancak o vakte kadar Bayan Kathie ortadan kalkmış, tamamen küle dönene dek yakılmış ve mahzende **Loverboy**, **Av. Oliver "Kızıl" Drake** ve ölü neferler denen tüm o boş şampanya şişelerinin yanına defnedilmiş olacak.

Çözüm basit, diyorum ona. Bayan Kathie'nin tek yapması gereken upuzun bir hayat yaşamak. Kısacası çözüm... ölmemek.

Satranç tahtası boyunca ittiği taslak metnin sayfalarıyla beni dürten Bayan Kathie, "Ah, Hazie, keşke o kadar kolay olsaydı" diyor.

Baş sayfanın ortasında şöyle bir yazı var:

Aşk Kölesi: Kate Kenton'la Geçen Hayatımın Çok Mahrem Anıları

Telif Sahibi ve Yazar
Üçüncü Webster Carlton Westward

Bu tamamlanmamış bir hikâye değil, diyor Bayan Kathie. Bu taslağın halihazırda bir son bölümü var. Kâğıt tomarını masada kendi tarafına çekip ters çeviriyor ve sonra yüzü

dönük kalan son birkaç sayfayı daha döndürüyor. Sona doğru, sesi belli belirsiz bir fısıltıya dönüşüyor; ancak o zaman, "Katherine Kenton hayatının son gününde, dikkate değer bir özenle giyinmişti..." diyerek sesli okumaya başlıyor.

Yaşlı adam kronometreyi durdurmak için saate hızla vuruyor.

Bayan Kathie'm ise, yakında nasıl öleceğine dair detayları bana fısıldıyor.

İKİNCİ PLAN, BİRİNCİ SAHNE

Katherine Kenton dış ses olarak okumaya devam ediyor. İlk etapta, parktan gelen sesleri, atlı arabaların *dıgıdık*larını ve atlıkarıncanın kalliope müziğini duymaya devam ediyoruz fakat sonra bu sesler yavaş yavaş kısılıyor. Aynı zamanda görüntü kararıyor ve Bayan Kathie'yle **Üçüncü Webster Carlton Westward**'ın yatağa uzandıkları başka bir sahneye geçiyoruz. Bayan Kathie dış ses olarak okumaya devam ediyor ve böylece bir önceki sahneyle işitsel bir köprü kuruluyor: "...**Katherine Kenton** hayatının son gününde, dikkate değer bir özenle giyinmişti."

Webb'in yazdığı "yalan-ografi"yi okuyan dış ses devam ediyor: "Sevişmemiz daha bir dokunaklı geldi. Görünürde hiçbir sebep yokken hoş, görmüş geçirmiş vajinasının kasları aşkımın etten mızrağına yapışıp, tutku sıvılarımı son damlasına kadar sağdı. Islak, bitkin bedenlerimiz, ağızlarımız, tenimiz ve mahrem yerlerimiz arasında, başımıza bela kesilen bir metafor gibi, bir çekim gücü çoktan oluşmuştu ve birbirimizden kopmak için fazladan güç sarf etmemiz gerekiyordu."

Bayan Kathie, dış ses olarak, ***Aşk Kölesi***'nin son bölümünü okumaya devam ediyor: "Kollarımız ve bacaklarımız bile

çözülmeye, nemli çarşaflardan kurtulmaya tereddüt ediyordu. Boşalttığımız sıvıların yapışkan mahiyetleriyle birbirimize tutkallanmış, yatıyorduk. Müşterek varoluşumuz birbirine geçerek, yaşayan tek bir organizma haline gelmişti. Tensel birleşmemizin durağan anında oyalanıp kucaklaşırken bereketli salgılar ikinci bir cilt gibi bizi sarmaladı."

Yoğun yıldız filtreleri* kullanıldığı için, yatak odası bulanık görünüyor. Neredeyse odada yoğun bir sis veya buğu varmış gibi duruyor. İki âşık hayalimsi bir ağır çekimde hareket ediyor. Bir an sonra, buranın Bayan Kathie'nin yatak odası olduğunu anlıyoruz; fakat adamla kadın Webster ve Katherine'in daha genç ve daha idealleştirilmiş versiyonları. Dansçılar gibi ayağa kalkıp **Agnes de Mille** veya **Martha Graham** gibi abartılı, estetize edilmiş hareketlerle hazırlanıyorlar: Kadın saçlarını tarayıp çoraplarını bacağının yukarısına doğru çekiyor; adam gömleğinin manşetlerine kol düğmeleri takıyor ve omzundaki kepekleri silkeliyor.

Bayan Kathie, "Yalnızca, **Ömer Şerif**, **Alla Nazimova**, **Paul Robeson**, **Lillian Hellman** ve **Noah Beery**'nin varlıklarıyla şenlendirecekleri **Cub Room**'daki akşam yemeği rezervasyonuna çağrılma, Fransız usulü **ıstakoz** ile **Diane usulü soslu biftek**ten oluşan öğünü paylaşma beklentisi, bizi yataktan kalkıp önümüzdeki heyecan verici akşam için hazırlanmaya ikna etti" diye okuyor.

Dış ses okumaya devam ederken, âşıklar giyiniyorlar. Birbirlerinin yörüngesine girmiş gibi görünüyorlar; durmadan kucaklaşıp ayrılıyorlar.

"**Brooks Brothers**'tan alınmış smokinimin kruvaze ceketini giyerken" diye okuyor dış ses, "aşk dolu müşterek geleceğimizde buna benzer sonsuz sayıda gece yaşayacağımızı zihnimde canlandırabiliyordum. Papyonumu bağlamak için yaklaşan Katherine, 'Senin yaşayan erkeklerin hepsinden

* Aşırı parlak bölgelerde yıldız etkisi oluşturmak için kameraya eklenen bir tür filtre. (ç.n.)

daha büyük ve hünerli bir penisin var' diyor. O an dün gibi aklımda."

Dış ses devam ediyor: "Yakama bir orkide iliştiren Katherine, 'Tuzlu dehlizlerime köklemesen ölürdüm' diyor."

Bayan Kathie dış ses olarak, "Geçmişe bakınca" diye okuyor, " 'Keşke bu sözleri gerçek olsaydı' diyorum."

İdealize edilmiş Katherine ve Webster birbirlerini okşarken, dış ses şöyle diyor: "Baştan çıkarıcı **Valentino** elbisesinin arkasını kopçaladım ve girmesi için kolumu uzatıp onu yatak odasından, lüks malikânesinin merdivenlerine ve oradan da yoldan geçen bir taşıtı çevirebileceğim işlek sokağa yönlendirdim."

İdealize edilmiş âşıklar kol kola yatak odasından çıkıp konutun merdivenlerinden iniyor ve giriş salonundan geçip verandaya, oradan da kaldırıma süzülüyorlar. Ağır hareketlerine tezat oluşturan trafikte, hızlı gittikleri için bulanık görünen motorlu taşıtlar ve taksiler meşum kornalarını çala çala yanlarından akıp geçiyor.

"Aşırı süratlerinden dolayı neredeyse görünmez olan araçlar vızır vızır yanımızdan geçerken" diye okuyor dış ses, "kaldırımda bir dizimin üzerine çöktüm."

İdealize edilmiş Webb, idealize edilmiş Bayan Kathie'nin önünde diz çöküyor.

"Yumuşak elini elime alarak, ona, sahne dünyasının en görkemli kraliçesine, benimle, bu haddini bilmez faniyle evlenmeyi düşünür müsünüz, diye sordum..."

Flu bir ağır çekimde, idealize edilmiş Webb, idealize edilmiş Katherine'in elini kaldırıp uzun, pürüzsüz parmaklarını, kendi büzüşmüş dudaklarıyla buluşturuyor. Parmaklarına, elinin tersine, avcuna öpücükler konduruyor.

Dış ses devam ediyor: "Muazzam bir saadet yaşadığımız o anda, sevgili Katherine'im, yirminci yüzyılın önemli yegâne timsali, kalleş kaldırım taşında sendeledi..."

Aynı anda, krom bir araba tamponunun ve radyatör ızgarasının birden parladığını görüyoruz. Frenin tiz bir ses çıkardığını ve tekerleklerin ciyakladığını duyuyoruz. Bir çığlık yankılanıyor.

"...doğrudan" diye okuyor dış ses, "süratle giden kocaman, ölümcül bir omnibüsün kucağına düştü."

Dış ses olarak, ***Aşk Kölesi***'ni okumaya hâlâ devam eden Bayan Kathie, "Son" diyor.

Hav, möö, miyav... **Son perde.**

Hırrr, goarr, oink... **Görüntü kararıyor.**

İKİNCİ PLAN, İKİNCİ SAHNE

Webb onu bu akşam öldürmeyi planlamış. Bu akşam **Cub Room**'da **Alla Nazimova**, **Ömer Şerif**, **Paul Robeson** ve... **Lillian Hellman**'la akşam yemeği rezervasyonları var. Planları öğleden sonrayı birlikte geçirmek ve akşama doğru üzerlerini değiştirip, restorana gitmek için yoldan bir taksi çevirmekmiş. Bayan Kathie metni, Webb'in valizinde saklı durduğu yere, gömleklerin altına fakat ayakkabıların üzerine gizlice koymamı söyleyerek bana veriyor.

Bu sahne **Kinderberg** tepesinin üzerindeki satranç çardağının geniş plan çekimiyle başlıyor. Bu uzaklıktan Bayan Kathie'mle ben kocaman arazide kaybolmuş, fondaki gökdelenler yüzünden cüceleşmiş, çardaktan aşağıya uzanan patikada ilerleyen iki çizgi gibi görünüyoruz; fakat seslerimiz açık ve net duyuluyor. Çevremizde, şehrin gürültüsü ve sirenlerinin üzerine bir sessizlik çökmüş.

Uzakta yürüyen bir çift olarak görüntümüz, bir arada duran yegâne iki figür olduğumuzdan ötürü belirgin. Bu son derece geniş plan çekimin her daim merkezindeyiz. Çevremizde, orada burada tek başına koşan, patenle kayan, gezinen

insanlar var fakat Bayan Kathie ile ben görüş alanında aynı hızda ilerliyoruz; sanki yekpare bir varlıkmışçasına düz bir çizgide hareket eden iki nokta gibi birbirine eş, ağır adımlarla yürüyoruz. Bir uyum içindeyiz. Adımlarımız eşit uzunlukta.

Minicik ikiz bedenlerimiz geniş plan çekilen karede ilerlerken, Bayan Kathie'nin, "Polise gidemeyiz" dediği duyuluyor.

Benim ise karşılık olarak, neden olmasın, diye sorduğumu işitiyoruz.

"Ve bu konudan herhangi bir basın mensubuna da bahsedemeyiz" diyor Bayan Kathie.

Konuşmasına devam ediyor: "Bir skandalla küçük düşürülmek istemem."

Birinin vefatı hakkında bir hikâye yazmak suç değil, diyor, özellikle de bir film yıldızının, kamuya mal olmuş birinin. Webb'in onu istismar veya tehdit ettiği iddiasıyla bir yasaklama emri çıkarmak için Bayan Kathie, elbette ki başvuruda bulunabilir; ancak o zaman bu rezil olay halkın kulağına gitmiş olur. Ve o, bir zavallı gibi saçını boyatıp perhiz yapan ve gece kulüplerinde hoplayıp zıplayan yaşlı bir sinema kraliçesi olarak, **Thomas Mann**'ın hikâyesindeki bunak ahmak gibi görünecektir.

Webb onun canına okumasa dahi gazeteler okuyacaktır.

Neredeyse çıplak gözle seçilemeyecek kadar uzakta olan o ve ben, bu upuzun çekim boyunca ilerlemeye devam ediyoruz. Çevremize, parka alacakaranlık çöküyor. Yine de, ikimizin oluşturduğu bir çift benek aynı hızda hareket ediyor; ne daha süratli ne daha yavaş. Yürürken, kameranın açısı bizi her zaman çekimin tam merkezinde tutuyor.

Bir saatin çanı yedi kere vuruyor. Parkın hayvanat bahçesinde bulunan saat kulesininki.

Akşam yemeği reservasyonları saat sekizde.

"Webb bu korkunç kitabı yazıp bitirmiş" diyor Bayan Kathie. "Onunla yüzleşsem, bu akşamki komployu savuşturmam bile, hikâyesi burada son bulmayabilir."

Fondaki sesler arasından, bir otobüsün geçişini, Bayan Kathie'min ezilip kanlı paralara dönüşeceğini anımsatan bir gürültü duyuyoruz. Muhtemelen bundan bir veya iki saat sonra gerçekleşecek olan ölümünü anımsatan. Film yıldızı kestanerengi saçları ve **Clark Gable**'ın takma dişleri kadar beyaz ve parlak olan kusursuz dişleri pis pis sırıtan krom radyatör ızgarasına takılıp kalacak. Menekşe gözleri makyajlı yuvalarından fırlayacak ve yağmur oluğundan, dehşete düşmüş hayran kitlesine bakacak.

Ufak suretlerimiz parkın Beşinci Cadde'ye bakan tarafına doğru ilerlediğinde akşam karanlığı çökmeye başlıyor. Bir anda, tüm sokak lambaları göz kırparak aydınlanıyor.

Aynı anda, ufak suretlerden biri yürümeyi bırakıyor, ötekisi ise ileriye doğru birkaç adım daha atıyor.

Bayan Kathie, "Bekle" diyor. "Bu işin nereye varacağını görmeliyiz. Webb'in, korkunç kitabını bitirmek uğruna ne kadar ileri gideceğini anlamak için ikinci taslağı okumalıyız; üçüncü ve dördüncü taslakları da."

Şimdi bu taslağı gizlice yerine koymalıyım ve her gün, Bayan Kathie sıradaki cinayet girişimini önlerken, bir sonraki planı önceden öğrenmek için yeni taslağa bakmalıyız. Ta ki bir çözüm bulana dek.

Trafik ışığı değişince, Beşinci Cadde'den karşıya geçiyoruz.

Bizim beraberce Bayan Kathie'nin konutuna yaklaştığımızı gösteren sahneye atlıyoruz; ön merdivenlerden çıkıp kapıya gidişimiz orta plan çekimle aktarılıyor. Sokaktan, Bayan Kathie'nin ikinci kattaki yatak odasının penceresinde küllü bir elin perdeyi azıcık açtığını ve parlak kahverengi gözlerin eve varışımızı izlediğini görüyoruz. Evin içinde, merdivenden inen birinin gümbür gümbür ayak sesleri duyuluyor. Ön kapı çat diye açılıyor ve Bay Westward giriş salonunun ışığında dikiliyor. ***Aşk Kölesi***'nin son bölümünde bahsi geçen, kruva-

ze, **Brooks Brothers** smokinini giymiş. Yakasına bir orkide iliştirmiş. İliklediği gömlek yakasından, gevşek bırakılmış beyaz bir papyonun iki ucu sarkıyor ve **Üçüncü Webster Carlton Westward**, "Zamanında orada olmak istiyorsak acele etmeliyiz" diyor. Aşağıya, bize doğru bakarak papyonunun iki ucunu tutuyor ve öne doğru eğilip, "Bunu bağlamamda bana yardımcı olsan ölür müsün?" diyor.

Bu eller, cinayet işlemek için kullanacağı narin aletleri. O tebessümün ardında ise, bu ihaneti planlayan şeytani zekâsı gizli. Webb'in benim Bayan Kathie'm ve onun cinsel maceraları hakkında sıraladığı yalanlar ise, *Photoplay*'den **Frazier Hunt**, *Modern Screen* dergisinden **Katherine Albert**, *New York Herald Tribune*'den **Howard Barnes**, *Screen Book*'tan **Jack Grant**, **Sheilah Graham**, *Confidential*'daki her tür ciğeri beş para etmez, fırsatçı muhabir ve geleceğin tüm o başarılı biyografi yazarları tarafından onu aşağılamak için er geç işlerine geldiği gibi seçilip kullanılacak. Bu bayağı, cıvık, çıkarcı kurmacalar taşlaşıp fosilleşerek, ebediyete değin yaşayacak, elmas gibi sert, değiştirilemez gerçekler haline gelecek. Müstehcen bir yalan her zaman asil bir hakikate baskın çıkar.

Bayan Kathie'nin menekşe gözleri kayıp benimkilerle buluşuyor.

Ağırlığıyla yeri sarsan ve ardında dizel egzoz dumanı kokusu bırakan bir otobüs büyük bir gürültüyle caddeden geçiyor. Tozdan geçilmeyen ve eli kulağında bekleyen ölüm tehditiyle ağırlaşmış hava çevremizde girdap oluşturuyor.

Sonra Bayan Kathie, Webster denen tipin beklediği kapı eşiğine yaklaşıyor. Parmak uçlarına basarak, beyaz papyonu bağlamaya koyuluyor. Film yıldızı yüzü adamınkinden ancak bir nefes uzaklıkta. Şu anda ve yakın gelecekte kendini otobüslerin biteviye, yağmacı akınından mümkün olduğunca uzakta konumluyor.

Ve Webb, o şeytan kılıklı yalancı pezevenk, bakışlarını aşağı kaydırıp onun alnına bir öpücük konduruyor.

İKİNCİ PLAN, ÜÇÜNCÜ SAHNE

Şatafatlı bir Broadway tiyatrosunun içini çekiyoruz. İlk karede sahne kemeri, kemerin içinden çıkan perde, onların altında, orkestranın bulunduğu çukurda ise, taranmış saçları ve üflemeli çalgılarıyla müzisyenler görünüyor. Orkestra Şefi **Woody Herman** batonunu kaldırıyor ve ortam **André Previn**'in düzenlediği **Oscar Levant** uvertürünün heyecan verici ezgileriyle doluyor. Repertuvarda ek olarak **Sigmund Romberg** ve **Victor Herbert**'in eserleri de var. Piyanoda ise **Vladimir Horowitz**. Perde kalkınca, **Romain de Tirtoff** tarafından tasarlanmış ve sahnenin ortasına demir atmış **USS*** ***Arizona*** savaş gemisinin güvertesinde **Ruth Donnelly, Barbara Merrill, Alma Rubens, Zachary Scott** ve **Kent Smith**'in de dahil olduğu bir koronun, bacaklarını pervane gibi çevirerek dans ettiğini görüyoruz. **Kinuyo Tanaka** ve **Tora Teje** sırasıyla Japon amiralleri **Isoroku Yamamoto** ve **Hara Tadaichi**'yi canlandırıyor. Resmi ilk Japon savaş esiri olan **Ensign Kazuo Sakamaki** rolündeki **Andy Clyde** öfkeli bir şekilde bacağını yere vurup sonra da yana açarak

* Amerika Birleşik Devletleri gemisinin kısaltmasıdır. (ç.n.)

dans ediyor. **Anna May Wong**, Kaptan **Mitsuo Fuchida** rolünde solo step dansı yapıyor ve **Tex Ritter**, General **Douglas MacArthur**'un yerini dolduruyor. Kıdemli Yüzbaşı **Shigekazu Shimazaki** ve Kaptan **Minoru Genda** rollerindeki **Emiko Yakumo** ve **Tia Xeo** ise Japon astsubayların başdansçıları.

Koreografi: *Möö, gıdak, hav...* **Léonide Massine**.

Sahneye Koyan: *Cik, aaii, miyav...***W. MacQueen Pope**.

Orkestra ortalığı inletirken, **USS *Oklahoma*** su kesimine yakın bir yerden darbe alıyor ve sahnenin sağına doğru batmaya başlıyor. Sahnenin solunda yanan mazot, **USS *West Virginia***'yı ateşe vermek üzere sahnenin arkasına doğru hareket ediyor. Sahnenin önünde, bir Japon **Nakajima** torpidosu, **USS *California***'nın gövdesine saplanıyor.

Japon **Zero** savaş uçakları sahnede dans eden oyuncuları bombalayıp koroyu kurşuna diziyor. Japon cep denizaltılarının seyir halindeki periskopları sahne ışıklarının ardında zik zak çizerken, **Aichi** bombardıman uçakları, kırmızı mısır şurubu bombalarına patlatma komutu vererek **Pearl White** ve **Tony Curtis**'in üzerine doğru pike yapıyor.

Arizona alabora olmak üzereyken, **Katherine Kenton**'ın güvertenin sol tarafındaki topa tırmanarak, ölü nişancının bedenini bulunduğu yerden uzaklaştırmak için cebelleştiğini görüyoruz. Göğsünün bir tarafına zeytin yeşili kumaşla şu yazı aplike edilmiş: PFC* HELLMAN. Bayan Kathie'm iki avcunu birden ölü kahramanın göğsüne dayayıp onu bir kenara sürüklüyor. El bombası patlayıp etrafına şarapnel parçaları fırlatırken, Bayan Kathie'min dudakları sessiz bir dua mırıldanıyor. **Jackie Coogan** tarafından canlandırılan ölü denizcinin gözkapakları, kirpikleri kırpışıyor. Genç adam gözlerini kırparak açıyor; şimdi Bayan Kathie'nin kollarının arasına alınmış olan adam, onun meşhur menekşe gözlerine bakıp, "Cennette miyim?" diyor. "Siz... Tanrı mısınız?"

* Amerikan ordusunda birinci sınıf er anlamına gelen *private first class* rütbesinin kısaltmasıdır. (ç.n.)

Zero'lar çığlık çığlığa geçerken ve ***Arizona*** onların altında **Pearl Harbor**'ın yağlı, ateşli sularına batarken, Bayan Kathie gülümsüyor. Oğlanı dudaklarından öperken, "Yaklaştın ama tam olarak tutturamadın... Ben **Lillian Hellman**" diyor.

Orkestra yeni bir parçaya geçmeden önce, Bayan Kathie ağır güverte topuna bir gülle yerleştirmek için atılıyor. Devasa namluyu döndürüp, pike yapan bir Aichi bombardıman uçağını takip ederek, nişan dürbünündeki artı işaretiyle uçağı aynı hizaya getiriyor. Beyaz gemici üniforması **Adrian Adolph Greenberg** tarafından ustaca lekelenip parçalanmış. Üzerindeki al al payetlerin oluşturduğu parlak yamalar ve her kurşun deliğine işlenmiş yapay elmaslar, kanayan yara izlenimi veriyorlar. Esaslı şarkısının ilk kısmını söylemeye başlayan Bayan Kathie gülleyi ateşliyor ve kâğıt hamurundan yapılma düşman uçağının gözleri kör eden bir patlamayla infilak etmesini sağlıyor.

Sahnenin dışından bir ses: "Dur!" diye bağırıyor. Bir kadın, keman ve Fransız kornolarının, roketlerin ve makineli tüfek ateşinin gürültüsünü keserek, "Lanet olsun, dur!" diye bağırıyor. Bu kadın, bir kolu havada, polis memurlarının copunu andıran, sıkıca bükülmüş bir senaryoyu sallayarak, tiyatronun orta koridorundan ayağını yere vura vura sahneye doğru geliyor.

Orkestra yavaş yavaş susuyor. Şarkıcılar, seslerini kısarak söylemeyi bırakıyorlar. Dansçılar yavaşlayarak duruyorlar ve savaş uçakları hızlarını kesip duraklayarak görünmez tellerle havada asılı kalıyorlar.

Perdenin önünde, "Tarihin ırzına geçiyorsun! **Anna Q. Nilsson** aşkına, ben *solak* değilim!" derken, karşı açıdan bağıranın **Lillian Hellman**'ın ta kendisi olduğunu fark ediyoruz.

Aynı karşı açıdan, tiyatronun neredeyse bomboş olduğunu görüyoruz. Beşinci sırada oturan **King Vidor** ve **Victor Fleming** kafa kafaya vermiş, fısıldaşıyor. Boş salonun daha

gerilerinde, **Terrence Terry** ve bendeniz yan yana oturuyoruz; ikimizin de kucağında birer bebek var. Koltuklarımızın çevresinde, yerde kümelenmiş diğer terk edilmiş bebekler hasır sepetlerde kıpırdanıp salyalarını akıtıyorlar. Çevremizdeki koltukların çoğunu, tombul pembe elleriyle çeşit çeşit çıngırak sallayan bu veletler işgal ediyor.

"Bu gösteri fiyaskoyla sonuçlansa iyi olur" diyor **Terrence Terry**, agulayan bir öksüzü dizlerinde zıplatırken. "Bu arada, ölüm saçan Hovardamız nerede?"

Ona, dün olanlardan sonra Webb'in Bayan Kathie'den hakikaten nefret ediyor olması gerektiğini söylüyorum.

Sahnede, Lilly Hellman "Millet, dinleyin! Baştan alıyoruz" diye bağırıyor. Hellman, "**Japon İmparatorluk Ordusu**'nun **kamikaze** pilotlarının **Constance Talmadge**'yi kasıp kavuracak, ölümcül patlayıcı kargosunu yağdırmak için **Honolulu** üzerine alçaktan saldırdığı bölümden itibaren baştan alıyoruz" diye bağırıyor.

Webster denen tip şu anda **Doctors Hastanesi**'nde tedavi görüyor. Bayan Kathie sadece konuttan kaçabilmek için provaya katılıyor ve **Üçüncü Webster Carlton Westward** kollarındaki ve gövdesindeki küçük yaraları tedavi ettiriyor.

Terry, "Tırnak izleri mi?" diyor.

Eve, diyorum, hemşireler gelip gidiyor. Rahibeler ve sosyal hizmet görevlileri. İstenmeyen yeni bebekleri teslim etmeye devam ediyorlar ve Bayan Kathie seçmeyi reddediyor. Son birkaç günde, her bebek gözümüze daha az lütuf, daha çok şirin bir atom bombası gibi görünmeye başladı. Birini ne kadar çok sevip sarmalasan da, yine de onun büyüyünce **Mercedes McCambridge** olup çıkma ihtimali var. Bir çocuğa ne kadar şevkat gösterirsen göster, **Sidney Skolsky**'ya dönüşüp kalbini kırabilir. Yetiştirmek için sarf ettiğin onca çaba, duyduğun onca endişe ve gösterdiğin onca özel ilgi sonucunda yeni bir **Noel Coward** ortaya çıkarabilirsin. Ya da insanlı-

ğa yeni bir **Alain Resnais** kazandırabilirsin. Bunu anlamanız için, sadece Webb'e bakıp, Bayan Kathie ona ne kadar sevgi verirse versin, onun ihya olmayacağını görmeniz yeterli.

Tuttuğum terk edilmiş veledin bileğine, üzerinde SAHİPSİZ OĞLAN BEBEK NUMARA OTUZ DÖRT yazılı bir bileklik takılmış.

Halen Bayan Kathie'ye ebeveynlik ederken, bir çocuk büyütmem fikri son derece gülünç. Bebek boş bir yazı tahtası gibidir; ona bakmanın, bırakmayı planladığınız bir rol için yardımcı oyuncu yetiştirmekten farkı yoktur. Samimiyetle, yerinizi alacak oyuncunun rolü hakkıyla icra edeceğini umarsınız; ancak içten içe, ileride, sizin karakteri daha iyi canlandırdığınız yönünde eleştiriler duymak istersiniz.

"Bana bakma" diyor Terry, bir öksüzü hoplatırken. "Ben kendimi yetiştirmekle meşgulüm."

Bayan Katie, muhtemel bir otobüs kazası sonucunda ölmekten ve Cub Room'da Lilly Hellman'la akşam yemeği yemekten tekrar tekrar yan çizmesine rağmen, yazım aşamasındaki kitabın ilerideki taslaklarını daha iyi gözlemleyebilmemiz için Webb'e konutta birlikte yaşamayı teklif etti. Artık Webster'ın aslında sapık bir katil, acımasız bir entrikacı, bir insan kasabı olduğunu bildiğinden, şimdi cinsel hayatlarının her zamankinden daha da tutkulu olduğunu itiraf etti. Bu sahne projesini Bayan Kathie'ye getiren, okuması için senaryoyu veren ve **Sammy Davis Jr.** tarafından baştan çıkarılıp yanında bir şişe güneş kreminden başka hiçbir şey olmadan **Waikiki Kumsal**'ına paraşütle inen ve İmparatorluk Ordusu'na ilerlemesini durdurmasını emreden küstah, taşaklı Hellman rolü için biçilmiş kaftan olduğunu söyleyen kişi Webb'di. Hellman karakteri bu esnada **Joi Lansing**'e âşık oluyor. Webb'e göre, bu başrolün **Tony Ödülü** getireceği gün gibi ortada.

Terrence Terry'ye göre, bu Webster denen tip, Bayan Kathie'me kocalık edebilecek biri değil. Son birkaç yıldır, Bayan Kathie bir belirsizliğe kapıldı. Birincisi, sahne ve film

projelerini reddetti. İkincisi, beyazlayan saçlarına ve kilosuna aldırış etmedi. **Katherine Kenton** adını hiç duymamış, Bayan Kathie'nin eserlerinden habersiz genç insanlardan oluşan yeni bir kuşak yetişti. Hayır, elbette, şu anda, yeniden başarılı bir çıkış yapmadan evvel ölmek onun işine gelmez. Bu nedenle, **Üçüncü Webster Carlton Westward** kilo vermesi için onu tatlı sözlerle kandırdı; büyük ihtimalle tüm yeni kırışıklarını veya sarkıklarını yüzünden sildirmesi için bir cerrahın kliniğine gitmeye de zorlayacaktır.

Bu yeni gösteri büyük bir başarı yakalar, Bayan Kathie'mi tekrar zirveye taşır, onu yeni hayran kitleleriyle buluşturursa; işte o vakit bu, Webb'in son bölümü kaleme alması için ideal bir zaman olacaktır. Bayan Kathie'nin gazetedeki ölüm ilanı sokaklarda yankılandığı gün, Webb'in "yalan-ografi"si vitrinlerdeki yerini alacaktır. Aynı hafta, Bayan Kathie'min yeni Broadway şovunun kapıları övgü dolu yazılar kaleme alacak eleştirmenlere açılacaktır.

Fakat bu hafta değil, diyorum Terry'ye.

Tuttuğum bebeğin yüzünü hizmetçi üniformamın kolalı önlüğüyle siliyorum. Yere doğru eğilip yakındaki bir bebeğin bezinin altına sıkıştırılmış ince bir kâğıt destesini alıyorum. Kopyalamış sayfaları Terry'ye uzatıp, ***Aşk Kölesi***'nin ikinci taslağını okumak isteyip istemediğini soruyorum. Sadece son bölümü; Bayan Kathie'nin en güncel ölümle tanışma planını.

"Cinayete meyilli filintamız nasıl oldu da hastaneye kaldırıldı?" diye soruyor Terry. Ve ben yeniden düzenlenmiş, en güncel son bölümü ayaklarına fırlatıyorum.

Sahnede Lilly, nöbetçi düşman askerinin gırtlağını keserken Bayan Kathie'ye *tour en l'air* hareketinin doğru şeklini gösteriyor.

Terry sayfaları yerden topluyor. Öksüzü kucağından indirmeden, "Bir varmış bir yokmuş..." diyor. Bebeği kolunun kıvrımına yerleştiriyor ve sanki o bir telsiz mikrofon, kamera merceği veya hayatını depolayabileceği herhangi bir kayıt

cihazıymışçasına bebeğin ufak yüzüne doğru eğiliyor. Terry bilakis bu terk edilmiş bebekle konuşup, onun boş zihnini, gözlerini ve kulaklarını kendi sesiyle doldurarak, okuyor: "Vahşi boz ayıların, Katherine'i hiçbir film eleştirmeninin, ne **Jack Grant** ne **Pauline Kael** ne de **David Ogden Stewart**'ın hiçbir zaman yapmadıkları kadar kanlı parçalara ayırması muhtemelen ironik bir durum..."

İKİNCİ PLAN, DÖRDÜNCÜ SAHNE

Dış ses olarak, **Terrence Terry**'nin ***Aşk Kölesi***'nin değiştirilmiş son bölümünü okuduğunu duyuyoruz. Bir önceki tiyatro sahnesi gözden kaybolurken, provadan gelen sesleri işitmeye devam ediyoruz: Dekoru monte eden marangozların, step dansının, makineli tüfek ateşinin, **Lillian Hellman**'nın sesini ve diri diri yanan denizcilerin ölüm çığlıklarını. Fakat Bayan Kathie'nin yatak odasının içinin flu görüntüsüyle bir kez daha karşılaştığımızda, bu sesler kısılıyor. Belden yukarısına odaklanmış kamerada, çıplak gövdesi terden parlayan **Üçüncü Webster Carlton Westward**'ın, üzerinden sular damlayan parmaklarını burnuna götürüp gözlerini kapayarak derin bir nefes aldığını görüyoruz. Elleri aşağı düşerek görüntünün dışına çıkıyor, sonra ince birer ayak bileğini kavramış elleri kadraja giriyor. Tuttuğu iki ayağı omzuna kadar kaldırıp, bacakları genişçe ayırıyor. Dış ses, "...**Katherine Kenton**'ın hayatının son gününde, sancılı aşk kamışımın ucuyla onun yasaklı geçidinin çetrefilli katmanlarını, ah, öyle usulca inlettim ki..." diye okurken, Webb'in kalçası öne, sonra arkaya, sonra bir öne bir arkaya gidiyor.

İlişkiye giren, hareketleri kalın filtreler ardından, ağır çekimde, akışkan, hatta muhtemelen bulanık görünen adamla kadın yine Webb ve Bayan Kathie'nin idealizi edilmiş versiyonları.

Terry okumaya devam ediyor: "En cinsel deliğinin keskin aroması duyularımı sarhoş etmişti. Gitgide büyüyen, azat olmak için yanıp tutuşan hayranlığım ve mesleki saygımla, kamışımı onun doğurgan gülünün buğulu, narin taç yapraklarının daha da derinine sapladım...."

Terrence Terry'ye göre, **Fransız Devrimi**'nden önceki yıl, kral muhalifleri, **On Altıncı Louis** ve Kraliçe **Marie Antoinette**'in ahlakdışı cinsel hareketlerde bulunduğunu tasvir eden resimler yayımlayarak, kraliyet mensuplarının halk nezdindeki itibarını yerle bir etmeye çalışmışlardır. **İsviçre** ve **Almanya**'da basılıp **Fransa**'ya gizlice sokulan bu çizimler, kraliçeyi köpek sürüleriyle, hizmetçilerle ve din adamlarıyla çiftleşmekle yaftalamıştır. Bu bayağı çizimler, **Bastille Hapishanesi** baskınından, **giyotin**den ve **Jean-Paul Marat**'dan önce, bir isyana ön ayak olmak için vatandaşların kalbine bir elebaşı gibi sızmışlardır. Birer propaganda olmuşlardır. Küçük müstehcen çizimler ve ahlaksız hikâyeler itibar zedeleyerek, gelecekteki kanlı katliamın yolunu açan öncü kuvvetler gibi ilerlemişlerdir.

Webster denen tip işte bu yüzden kitabını böylesine bir ağzı bozuklukla kaleme almıştı.

Dış ses olarak ***Aşk Kölesi***'nin son bölümünü okumaya devam eden **Terrence Terry**, "Çelik gibi sert erkekliğimi saplayıp, Katherine'in dolgun sağrısının asil derinliklerini inletirken, onun görkemli performanslarının her birini ister istemez deneyimledim. Altımda inleyip, ağzının suyu akan kişi **Akitanyalı Eleanor**'du. Ciyaklayıp tırnaklarını geçiren **Edna St. Vincent Millay**'di. İnce belini doyumsuz, hayvani pençelerimin arasına aldığım, her nefesinde uluyup başını arkaya savuran kişi ise **Zelda Fitzgerald**'dı..." diyor.

Flu çekimde, genç, idealize edilmiş âşıklar tiril tiril çarşaflara sarılmış, tembel tembel uzanıyorlar. Terry okuyor: "Kabaran şehvetimi sıkıca saran hoş kalçaların **Salon Carnegie**'de sahneye çıkmışlığı vardı. **Londra Palladium Tiyatrosu**'nda. Birbirimizi karşılıklı olarak yiyip bitirmemizin leziz senfonisiyle senkron halinde, keyifle altımda gidip gelen bu alımlı vücut, darmadağın eden istilamın acımasız hücumuyla mırıldanan bu narin çiçek **Truvalı Helen**'di. **Sunnybrook Çiftliği'ndeki Rebecca'ydı.*** **İskoçya Kraliçesi Mary'di.**"

Cik, gıtgıtgıdak, hav... **Lady Macbeth.**

Hırrr, aaii, cik... **Mary Todd Lincoln.**

"Dar siperinin ıslak mutluluğunu terk ederken" diye okumayı sürdürüyor Terry, "ateşli harcımı coşku dolu fışkırtılarla püskürttüm; büyük beğeni ve hayranlığımın sedefsi damlaları Katherine'in anlatılamayacak güzellikteki çehresine sıçradı..."

İdealize edilmiş âşıklar yataktan hızla kalkıp giyinmeye başlıyorlar. Havluyla kurulanıyorlar. Bayan Kathie, konuşmadan rujunu sürüyor. Adam ayakkabılarını at kılından bir fırçayla cilalayıp parlatıyor. Ayrı aynalarda, her biri kendi dişlerini gözden geçiriyor, görünüşüne bakıyor, homurdanıyor ve tırnağını kullanarak kendi yanağındaki firari bir saç telini kaldırıyor. Tüm bu fiziksel faaliyet hayal meyal bir ağır çekimde gerçekleşiyor.

Terry okumaya devam ediyor: "Belki de korkunç sonuna doğru onu çeken şey Katherine'in temel içgüdüsüydü. Geçmişe baktığımda görüyorum ki, o sadece envai çeşit duyarlı varlık arasında kendini rahat hissediyordu ve bu dürtüsü bizi gözümüzü karartıp, bir kez daha **Central Park Hayvanat Bahçesi**'nin kilit altındaki, açgözlü sakinlerini ziyaret etmeye teşvik etti..."

* *Rebecca of Sunnybrook Farm:* Kate Douglas Wiggin tarafından yazılan bir çocuk kitabıdır. Burada bahsi geçen kişi ise bu kitabın kahramanıdır. (ç.n.)

İki âşık konuttan ayrılıp, **Beşinci Cadde** yönünde batıya doğru gezine gezine yürüyor. Masmavi berrak gökyüzünden güneş ışığı akın ediyor. Ötücü kuşlar şen bir nakarat tutturmuş cıvıldıyor ve pencere pervazlarındaki göz kamaştırıcı sardunyalar kırmızı ve pembe renkte açmışlar. Altın sarısı şeritleri parıldayan, üniformalı kapıcılar, Bayan Kathie önlerinden geçerken, şapkalarının ucuna dokunuyorlar. İdealize edilmiş Bayan Kathie'nin yüzü yumuşuyor, ayakları neredeyse kaldırımda kayarmışçasına ilerliyor.

"Katherine için" diye devam ediyor dış ses, "belki de hayatın kendisi kaçmak zorunda hissettiği bir tür hapishaneydi. Bir film yıldızı, herhangi bir hayvanat bahçesinde sergilenen hayvanlara yakınlık duyar..."

Kameranın raylar üzerinde ilerleyerek onları takip ettiği çekimde, âşıkların bir patikaya kıvrılıp parka doğru yol aldıklarını, deniz aslanlarıyla dolu bir havuzun yanından geçtiklerini görüyoruz. Büyük penguen kolonisinin yanında, idealize edilmiş Webster, gülünç deniz kuşlarını taklit etmek için topuklarını birleştirip badi badi yürüyor. İdealize edilmiş Bayan Kathie muhteşem dişlerini göstererek ve dal gibi ince, narin boynunu bükerek kahkaha atıyor.

"Katherine, bana arz ettiği son sevgi sözcükleri arasında, bugüne dek kayda geçmiş tüm insanlık tarihi içinde, varolan en hünerli, en marifetli erkeklik teçhizatına sahip olduğumu da açıkladı..."

Dış ses, "Onu gişe rekorları kıran bir zehir olarak yaftalayan dırdırcılara yazıklar olsun..." diyor.

Bayan Kathie yolda usulca hızlanırken ve film yıldızı saçları havada uçuşurken, **Terrence Terry**'nin şu cümleleri okuduğunu duyuyoruz: "Sadakatimi soluksuz bir beyanla alenen ilan ederek, olağanüstü sevgilimin peşinden zıplaya zıplaya gidiyordum. O fevkalade sevinç anında, canlandırdığı tüm kadınları, **Kül Kedisi**'ni, **Harriet Tubman**'ı ve **Mary Cassatt**'ı yakalayıp kucaklamak üzere kollarımı kocaman açmıştım..."

Flu bir ağır çekimde, idealize edilmiş Webb kollarını iki yana açmış, koşuyor. Bayan Kathie'ye ulaştığında, kadın sırtüstü yuvarlanıp kadrajın dışına çıkıyor.

Aynı anda, keskin dişlerin parıldadığını görüyoruz. Gırtlaktan gelen bir kükreyiş ve kırılan kemiklerin seslerini duyuyoruz. Bir çığlık kopuyor.

"Tam o anda" diye okuyor dış ses, "her şeyim, yaşam sebebim, milyonların idolü **Katherine Kenton**'ın ayağı kayıyor ve dosdoğru boz ayının kafesine düşüyor..."

Aşk Kölesi'nden okumaya devam eden **Terrence Terry**, "Son" diyor.

İKİNCİ PLAN, BEŞİNCİ SAHNE

Özel dedektif veya koruma görevlisi sıfatıyla görev yapıyor olmasam da, halihazırda iş sorumluluklarım ***Aşk Kölesi***'ndeki son değişiklikleri araştırmak için Webb'in valizini altüst etmeyi de kapsıyor. Sonra, Webb devamlı değişen olay örgüsünü bildiğimizi fark etmesin diye, metni yıkanmış gömlekler ile külotlar arasında saklı durduğu yere gizlice geri koymam gerekiyor.

Hayali cinayet sahnesinden şimdiki zamana ve mekâna geçiyoruz. Bir kez daha kendimizi, zarif misafirlerle dolu, daha öncesinde senatörlü ödül töreninde gördüğümüz, otel balo salonunda buluyoruz. İşte karşımızda, Bayan Kathie'min **Wasser Üniversitesi** tarafından onursal doktorayla ödüllendirildiği, tamamen farklı başka bir etkinlik. Daha önce birinci plan, dokuzuncu sahnede kullanılan aynı gösteri sahnesinde bu defa, smokin giymiş, saygın bir adam mikrofonun başında duruyor. Çekim, önceki yıldırım geçişinin aynısıyla başlıyor ve sonra kamera gitgide yavaşlayıp misafirlerin çevrelediği masaları kuşbakışı görüntülüyor.

İkinci kez kullanılan bu teknik, biraz klişe gelecek ve Bayan Kathie'nin ilk bakışta gözleri kamaştıran hayatında dahi

can sıkıntısına yer olduğunu ima edecek. Ulvi ödüllerin bile nasıl bıktırıcı hale gelebildiğini ortaya koyacak. Sahne duvarı, yeniden, Bayan Kathie'min **Caesar Augustus**, **Napoleon Bonaparte** ve **Büyük İskender**'in eşi rollerini canlandırdığı siyah beyaz film kesitlerinin montajıyla donatılmış. Şanlı kariyerinin tüm o en seçkin rolleriyle. Bu övgü dolu kurgu bile önceki sahnede kullanılanın tıpkısıyken ve aynı yakın plan çekimler cereyan ederken, Bayan Kathie'nin film yıldızı yüzü, artık bir karakter ya da hatta insan olmaktan çıkıp bir çeşit marka yahut logo haline gelerek soyut bir şey izlenimi uyandırıyor. Dolunay gibi sembolik ve mitolojik bir varlık izlenimi.

Mikrofon başındaki sunucu, "Altıncı sınıfta okulu bırakmasına rağmen, **Katherine Kenton** hayat üniversitesinde mastır yapmıştır..." diyor. Başını çevirerek sahnenin sağına bakan sunucu ekliyor: "O, aşk, azim ve inancı bütün dünyadaki seyircilere öğreten en kıdemli professördür..."

Kameranın sunucunun baktığı yere çevrilmesiyle, sahne arkasında sağda, karanlıkta saklı duran Bayan Kathie ile ben gözler önüne seriliyoruz. Ben boynuna, dekoltesine ve çenesinin ucuna pudra sürerken, o taşlı elbisesi içinde, parıldayan bir heykel gibi kıpırdamadan duruyor. Ayağımın dibinde, çevremde bu anın yaratılmasına katkıda bulunan büyük el çantaları, termoslar bulunuyor. Perukalar, makyaj malzemeleri ve reçeteli ilaçlar.

Photoplay, Bayan Kathie'nin konutunun içini sergileyen altı sayfa fotoğraf yayımladığı zaman, her yatağın kenarını hastanedekiler gibi muntazam şekilde katlayan eller benimkilerdi. Doğru, fotoğraflar Bayan Kathie'yi belinde bir önlükle, mutfak zeminini ovalamak üzere diz çökmüş bir halde resmetmişti; lakin bunu ancak ben o karoları temizleyip parlattıktan sonra yapmıştı. Gözlerini ve elmacıkkemiklerini ortaya çıkaran benim ellerim. Ben ünlü kaşlarını cımbızla

alıp kalem çekiyorum. Gördüğünüz şey işbirliğinin bir ürünü. Ancak Bayan Kathie ve ben bir araya geldiğimizde olağanüstü bir insan meydana çıkıyor. Onun vücudu ve benim vizyonum bir araya geldiğinde.

"Bir öğretmen olarak" diyor sunucu, "**Katherine Kenton** sabır ve çalışkanlık konusunda verdiği derslerle sayısız öğrenciye ulaşmıştır..."

Bu usandırıcı monolog sürerken, geçmişe gidiyoruz: Yakın zamanda parkta geçen güneşli bir pazar günü. Daha önceki flu, hayali cinayet sahnesindeki gibi, Bayan Kathie ve **Üçüncü Webster Carlton Westward** hayvanat bahçesine doğru el ele yürüyor. Orta ölçekli bir çekimde, Bayan Kathie ve Webb'in gezinen boz ayılarla dolu bir çukuru çevreleyen parmalıklara doğru ilerlediğini görüyoruz. Bayan Kathie'nin elleri metal parmaklıkları öylesine sıkı tutuyor ki eklemleri beyazlaşıyor; ayıların pek yakınında duran yüzü donuklaşıyor; yalnızca boynundaki derinin altında beliren damar dehşetini ele verircesine seğirerek atıyor. Çocukların söylediği şarkıları duyuyoruz. Aslanların ve kaplanların kükreyişini işitiyoruz. Sırtlanların kahkahalarını. Birtakım vahşi kuş ve uluyan bir maymun anlamsız, çılgınca sesler çıkararak mevcudiyetini ilan ediyor. Tüm dünya, ölümün sessizliği ve belirsizliğiyle durmaksızın savaş halinde.

Ciiik, viyak, aaii... **George Gobel.**

Möö, miyav, oink... **Harold Lloyd.**

Geçmişe gittiğimiz bu sahnede, flu çekim yerine, belgesel sinema tekniğine göz kırpan grenli bir görüntüleme yöntemi kullanılıyor. Tek ışık kaynağı olan öğleden sonra güneşi kamera lensinde titreşerek, sahneyi anlık parıltılarla dolduruyor. Boz ayılar aşağıdaki keskin kayaların arasında yalpalayarak yürüyor ve böğürüyor. Kameranın görüş alanı dışında, bir tavuskuşu, ölümüne bıçaklanan bir kadının histerik sesiyle çığlık çığlığa bağırıyor.

Çevreden gelen bu hayvan seslerinin yanı sıra, sunucunun, "Sosyal bilimler alanındaki bu onursal doktorayı, onun öğrendiklerine istinaden değil de, **Katherine Kenton**'ın bize öğrettiklerine duyduğumuz şükranın, en samimi minnetin sembolü olarak sunuyoruz..." dediğini zayıf bir şekilde duymaya devam ediyoruz.

Hayvanat bahçesi sesleri arasından, zayıf bir kalp atışı işitiyoruz. Düzenli *gümgüm, güm güm* sesleri Bayan Kathie'nin çenesinin hemen altında, boynunda bulunan damarın seğirmesiyle eşleşiyor. Hayvan sesleri ve insan konuşmaları biraz kısıldığı sırada, kalp atışının sesi daha da yükseliyor. Kalp daha hızlı ve gürültülü bir şekilde atıyor; tendonlar, Bayan Kathie'nin içindeki korkuyu ele vererek, boynundaki deride yüzeye çıkıyor. Ayı çukurunu çevreleyen parmaklıklara kenetlenmiş her iki elinin üstündeki damarlar ve tendonlar da benzer bir şekilde seğirip atarak belirginleşiyor.

Parmaklıkların orada Bayan Kathie'nin yanında duran Webster bir kolunu kaldırıp onun omuzlarına doluyor. Bayan Kathie'nin kalbi göğsünden çıkacakmış gibi atıyor. Tavuskuşu ciyaklıyor. Bayan Kathie Webb'in kolu omuzlarına yerleştiğinde parmaklıkları bırakıyor. Webb'in, onun yüzünün yanından sarkan elini iki eliyle birden kavrayıp, bir judo hareketiyle adamı bileğinden çekerek sırtüstü fırlatıyor. Parmaklıkların üzerinden. Çukura.

Şimdiki zamana, sahne arkasının görüntüsüne geçerken, ayı böğürtüsü ile bir adamın bitkin çığlığını duyuyoruz. Bayan Kathie sunucudan yansıyan donuk ışıkta duruyor. Boyun derisi pürüzsüz, altındaki damar atmıyor ve o sadece rujlu dudaklarını kıpırdatarak, "Taslağın herhangi bir yeni versiyonunu buldun mu?" diyor.

Bayan Kathie, sahne duvarında **Leonardo da Vinci**, **Stephen Foster**, **Robert Fulton**'un eşi rollerinde görünüyor.

Her röportaj, aslına bakarsanız her tanıtım kampanyası, tanımadığınız biriyle flört edip, kirpiklerinizi kırpıştırdığınız

ve becerilmemek için büyük çaba sarf ettiğiniz, sözümona bir "kör randevu"ya eştir.

Doğrusu, bir kişinin başarı derecesi, ne sıklıkla *evet* diyebildiğine ve *hayır* cevabı aldığına bağlıdır. Kösteklendiğiniz halde azmettiğiniz o pek çok zamana.

Bu sahneyi, daha önceki sahnede kullandığımız aynı seyirci ve dekorla çekerek, tüm ödül törenlerinin, birtakım parlak, gümüş kaplama ödülün yem olarak kullanıldığı sevimli tuzaklardan başka bir şey olmadığını ima ediyoruz. Alkışla cezp edici hale getirilmiş ölümcül kapanlardan başka bir şey olmadığını.

Eğilip bir termosun kapağını çeviriyorum; ama bu termos ne sütsüz şekersiz kahveyle ne soğuk votkayla dolu; ne de **Carmen Miranda** marakası gibi şıngırdayan vakumlu bir **Valium** şişesi. Başka bir termosu açıyor ve iyice kıvrılıp içine tıkıştırılmış kâğıt tomarını çekerek çıkarıyorum. Her sayfanın baş kısmında ***Aşk Kölesi*** kelimeleri yer alıyor. Bu üçüncü bir taslağın ta kendisi. Ona sayfaları veriyorum.

Bayan Kathie'm dikte edilmiş kelimelere göz ucuyla bakıyor. Başını sallayarak, "Gözlüğüm olmadan, bunlardan hiçbir şey anlayamıyorum" diyor. Ve sayfaları bana uzatarak, "Sen oku. Nasıl öleceğimi senin ağzından duymak istiyorum..." diyor.

Ve aniden seyircilerin kulakları sağır eden alkışlarını duyuyoruz.

İKİNCİ PLAN, ALTINCI SAHNE

"Elektrik çarpmasından dolayı acı çekerek öldüğü gün" diye okuyorum dış ses olarak, "sevgili **Katherine Kenton**'ım şahane bir köpük banyosunda keyif yapıyordu."

Aşk Kölesi'nden yüksek sesle okunan önceki son bölümlerde olduğu gibi, Bayan Kathie ve Webb'in daha genç ve idealize edilmiş hallerinin flu çekilmiş, puslu yatak odasındaki karyolada tepindiklerini görüyoruz. Hayali çift sevişmeyi bırakıp, transtaymışçasına, uzun adımlarla, ağır ağır yatak odasına bitişik banyoya giderken, görüntü dışından gelen sesim okumaya devam ediyor.

"Katherine, âdeti olduğu üzere" diye okuyorum, "romantik zevk dingilimle hararetli bir oral münasebet kurduktan sonra, hassas damağını ağız dolusu parfümle çalkaladı ve travma geçirmiş narin gırtlağında pırıl pırıl buz parçaları gezdirdi."

"Ben muslukları açtım" diye devam ediyor dış ses, "pembe mermerden, gömme küveti, buharlar çıkaran sıcak suyla doldurup içine banyo köpüğü ekledim ve yoğun köpükler dalga dalga kabardı. Ben bu şahane banyo ortamını hazırla-

dığım sırada, sevgili Katherine'im, 'Webster, tatlım, oral coşkunun doruk noktasında fışkırttığın kadehler dolusu aşk esansının tadı, beni en lezzetli Avrupa çikolatasını doya doya yiyip bitirmekten bile daha çok mest ediyor' dedi." En kıymetlim utangaç bir edayla, eliyle ağzını kapatarak geğirip yutkundu ve " 'Tüm kadınlar senin leziz salgılarının tadına bakmalı' dedi."

İdealize edilmiş ve flu çekilmiş Bayan Kathie, menekşe gözlerini kapatıp dudaklarını yalıyor.

Hayali çift öpüşüyor, sonra da birbirlerinin kollarından ayrılıyor.

Dış ses olarak, "Katherine, şehvet düşkünü ipeksi bacaklarını" diye okuyorum, "su sıçramış kalçalarını, meşhur kasığını, sonsuz bir itinayla alçaltıp kavurucu, sedef gibi parıldayan beyaz, bulutsu sulara daldırıyor. Sıcak su satensi poposunu sarıyor, sonra da ipek gibi yumuşak göğüslerine sıçrıyor. Sudan buğulu buharlar çıkıyor ve banyonun ihtiraslı havasını güzel bir koku sarıyor."

Benim kendi sesim okumayı sürdürüyor: "Radyodaki iki şarkıdan birinin **Mitzi Gaynor**'un söylediği **'On the Atchison, Topeka and the Santa Fe'** olduğu yıldı ve **RCA** marka, lambalı bir radyo pembe mermerden yapılma küvetin yanına münasip bir şekilde yerleştirilmiş, romantik baladlar çalan bir istasyona ayarlanmış ve sağlam elektrik kablosu yakındaki duvar prizine takılmıştı."

Adı geçen radyoyu yakın plan çekimde görüyoruz: Küvetin o denli yakınına yerleştirilmiş ki, yoğunlaşan buhar radyonun ahşap gövdesinde su damlaları bırakıyor.

"Üstüne üstlük" diye devam ediyor sesim, "her biri yumuşak ışıklı, pembe renkli ambulle donatılmış ve titrek ışıkları boncuklu gölgeliklerle filtrelenmiş elektrik lambalarının göz alıcı demeti de şaşaalı köpük banyosunun kenarında duruyordu."

Yavaş bir panoramik çekim büyük boy küvetin geniş kenarına sıralanmış uzunlu kısalı lamba ormanını gözler önü-

ne seriyor. Lambalardan çıkıp duvardaki prizlere yılan gibi kıvrıla kıvrıla giden siyah güç kabloları arapsaçı gibi karışmış. Neredeyse elektrik akımıyla nabız gibi atan bu kalın kabloların pek çoğu yıpranmış.

"Narin gırtlağına kadar mis kokulu köpüklü sulara batan Katherine" diye devam ediyor dış ses, "halinden memnun bir şekilde oh çekti. Paha biçilmez bir mutluluk yaşadığımız o anda, **Frederic Chopin**'in enfes **Grand Waltz Brilliant**'ını çalan radyo riskli bir şekilde durduğu yerden kaydı. Kazayla, tüm o çeşit çeşit lamba da devrilip davetkâr suların derinliklerine dalarak, sevdiceğimi can çekişen, çığlık atan, işkence edilen bir yumurta gibi diri diri haşladı."

Görüntüde, güzel kokulu köpükler, kıvılcımlar saçan, cızırdayan ölüm sahnesini maskelemek için kabarıp dalgalanarak yükseliyor. "Son" diyor sesim.

İKİNCİ PLAN, YEDİNCİ SAHNE

Japon bombasının patlayıp **Dwight D. Eisenhower** rolüne bürünmüş **Yul Brynner**'in üzerine şarapnel yağdırdığı şaşaalı Broadway tiyatro salonuna geri dönüyoruz. **USS *Arizona*** savaş gemisinin sancak tarafı, **Eleanor Roosevelt** rolünde şarkı söyleyen **Vera-Ellen**'ı alaşağı etme tehditi yaratacak şekilde yan yatıyor. **USS *West Virginia*, Neville Chamberlain** ve **Milletler Cemiyeti**'nin tepesine pat diye düşüyor.

Zero'lar **Ivor Novello**'yu bombalarken, uçaksavar ateşi ve **Lionel Atwill** yüzünden korkuya kapılan Bayan Kathie'm savaş gemisinin pruva direğine tırmanıp, el bombasının pimini dişlerinin arasına götürüyor. Bayan Kathie kafasını hızla hareket ettirerek pimi çekiyor, kolunu sapan gibi gerip el bombasını savuruyor ve onu bir hayli uzağa fırlatıyor. Dökme demirden yapılma ananas biçimli bomba **Hirohito**'yu kıl payı ıskalayıp, onun yerine orkestra çukurunun telli çalgılar bölümündeki **Romani Romani**'nin başına isabet ediyor.

Seyirci koltuklarının beşinci sırasının ortasından bir ses, "Of, Tanrı aşkına, durun!" diye bağırıyor. **Lillian Hellman**

ayağa kalkıyor ve partisyonun kıvrılmış bir nüshasını elinde binici kırbacı gibi sallayarak havayı dövüyor. Lilly, "Hemen durun!" diye çığlığı basıyor. "Düşmanın işini kolaylaştırıyorsunuz!" diye haykırıyor.

Sahnede, tüm Japon Kraliyet Ordusu sessizliğe bürünerek taş kesiliyor. **USS *Tennessee***'nin güvertesine saçılmış ölü denizciler ayağa kalkıp, tutulmuş boyunlarını esnetmek için başlarını sağa sola yatırıyorlar. Lilly sahnenin ön bölümüne tırmanırken, **Deniz Asteğmeni Joe Taussig USS *Nevada***'yı limana geri getiriyor. Yer ışıklarında ağzından saçtığı tükürükleri parıldayan Lilly, "El bombasını fırlattığında *fouetté en tournant* figürünü yapacaksın, seni ahmak kadın!" diye haykırıyor. Hellman hareketi göstermek üzere duruşunu dikleştiriyor, ayak başparmağının üzerinde titriyor ve sonra da kendini döndürmek için havada duran bacağını savuruyor. Bacağını savurup dönerken, "Ve *çepeçevre* dön, yarım daire çizme..." diye bağırıyor.

Karşı açıda, **Terrence Terry** ve benim elbise kılıfları, şapka kutuları ve istenmeyen bebeklerle çevrelenmiş bir şekilde salonun arka bölümünde oturduğumuzu görüyoruz. Bizim dışımızda salonun koltukları tamamen boş. Terry, Bayan Kathie'nin el bombasını bilerek yalapşap atmayı sürdürdüğü spekülasyonunu ortaya atıyor. Bir önceki bombası **Barbara Bel Geddes**'e denk gelmişti. Ondan önceki atışı **Hume Cronyn**'un kalın kafasından sekmişti. Şayet Webster onu, o yeni bir sahne başarısının zirvesindeyken öldürmeyi planlıyorsa, diye açıklıyor Terry, Bayan Kathie'nin kötücül **İmparatar Showa**'yı mağlup etmesinin pek bir manası yok. Coşkulu açılış gecesi ilanları yalnızca içinde bulunduğu tehlikeyi artıracaktır.

Sahnede, Lilly Hellman mükemmel bir *pas de bourée* figürü sergilerken, aynı anda **Buddy Ebsen**'i iki kaşının ortasından tabancayla vuruyor.

Hellman tabancayı Bayan Kathie'ye verirken, "Şimdi, sen dene..." diyor.

Tabanca hedefi şaşırıp **Jack Elam**'ı öldürüyor. Diğer bir atış **USS *New Jersey***'den sekip **Cyd Charisse**'yi yaralıyor.

Kucağımda, bir not defterine bir şeyler karalıyorum. Başımı işime gömmüşüm. ***Aşk Kölesi***'nin en güncel versiyonunu, son bölümün dördüncü taslağını not defterinin altına sıkıştırıp saklamışım. Omnibüs kazasından, boz ayı çukurundan ve köpüklü banyodaki elektrik çarpmasından öte taslağı.

Sahnede, Lilly Hellman bir dizi bale sıçrayışı icra ederken, ateş püskürtme makinesini **Uçan Escalante**'lere* doğru yönlendiriyor.

Terry'nin bir koridor ötesinde, ben oturmuş, kucağımda açık duran not defterine loş ışıkta bir şeyler yazıyorum. Dolmakalemimin ucu sayfaların üzerinde kayarak, dönerek, benekler bırakarak cümleler ve satırlar meydana getirirken, hiçbir hatıra kişisel bir tercihten başka bir şey değildir, diyorum. Oldukça kasıtlı bir tercihten. Bir ebeveynimizi, eşimizi, dostumuzu, herhangi birini olduğundan daha iyi biri olarak anımsadığımızda, belki de arzu ettiğimiz bir ideal yaratmak için bunu yapıyoruzdur. Ancak biri hatırımıza sarhoş, yalancı, zorba biri olarak geliyorsa, bu durumda sadece kendi kötü davranışlarımız için bir bahane yaratmaya çalışıyoruzdur.

Yazmaya devam ederken, böyle kitaplar okuyan insanlar için de aynı şeyin zikredilebileceğini söylüyorum. En iyi insanlar, yaratmak için ömrümü verdiğim **Katherine Kenton** gibi yüce rol modellerinin peşine düşerler. Diğer okurlar ise kendi bayağı, perişan hayatlarıyla avunmak ve bunu gerekçelendirmek için **Üçüncü Webster Carlton Westward**'ın kitabında tasvir edilen bayağı sürtüğü bulmayı umarlar.

Tüm insanlar ya iyi olmak için sebepler ya da kötü olmak için bahaneler ararlar.

---

* Ünlü bir Meksika sirkinde akrobasi yapan üç erkek kardeşin sahne isimleri. (ç.n.)

İsterseniz bana seçkinci deyin ama bu konuda **Mary Pickford**'un eline su dökemem.

Sahnede, Lilly iki kez el çırpıyor ve "Peki, kırılan bomba kovanının **Kaptan Mervyn Bennion**'u parçaladığı yerden alalım" diyor.

Ricardo Cortez'den **Hope Lange**'ye kadar herkes sahnede sessizce duruyor ve Bayan Hellman'dan uzun yaşamak ve böylece öldükten sonra, onun korkunç kişisel mitine dahil olmamak için hararetli dualar okuyor. **Otto Harbach** tarafından bestelenen, Hellman'ın isimleri hunharca savurduğu **Tourette Sendromu**'ndan. Bayan Hellman'ın huzurunda, kimse ateist olamaz.

Lilly Hellman, "Katherine!" diye bağırıyor.

Bayan Kathie, "Hazie!" diye bağırıyor.

*Tısss, aaii, hav...***Yüce İsa.**

Hepimizin kabahat bulacağı bazı isimler vardır.

Bayan Kathie her zaman hayatına kasteden başıboş bir havan mermisi veya tüfek atışı var mı diye bakındığı için yetersiz bir performans sergiliyor. ***Aşk Kölesi***'nin herhangi bir yeni taslağını okumayı es geçmesinin ve her an öldürülebilecek olmanın verdiği korkudan ötürü konsantre olamıyor. Patlayan bir savaş gemisi tarafından öldürülebilecek olmanın verdiği korkudan ötürü. Tepeden düşen bir sahne ışığı tarafından öldürülebilecek olmanın. Dekor olarak kullanılan herhangi bir portatif sahne bıçağının, yerine gerçek bir hançer konulduğundan habersiz bir Japon askeri veya **Allan Dwan** tarafından kullanılması sonucu öldürülebilecek olmanın. Biz burada otururken, **Üçüncü Webster Carlton Westward** Bayan Kathie'nin kulisteki giyinme odasına bir bomba yerleştirebilir veya orayı zehirli gazla doldurabilir. Bu şartlar altında o, elbette ki, doğru düzgün bir *pas de deux* yapmayı beceremiyor.

Terry, "Neden onunla birlikte kalıyorsun?" diyor. Bana, "Tüm bu yıllar boyunca neden onun yanında kaldın?" diye soruyor.

Çünkü, diyorum, **Katherine Kenton**'ın hayatı benim henüz sonuçlanmamış projem. **Lord Byron**, **Papa Altıncı Innocent** ve **Hindenburg Kayzeri**'nin eşlerini canlandırdığı roller Bayan Kathie'nin en iyi performansları olabilir fakat onun kendisi benim eserim. Yazmaya, hızla not almaya halen devam ederken, Bayan Kathie benim bitmemiş şaheserim ve bir sanatçı işler zorlaşınca yapıtını terk etmez, diyorum. Ya da sanat eseri uygunsuz adamlarla haşır neşir olmayı seçtiğinde. Görevim dadılık veya koruyucu meleklik değil; ancak ikisinin de yükümlülüklerini yerine getiriyorum. Benim tam zamanlı mesleğim **Walter Winchell**'in "yıldız bakıcısı" dediği şey. **Elsa Maxwell**'e göre "şöhret küratörlüğü".

Webster'ın ihtiras dolu ifşaatlarının en güncel taslağını alıp koridorun karşısındaki Terry'ye uzatıyorum.

Terry oturduğu yerden, "Nasıl oldu da elektrik çarpmasından kurtuldu?" diye soruyor.

Bayan Kathie günlerdir banyo yapmadı, diyorum ona.

Louella Parsons'un dediği gibi, "aşk aroması" kokuyor.

Terry karşıya erişip sayfaları uzattığım elimden alıyor. En üstteki sayfada göz gezdirerek, okuyor: " 'Hiç kimse bugünün sonunda sevdiceğim Katherine'imin büyüleyici vücudundaki her bir kemiği kıracağını ve göz alıcı Hollywood kanının Midtown Manhattan'ın ortasına saçılacağını öngöremezdi..."

İKİNCİ PLAN, SEKİZİNCİ SAHNE

Biz bir kez daha bir hayal sahnesine geçerken, **Terrence Terry**'nin sesi bir önceki sahneyle işitsel bir köprü kurarak okumaya devam ediyor: "...sevdiceğim Katherine'imin büyüleyici vücudundaki her bir kemiği kıracağını ve göz alıcı Hollywood kanının Midtown Manhattan'ın ortasına saçılacağını öngöremezdi..." Bu sahnede, esnek vücutlu, idealize edilmiş Webster ve Bayan Kathie **Empire State Binası**'nın seksen altıncı katındaki açık hava seyir balkonunda hoplayıp zıplıyor.

Dış ses olarak Terry okumayı sürdürüyor: "Tanışmamızın altıncı ay dönümü kutlaması için, masalsı Manahattan Adası'ndaki en afilli, en yüksek mekânı kiraladım." Sesli okuyor: "Orada, **Perino**'ların hazırlayıp beş bin kilometre uzaktan getirdiği iki kişilik romantik bir yemek tertip ettim."

Görüntüde iki kişi için hazırlanmış, üzeri beyaz örtüyle kaplanmış ve kristal kadehler, gümüş ve porselenle donatılmış bir masa var. **Julian Eltinge**, bu akşam için vinçle yukarı taşınmış kuyruklu piyanonun tuşlarını tıngırdatıyor. **Kraliyet Bale Senfonisi** ve **Myrna Loy**'un eşlik ettiği **Judy**

Holliday; **Marc Blitzstein** ve **Marc Connelly** şarkılarından oluşan bir repertuarı icra ediyor. Dört bir yanlarında, **New York** şehri ışıklar içinde parıldıyor.

Terrence Terry, "Sadece ve sadece garsonların ve gösteri dünyasının en kaymak tabakası orada bulunuyordu ve Katherine'le ben birbirimizin üzerine şehvetle atılırken utanç duymayalım diye hepsinin gözü, **Erich von Stroheim**'in *Düğün Marşı*'ndaki gibi güzelce bağlanmıştı" diye okuyor.

Bu sekansın sayısız sevişme sahnesinin yerine geçtiğini vurgulamak adına, flu çekilmiş, fidan gibi görünen Bayan Kathie ve Webster, birer robot gibi, birbirlerine bakmadan, baştan savma bir şekilde ilişkiye giriyor. Gözleri kaymış, dilleri ağızlarının kenarından sarkmış ve hayvan gibi soluyan çift konuşmaksızın pozisyon değiştiriyor ve birbirine çarpan ıslak cinsel organlarının şaplağı canlı müziğin sesini bastıracak gibi görünüyor.

"Milyarlarca yıldızın altında ve on milyonlarca elektrik ışığının üstünde seviştik. Orada, gökyüzü ve yeryüzü arasında, ben Katherine'in doymak bilmez rahmine keyif vermeyi sürdürürken bile, gözü bağlı garsonlar soğuk, çiğ istridyeleri ardı ardına onun asil boğazının kaygan oluğundan boşaltıyor; olanlardan bihaber hizmetçiler, Katherine'in iştah açıcı göğüslerine köpükler sıçratarak, **Moët şampanyası**nı doğrudan doğruya doyumsuz, susamış ağızlarımıza döküyorlardı..."

Zina yapan çift cinsel münasebetlerine devam ediyor. **Jimmy Durante** gözleri bağlı bir şekilde mikrofonun başına geçiyor ve "**Sentimental Journey**"yi söylüyor.

"Tasarladığım kutlama gecesine uygun bir şekilde" diye okuyor **Terrence Terry**, dış ses olarak, "Katherine'in dişi sıvılarının muhtelif ateşli dereleri onun heykelvari uyluklarının her birinden çağlayarak akarken, titreyip sıçradığı *petite mort** anında, ihtirasın kreşendoya ulaştığı o noktada,

* Fransızca küçük ölüm anlamına gelen bu deyiş, orgazm anındaki kendinden geçmeyi tasvir etmek amacıyla kullanılır. (ç.n.)

projektör lambaları görünmez bir el tarafından açılarak gökdelenin zirvesini ışıklara boğuyordu. O gece üzerimize yağan kavurucu ışık, alışıldık beyaz renkte olmaktan ziyade, Katherine'in olağanüstü menekşe gözleriyle tıpatıp aynı tondaydı..."

Çift birbirinden ayrılıyor ve sırılsıklam olmuş kasıklarını peçete kullanarak dalgın dalgın silmeye koyuluyor ve sonra da peçeteleri buruşturup yere atıyor. İkili, benzer bir şekilde beyaz masa örtüsünün sarkık kenarlarıyla kendilerini temizleyemeye devam ederken, kirli kumaş peçeteler çatıda dağınıklık yaratıyor.

"Dakikalar içinde" diye okuyor Terry, "tensel bağımızı koparıp süslü akşam kıyafetlerimizi kusursuz bir şekilde üzerimize geçirerek, pişmiş havuç ve sarmısak, fırınlanmış ve içi tıka basa doldurulmuş patates veya ranch soslu küçük salata yahut pirinç pilavı opsiyonuyla birlikte **Limoges** porselende servis edilen enfes, leziz kızarmış güvercin yemeğimizin tadını çıkarmak için masaya oturduk."

" 'Webster' dedi Katherine, 'sen heybetli azgın bir aygırsın; penisinin tek rakibi bu görkemli kule olabilir.' Edasına şehvet uyandırıcı bir sırıtış ekleyerek, 'Ve ben ikisinin üzerine oturmak için de milyonlarca merdiveni memnuniyetle tırmanırım...' "

Dış sesin aktardığı müstehcen sahnenin aksine, idealize edilmiş, hülyalı Bayan Kathie ve Webster sadece yemeği silip süpürüyor ve şarap kadehlerini ardı ardına kafalarına dikiyorlar. Çatal bıçakları tabaklar üzerinde çınlıyor. Lokmalarını öyle hızla yutuyorlar ki ağız şapırtıları şarkıyı neredeyse bastıracakmış gibi görünüyor. Yağlı parmaklarıyla, ufak güvercin ölüsünü kemiriyor ve çiğnenmiş kemikleri ağızlarından, oldukça aşağıdaki caddeye tükürüyorlar. Gözleri bağlı garsonlar sendeleyerek yürüyor.

Terrence Terry böyle yozlaşmış davranışlara karşın, ilgisizce okumaya devam ediyor: "Şimdi Katherine'le ben ayağa

kalkıp kulenin yüksek korkuluğuna oturmuş, şampanya dolu kadehlerimizi buraya, dünyanın en göz kamaştırıcı şehrine kaldırmaya hazırlanırken, ayaklarımızın altında gezinen sayısız sıradan ölümlü, başlarının epey üstünde vuku bulan saadetten bihaberdi. Aşağıda bir yerlerde, **Elia Kazan**, **Arthur Treacher** ve **Anne Baxter**, kendi kısıtlı varoluşlarıyla dolaşıp muhtemelen duruyordu. Aşağıda oradan oraya sürüklenen **William Koenig**, **Rudy Vallee** ve **Gracie Allen**, şüphesiz yaşamlarının yoğun bir tatmin hissi verdiğini hayal ediyordu. Fakat hayır, şayet **Mary Miles Minter**, **Leslie Howard** ve **Billy Bitzer** hakikaten çok bilge ve her şeye vakıf olsalardı, o zaman bizim yerimizde onlar olurlardı."

İdealize edilmiş adamla kadın yemek masasından ayrılıyor, içkilerini alıyor ve sallana sallana binanın kenarına gidiyor.

"Geriye dönüp baktığımda" diyor dış ses, "yaşadığımız büyük mutlulukla bizim de gözlerimizin kör olduğunu fark ediyordum. 'Ah, Katherine, seni çok, çok ama çok *seviyorum*!' dediğimi gayet net hatırlıyorum. Bu duygumu sadece aşk kamışımı kullanarak değil ağzımla da ifade ediyordum. Diyebilirim ki, aldığım her nefes, söylediğim her kelime, onun leziz delhizlerinin ağzımdan gitmeyen tadıyla karışmıştı..."

Bayan Kathie'nin yıldız parıltıları yaratan bir filtreyle çekilmiş ve stilize edilmiş versiyonu şampanyasının son yudumunu ağzına dikiyor ve boş kadehi idealize edilmiş Webster'a veriyor. Gözü bağlı müzisyenler kemanlarını gıcırdatmaya devam ederken, Webster'ı canlandıran karakter kol saatine bakıyor ve açık ağzını bir eliyle kapatarak esniyor.

"Parıltılı aşkımızın o menekşe rengine boyanmış göz kamaştıran anında" diye okuyor dış ses, "Katherine'in zarif, pabuçlu ayağı boşalttığımız tutkudan arta kalan tabakanın üzerinde kayıyor. O uğursuz anda, insanlığın en büyüleyici yıldızı düşüyor; **Halley Kuyruklu Yıldızı** parıldayıp feryat ederek **Batı Otuz Dördüncü Cadde**'nin telaşlı kaldırımına hızla çarpıyor."

Katherine'in dublörü muhteşem omuzlarını teslimiyetle silkiyor. Her iki topuklu ayakkabısını da fırlatıp korkuluğa tırmanıyor ve boşluğa balıklama atlıyor. Webster'ın idealize edilmiş versiyonu olan dublör onun atlayışını izliyor ve sonra fırlatılmış topuklularını almak için eğiliyor ve onları kadının ardından savuruyor.

"Son" diye okuyor Terry.

İKİNCİ PLAN, DOKUZUNCU SAHNE

Lütfen beni affedin ama izleyiciyle aramızdaki duvarı bir kez daha ihlal etmem gerek. Bayan Kathie suikastlerden kaçınıp onları savuştururken, olaylar tuhaf bir şekilde tersine dönüyormuş gibi görünüyor. Devamlı, şiddetli ölüm tehditleri almak **Katherine Kenton**'ı zayıflatıp gergin bir kas yığınına çeviriyor. Sürekli zehirlenme tehditi altında yaşamak iştahını kesiyor ve durmadan tetikte olma hali onu haplar ve alkolle kafayı bulmaktan alıkoyuyor. Böyle bir stres altında, omurgası metanet göstermekten kaskatı kesiliyor. Duruşu dik, midesi boş olan Bayan Kathie savaş alanına giden bir asker cesaretiyle hareket ediyor. Hep aklında, hep eli kulağında olan ölümün halihazırdalığı onun içinde coşkun bir yaşama isteği uyandırıyor. Bayan Kathie'min yanaklarında güller açıyor. Ani bir tehlikeye karşı uyanık olan menekşe gözleri parıldıyor.

Ufukta görünen felaketin yarattığı dehşet, mevcut tüm estetik ameliyatlardan ve kozmetik ürünlerden daha etkili bir şekilde Bayan Kathie'yi coşkulu, gençlik günlerine döndürüyor.

Aksine, bir zamanlar pek genç ve ideal olan **Üçüncü Webster Carlton Westward** şimdi bezgin ve yaralı görünüyor; yakışıklı yüzü kırışıklar... tırmalama izleri... dikişlerle dolu. Webb denen tipin gür saçları her gün tel tel, tutam tutam dökülüyor. Her seferinde planı suya düşen Webster, korkudan sinmiş bir köpeğin mağlup edasını takınmış durumda.

Yine de, saikleri ne olursa olsun, bu adam, Bayan Kathie'ye çekici gelmeye devam ediyor. Her zaman henüz gözden geçirmediğimiz bir suikast planının bulunması ihtimal dahilinde ve Bayan Kathie daima tetikte olmalı. Bir keresinde, Katherine abartılı bir ihtiyatlılıkla, genç adamı **Bethesda Çeşmesi**'nin yanındaki merdivenlerden itmişti. Webster, kırılmış ayağını tedavi etmek için ameliyatla takılan çelik çivi yüzünden hâlâ topallayarak yürüyor. Başka bir zamanda ise, Katherine **Rus Çay Salonu**'nda onun ani bir hareketini yanlış anlayıp ardında art niyet sezdiğinden, kendini daha bir olay olmadan korumak için et bıçağını adamın koluna saplamıştı. Başka sefer, onu metro peronundan itmişti. Bayan Kathie, **Foster usulü alevli muz tatlısı**yla üzerine saldırdığından, Webster'ın tipik Amerikalı yüzü mosmor görünüyor ve yanık izleriyle şişmiş durumda. Bayan Kathie, tedbir amacıyla gözyaşartıcı sprey sıktığından, Webster'ın parlak kahverengi gözlerinin feri söndü ve kan çanağına dönüştüler.

Kısacası işler tersine dönüyor: Bayan Kathie gitgide daha canlı ve enerjik olurken, Webster denen tipin takati gitgide tükeniyor. Bu çiftle ilk kez karşılaşan bir yabancı hangisinin genç hangisinin yaşlı olduğunu tahmin etmekte zorlanır. Bayan Katherine mağrur bir ifade takındığı için, onun neyi daha tiksindirici bulduğuna karar vermek zor: Webster'ın ifşa olmuş cinayet planlarını mı yoksa zayıflayan fiziksel gücünü mü?

Ayrıca tüm o yara, yanık ve çiziklerle yüzü tanınmaz hale gelmiş olan Webster denen tip, Bayan Kathie'ye uzak durmasını söylediğim ucubelere şimdi daha çok benziyor.

Zorlama bir geçişle, yeni **Broadway** şovunun son kostümlü provasına dönüyoruz. O anda Bayan Kathie, **Jack Webb** ve **Akim Tamiroff**'un yardımıyla, **İvo Jima Adası**'na Amerikan bayrağını dikerken, tüm oyuncuların şarkı söylemesiyle birlikte müzik doruğa çıkıyor. **Mack Sennett** güzellerinden oluşan bir **Florenz Ziegfeld** korosu, **Edith Head** tarafından hazırlanmış dekolte, transparan kostümler giymiş olan Japon İmparatorluk Havacıları kol kola girerken ve havaya faşist popolarını ifşa eden muntazam tekmeler savururken, ayağa kalkıyor. Orta ölçekli çekimle yansıtılan, hareket, renk ve müzik cümbüşünün yaşandığı bu gösteri, kamera seyirci koltuklarının neredeyse bomboş olduğunu yeniden gözler önüne serecek şekilde geri çekilene dek sürüyor.

Luise Rainer, **Nanking Katliamı** boyunca şarkıyı biraz detone söylüyor ve **Conrad Veidt**, **Corregidor Ölüm Yürüyüşü** sırasında birkaç dans hareketini eline yüzüne bulaştırıyor; fakat bunlar dışında birinci perde sorunsuz akıyor. Bir yanında **Michael Curtiz**, diğer yanında **Sinclair Lewis** bulunan Lilly Hellman'ın beşinci sıranın ortasındaki koltuğundan daimi bir sis, aslında sigara dumanından oluşan mantar biçimli beyaz bir bulut yükseliyor. **Batı Kırk Yedinci Cadde** üzerindeki afişte şimdiden *Kayıtsız Şartsız Teslimiyet*, başrolde **Katherine Kenton** ve **George Zucco**, yazıyor. Söz ve müzik, **Jerome Kern** ve **Woody Guthrie**. Kulis kapısında, matbaa kamyonu kuşe kâğıda basılmış program yığınlarını boşaltıyor. Perde arkasında, **Howard Hughes** rolündeki **Eli Wallach**, ***Spruce Goose***'un* ladin kerestesinden yapılma, gerçek boyutlu modelinin kokpitinde oturmuş, bir işler çeviriyor.

Birinci perde sona ererken, korodaki kızlar ikinci perdenin açılışındaki **USS *Indianapolis***'in batma sahnesinde kullanacakları, pullarla süslenmiş köpekbalığı kostümlerini giymek üzere aceleyle koşuşturuyorlar. **Franklin Delano**

* Spruce Goose, İkinci Dünya Savaşı'nda asker ve savaş aletleri taşımacılığı yapması için tasarlanan fakat yapımı savaş sonrasında biten, o zamana kadarki en büyük, sabit kanatlı uçaktır. (ç.n.)

Roosevelt'i canlandıran **Ray Bolger** konjestif kalp yetmezliğinden ölmeye hazırlanıyor. **John Mack Brown**, kısa bir *cameo* sahnesinde yer alacak **Ann Southern**'in canlandırdığı **Margaret Truman** karakterinin karşısında **Harry Truman** rolüne bürünmek için prova yapıyor.

Terrence Terry'yle ben, boş koltuk denizinde, yirminci sıranın ortasında, kıçımızı kolilerimize, **Bloomingdale's** çantalarımıza ve çeşit çeşit termosa dayamış, oturuyoruz.

On ikinci sırada, sahnenin sağ tarafında **Üçüncü Webster Carlton Westward** yalnız başına, parlak kahverengi gözlerini Bayan Kathie'nin vücudundan asla ayırmadan oturuyor. Geniş omuzlarını öne eğmiş ve her iki dirseğini de dizlerinin üzerine yerleştirmiş bir biçimde, Amerikanvari yüzünü Katherine'in ışığına sokmaya çalışıyor.

On beşinci sıranın önünde yer alan her koltuktan, Bayan Kathie'nin boyalı saçı kazık gibi sert görünüyor. El kol hareketleri ise sinirli ve gergin. **Louella Parsons**'un "rujlu çöp madam" diye adlandıracağı vücudu korku ve endişeden iğne ipliğe dönmüş. Daimi cinayet tehditine karşın, *Film Weekly*'den **W. H. Mooring** ya da *Photoplay*'den **Hale Horton**'ın onu entrikacı bir jigolo tarafından aklı başından alınmış bir kaçık olarak tasvir ederek küçük düşüreceklerinden korktuğu için olaya polisi karıştırmayı reddediyor. İki ucu boklu değnek gibi bu: Ya öldürülüp Webb'in yazdığı bir kitapla yerin dibine sokulacak ya da hayatına devam edip *Screen Book* dergisinde **Donovan Pedelty** yahut **Miriam Gibson** tarafından küçük düşürülecek. Sahne görevlileri **İvo Jima Adası**'nın alçıdan yapılma kayaları ile batan ***Indianapolis*** savaş gemisinin çadır bezinden yapılma gövdesinin yerlerini değiştirirken bile, ben not alıyorum. Dolmakalemim el yazımı satır satır aktarırken, Bayan Kathie'mi kurtarmak için plan yapıp komplo kuruyorum.

Webster denen tipe, Webb'in kadınları kendine hasta eden Amerikanvari profilinin siluetine göz ucuyla bakan Terry hiç yeni bir cinayet planı bulup bulmadığımızı soruyor.

Cümlenin ortasından yazmaya devam ederken, ***Aşk Kölesi***'nin en son sayfalarını bulup çıkarıyor ve onları Terry'nin kucağına fırlatıyorum. Ona bu en yeni revizyonu, bu sabah Webster'ın valizinde bulduğumu söylüyorum.

Terry, şovun gelecek hafta gerçekleşecek olan açılışına kavalye ayarlayıp ayarlamadığımı soruyor. Şayet ayarlamadıysam, beni almak için konuta uğrayabilirmiş. Gözleri daktilo edilmiş sayfalarda ileri geri kayarken, Bayan Kathie'nin, son ölüm hikâyesini görüp görmediğini soruyor.

Not defterimde yeni bir sayfa açıp yazmayı sürdürürken, ona, evet diyorum. Zangır zangır titremesinin nedeni de bu.

Aldığım notlara ***Aşk Kölesi***'nin sayfalarının üzerinden gözlerini kısıp bakarak, ne yazdığımı soruyor.

Vergi iadeleri, diyorum ona. Omuz silkip, Bayan Kathie'nin hayran mektuplarını yanıtlıyorum, diyorum. Sözleşmelerini ve yatırımlarını gözden geçiriyorum. Ahım şahım bir şey değil. Kayda değer bir şey yok.

Bayan Kathie'nin hayat hikâyesinin yeni son bölümünü sesli okuyan Terry, "**Katherine Kenton** bunu bilmez ama Japon Yakuzaları layıkıyla, dünya genelinde acımasız, kana susamış suikastçılar olarak tanımlanırlar..." diyor.

İKİNCİ PLAN, ONUNCU SAHNE

"Bir Yakuza suikastçısı" diye okuyor **Terrence Terry,** "üç saniye gibi kısacık bir zamanda infaz gerçekleştirebilir..." Sisli puslu bir sokak sahnesine geçiyoruz. Bayan Kathie'nin ve Webster'ın hayal sahnesindeki dublörleri sihirli saatteki* güneş ışıklarının temasıyla altın gibi parıldayan tenha bir şehrin kaldırımında vitrinlere bakarak geziniyor. Gün doğumu mu batımı mı olduğunu kesin olarak söylemek mümkün değil. Kıvrak çift, mağaza vitrinlerinde oyalanıyor; Bayan Kathie camekânda sergilenen yoğun, parlak pırlanta ve yakut salkımlarıyla bezenmiş, göz kamaştırıcı kolyeleri ve bilezikleri dikkatle incelerken, Webster onun güzelliğinden büyülenmiş bir şekilde, sanki Bayan Kathie ışıltılı mücevherlerden oluşan paha biçilmez bir varlıkmışçasına, gözlerini kadından hiç ayırmıyor.

Dış ses okumaya devam ediyor: "Yaygın bir suikast tekniği hedefe arkadan yaklaşmaktır..."

* Sihirli saat gündoğumundan sonraki ve günbatımından önceki birkaç saati ifade eder. Işığın daha yumuşak, renklerin daha doygun ve gölgelerin daha uzun olduğu bu zaman dilimleri dış mekân çekimleri için ideal saatlerdir. (ç.n.)

Bayan Kathie'yi birkaç adım arkadan takip eden, tamamen siyah bir kıyafet giymiş, yüzü siyah kar maskesiyle gizlenmiş bir şahıs görüyoruz. Ellerini siyah eldivenlerle kapatmış.

"Gerçekten ne olduğu her zaman sinema dünyasının en baki gizemlerinden biri olarak kalabilir. Kimse bu tüyler ürpertici saldırı için kimin ödeme yaptığını bilmiyordu" diyor Terry, "fakat bütün belirtiler suçun profesyonel eğitim almış bir katil tarafından işlendiğini gösteriyordur."

Mutlu çift yalnızca parıldayan mücevherlerden ve kendi mutluluklarından haberdar bir şekilde aylak aylak geziniyor. Büyük saadet balonlarının içinde, ağır çekimde ilerliyorlar.

"Cinayet silahı alelade bir buz kıracağıydı..." diye okuyor Terry.

Maskeli şahsın ceketinin cebinden ışıldayan, oldukça keskin, sivri uçlu çelik bir cisim çıkardığını görüyoruz.

"Suikastçı, kurbanın sırtına sadece bir adım uzaktaydı..." diye okuyor Terry, dış ses olarak.

Maskeli şahıs aniden Bayan Kathie'nin arkasına sokuluyor. Bayan Kathie'nin adımlarını bir gölge gibi takip ederek, insafsızca bilenen buz kıracağıyla onun ince boynuna uzanıyor.

"Hemen ardından, deneyimli suikastçı bir kolunu kurbanın omzuna atıyor ve köprücükkemiğinin üzerindeki yumuşak bölgeye çelik silahının ucunu saplıyor" diye okuyor Terry. "Hızlıca, aort damarını ve prenik siniri boydan boya, etkili bir biçimde keserek, ölümcül düzeyde bir kan kaybına ve ani bir boğulmaya neden oluyor..."

Evet, evet, evet, bütün bunlar ekranda gerçekleşiyor. Parlak, ışıltılı pırlanta ve safirle dolu yandaki vitrine kan damlaları ve pıhtıları sıçrıyor. Maskeli suikastçı gözden kayboluyor ve onun koşan ayaklarından çıkan sesler **Beşinci Cadde** boyunca yankılanırken bile, tertemiz camda kan topakları ve pıhtıları parlak koyu kırmızı şeritler halinde akmaya devam ediyor. Cinayet sahnesinde, **Üçüncü Webster Carlton Westward** Bayan Kathie'nin genişleyen kıpkırmızı

kan havuzunun ortasına diz çöküp, onun film yıldızı yüzünü kendi devasa, erkeksi ellerinin arasına alıyor. Bayan Kathie'nin meşhur menekşe gözlerindeki ışık solup gidiyor.

"Sevgili Katherine'im" diye okuyor **Terrence Terry**, "son nefesini verirken, 'Webb, sıra dışı bir şekilde hünerli olan penisini dünyanın en güzel fakat bahtsız kadınlarıyla paylaşarak beni onurlandırıp anacağına lütfen söz ver...' dedi."

Perdede, idealize edilmiş Bayan Kathie, flu çekilmiş Webster'ın kucağına hamur gibi yığılıyor. "Söz veriyorum" derken Webster'ın dublörünün yüzünden yaşlar süzülüyor. Hüsrana uğramışlığın verdiği öfkeyle kanlı yumruğunu havaya savurarak, "Ah, canımın içi Katherine'im, son arzunu yerine getirmek için elimden geleni yapacağıma söz veriyorum" diye bağırıyor.

Pırlanta ve safirler, kırmızı kandan oluşan ince perdenin ardından, soğuk soğuk parlayarak olan biteni izliyorlar. Mücevherlerin parlak, ışıldayan yüzeylerinin her birinde, Bayan Kathie'nin vefatı ve Webster'ın dayanılmaz gönül yarası, katlanarak sonsuz kere yansıyor. Zümrütler ve yakutlar ilelebet, insanoğlunun katıksız dramının ve divaneliğinin tarafsız ve zamansız şahitleri olacaklardır. Webster karakteri aşağıya bakıyor; **Rolex**'inin üzerinde kan görünce, saati aceleyle Bayan Kathie'nin elbisesine siliyor ve sonra *tik tak*larını duymak için kadranı kulağına bastırıyor.

Aşk Kölesi'nin taslağını okuyan Terry, "Son" diyor.

İKİNCİ PLAN, ON BİRİNCİ SAHNE

Profesyonel dedikoducu **Elsa Maxwell** bir keresinde, "Tüm biyografiler yalan kalabalığıdır" demişti. Bir an sonra da, "Demek ki tüm *otobiyografiler* de öyledir" diye eklemişti.

Eleştirmenler **Lillian Hellman**'ın **İkinci Dünya Savaşı**'yla ilgili birkaç olgusal hatasını affetmeye hazırdı. Burada sergilenen tarihsel bir olay olmakla birlikte onun daha iyi bir versiyonuydu. Gerçek savaş yansıtılmamış olabilir ama, bu da, bizim uğruna mücadele vermek istediğimiz savaştı. Bu anlamda, keskin zekâ ürünü, yoğun ve göz doldurucu bir eserdi. **Maria Montez, Lou Costello**'nun boğazını kesiyordu. Onun ardından, **Bob Hope** aktif mayınlarla dolu bir alanda kendiyle özdeşleşen *shim-sham* adımlarıyla step dansı yapıyordu.

Kayıtsız Şartsız Teslimiyet'in açılış gecesiyle kıyaslanınca, ne sipere sığınmış bir piyade erinin ne de tank başlığındaki bir Amerikan askerinin, Bayan Kathie'min sahneye çıkarken duyduğu kadar büyük bir korkuyla sarsıldığı söylenebilir. Bayan Kathie salondaki bütün koltukların menzilindeydi. Dans edip şarkı söylerken, kolay bir hedefti. Her nota veya

ayak vuruşu rahatlıkla onun son hareketi olabilirdi ve o akşam tiyatroyu sallayan sahte yaylım ateşi ve havan mermileri arasında bunu kim fark edebilirdi ki?.. Kurnaz herhangi bir suikastçı araya ölümcül bir atış sıkıştırabilir ve tiyatro izleyicileri, ölümcül darbeyi sadece, gayet etkileyici bir özel efekt zannederek, Bayan Kathie'nin infilak eden kafatası veya göğüs kafesini alkışlarken, suikastçı salondan kaçmayı başarabilirdi. Seyirciler, Bayan Kathie'nin halka açık gösterişli cinayetinin yalnızca Lilly Hellman'ın efsanevi destanındaki bir hikâye öğesinden ibaret olduğu yanılgısına kapılabilirdi.

Nitekim Bayan Kathie dans etti. Yaşamı buna bağlıymışçasına setin her bir santimetresini işgal etti, sık sık bir o yana bir bu yana sıçrayarak sahnede tek bir noktada uzun süre durmaktan kaçındı, savaş gemisinin üst güvertesine tırmandı ve sonra da kendini **Pasifik Okyanusu**'nun sıcak dalgalarına attı; **Arthur Freed**'in şarkı sözleri suyu fokurdatmaya başladıktan bir an sonra, elinde hâlâ **Harold Arlen**'in müzik notlarını tutmakta olan Bayan Kathie denizin azur mavisi yüzeyine daldı.

Performansına böylesine enerji, şevk katan, Bayan Kathie'nin on yıllardır seyircisine sunduğu en iyi oyunculuğu ortaya çıkaran şey, dehşetti. Bu terör hissi, onun insanların hayatlarının sonuna dek hatırlayacakları bir akşama imza atmasını sağladı. Bayan Kathie'ye, çok uzun zamandır sahip olmadığı dinamik bir canlılık getirdi. Seyircilere şöyle bir baştan sona göz gezdirince, **Senatör Phelps Russell Warner**'ın en son eşiyle birlikte oturduğunu görüyoruz. **Páco Esposito,** film endüstrisi seks bombalarından **Anita Page**'in yanında. Ben, **Terrence Terry**'yle yan yana oturuyorum. Doğrusu, salondaki tek boş koltuk, **Üçüncü Webster Carlton Westward**'ın yanı ve oraya, şüphesiz oyuncular alkışlarla yeniden sahneye çağrıldığı zaman takdim etmeyi planladığı, bir kucak dolusu kırmızı gülü sevgiyle yerleştirmiş. Hafif

makineli bir tüfeği veya uzun namlulu ateşli bir silahı saklamaya yetecek büyüklükte bir buketi. Namlusuna muhtemelen susturucu yerleştirilmiştir; lakin kulakları sağır eden Japon Zero'ları **Pearl Harbor**'daki Amerikan güçlerini bomba yağmuruna tutarken böyle bir önlem tamamen lüzumsuz olsa gerek.

Bayan Kathie için bu akşamki performansının, bir kimlik savaşından aşağı kalır yanı yoktu. Yani, kendini durmadan inşa etmesinden. Bayan Kathie için, böylesine çalım satmak ve esip gürlemek bu dünyada kalma mücadelesi; sindirilen bir yemek, yakacak veya mobilya haline getirilen bir ağacın ölü gövdesi gibi, başka birinin suretine dönüştürülmeme çabasının yansıması. Bayan Kathie çalımıyla, insani mevcudiyetinin kanıtını durmadan ilan ediyor. İcra ettiği, flulaştırılmış **Bombershay** dans figürleri, kırılgan bir organizmanın kendini kuşatan ortamı etkilemek için elinden geleni yapması ve mümkün olduğunca uzun bir süre çürümeyi geciktirmesinden başka bir şey değil.

Spot ışıkları altındaki sahnede, bir bebeğin emecek bir meme bulmak için yırtınmasını izledik. Kurtlar onu parçalarına ayırırken çığlık atan bir zebrayı ya da tavşanı seyrettik.

Bu yalnızca bir şarkı veya dans gösterisi değildi; karşımızda mevcudiyetini ölümün boş yüzüne haykıran bir kadının cürretli, bangır bangır isyanı vardı.

Önümüzde kasıla kasıla hareket eden karakterde, Bayan Kathie'nin eskiden oynadığı rollerden daha öte bir şey mevcuttu: **Bayan Gunga Din**, **Bayan Notre Dame'ın Kamburu** veya **Bayan Son Mohikan**.

Terrence Terry ve benden başka hiç kimse Bayan Kathie'min döktüğü terleri fark etmeyecektir. Ya da salondaki ve locadaki her koltuğa bakmak için gözlerinin seğirerek, gergin bir biçimde kıpırdandığını. Bir sefere mahsus olmak üzere, eleştirmenler onun en büyük kâbusu değildi; ne *New York Times*'tan **Frank S. Nugent** ne *New York Herald*

Tribune'den **Howard Barnes** ne de *New York American*'dan **Robert Garland**.

Screen Book'tan **Jack Grant**, *Modern Screen* dergisinden **Gladys Hall** ve **Katherine Albert**, *Los Angeles Herald Express*'ten **Harrison Carroll**'ın aralarında bulunduğu bir alay eleştirmen övgü dolu yeni sıfatlar bulmak için beyinlerini zorlayarak kendilerinden geçmiş bir halde not alıyor. Ayrıca, diğer tüm şovlar, tüm geceler için **Dorothy Kilgallen**'ın tabiriyle "istihzai bir jüri"yi teşkil eden köşe yazarları **Sheilah Graham** ile **Earl Wilson**, o hiçbir şeyi beğenmeyen suratsız gazeteciler, bu akşam muhtemelen bir alkış tufanı koparacak.

Ben koltuğumda kendi notlarımı alıyor ve bu zaferi kaydediyorum. Bu akşam, sadece Bayan Kathie'nin ve Lilly Hellman'ın zaferi değil, aynı zamanda benim şahsi galibiyetim. Kötürüm yavrum yürümeye başlamış gibi bir hissiyat içindeyim.

Yanı başımdaki Terry, yapımcı **Dick Castle**'ın aradığını ve şimdiden film hakları için yol yaptığını fısıldıyor. Müziğe eşlik eden ayaklarıma anlamlı anlamlı bakıp gülümseyerek, "Hangi dağda kurt öldü de sen başımıza **Eleanor Powell** kesildin?" diye fısıldıyor. Gergin elleriyle küçük bir kâğıt torbadan ağzına durmadan renkli **badem şekerleri** atıyor.

Sahnede, Bayan Kathie'm kendini **USS *Arizona***'nın için için yanan, kopan bayrağına sararak, dinleyicilerin kalbini on ikiden vuracağı ve klasikler arasına gireceği kesin olan şarkısını yüksek sesle söylüyor. Kendini sahnenin solundan sağına atarak, kapana kısılmış bir hayvanın telaşlı, çılgın çabasını gözler önüne seriyor. Veya örümcek ağına takılmış bir kelebeğin. Yanıp sönen payetler, abartılı göz farı, herhangi bir gösteriş meraklısının en uçuk hayalinden bile daha renkli ve şekilli saçıyla, Bayan Kathie'nin sergilediği gülümseme açık bir ağızdan, solan ışığa duyduğu öfkeyle kasılmış diş gıcırtılı bir sırıtıştan ibaret. Zoraki coşkudan gözleri pörtleyen Bayan Kathie, eli kulağında bekleyen ölümü çılgınlıkla,

şiddetle, telaşla yadsıyarak her büyük dans sahnesinin üstesinden geliyor.

Her el kol hareketi, göze görünmeyini uzakta tutarak, gizli bir saldırganı defediyor. Her dönüşü, düşüşü, sürüklenişi ve kayışı, kapı ağzında bekleyen kötü kaderiyle giriştiği kavganın, ondan yan çizmesinin, paçasını kurtamasının yerine geçiyor. Adımlarıyla sahne zeminini inleten Bayan Kathie'im bir saat daha yaşamak için çırpınan, viyaklayan, ümitsiz bir derviş gibi kendi etrafında dönüyor. Ufukta ölüm göründüğünden, şu anda alabildiğine neşeli, alabildiğine hareketli ve canlı.

Kuliste, seyircinin tezahüratla onları tekrar sahneye çağıracağını bilerek, o anı dört gözle bekleyen **Dore Schary** şimdiden **Nagasaki**'ye atom bombası atmayı planlıyor. İkinci ve üçüncü çağrılış için, **Tokyo** ve **Yokohama**'yı seçiyor.

Walter Winchell'e göre, tüm İkinci Dünya Savaşı sadece birincinin tekrarının istenmesinden ibaretti.

Sahnede şiddetli, öfkeli bir **Buffalo** figürü icra eden Bayan Kathie, **Mançurya** düşerken, **Suzy Q*** hareketine geçiyor. **Hong Kong** ve **Malezya** yıkılıyor. **Ho Chi Minh** rolündeki **Mickey Rooney** savaşta **Viet Minh** ordusuna önderlik ediyor. **Doolittle** hava saldırısında **Nora Bayes** yaylım ateşine tutuluyor.

Ve yanımdaki koltukta, **Terrence Terry** iki eliyle birden boğazını kavrıyor ve koltuğundan kayıp, cansız bir şekilde yere yığılıyor.

* Buffalo ve Suzy Q, step dansında kullanılan figürlerdir. (ç.n.)

ÜÇÜNCÜ PLAN, BİRİNCİ SAHNE

Sıradaki sahne, borulu orgdan gelen, gürültülü ve uğultulu bir melodiyle açılıyor. Melodi, **Felix Mendelssohn**'un Düğün Marşı'nın ezgisine eklemlenerek devam ediyor. Sahne şekillenirken, gelinlik giymiş Bayan Kathie'min geniş, vitraylı pencerelerin hâkim olduğu küçük bir salonda durduğunu görüyoruz. Kapısı açık bir antrenin ötesinde, banklarına sıra sıra insanların yerleştiği katedralin bombeli, mağaramsı içini görebiliyoruz.

Seçkin modacılardan oluşan küçük bir grup Bayan Kathie'nin etrafında pervane oluyor. **Sydney Guilaroff** ve **M. La Barbe** Bayan Kathie'nin şık topuzunu kenarlarına hafifçe dokunup düzelterek, gri saçlarını gizliyorlar. **Max Factor,** Bayan Kathie'nin makyajının son rötuşlarını yapıyor. Ben ne nedime ne de çiçekçi kız pozisyonundayım. Düğünün resmi bir parçası değilim; fakat Bayan Kathie'nin gelinliğinin kuyruğunu silkeleyip düzeltiyorum. Kilisenin arka tarafında, ona gülümsemesini söylüyorum ve üstteki ön dişine bulaşmış ruj izini silmek için parmağımı dudaklarının arasında gezdiriyorum. Duvağı başına geçiriyor ve ona bunu yapmak istediğinden emin olup olmadığını soruyorum.

Menekşe gözleri, Belçika dantelinin ardında, üzerine kırağı düşmüş çiçeklerin canlılığıyla ışıldarken, Bayan Kathie, "*C'est la vie*" diyor.

"Bu 'Evet' anlamına gelen Rusça bir deyiştir" diye ekliyor.

Dürtüsel bir hareketle duvağını açıyor ve öne doğru eğilip pudralanmış yanağına dudaklarımı değdiriyorum. **Mitsouko** parfümünün tadı ve talk pudrasının tozları ağzıma geliyor. Başımı eğip, yüzümü buruşturarak hapşırıyorum.

Canımın içi Bayan Kathie'm, "*Ich liebe dich*" diyor. "Fransızca söylemek gerekirse, '*Gesundheit*' " diye ekliyor.

Yakınımızda duran ve güvercin grisi frak giymiş olan **Lillian Hellman**, bir, iki, üç kere parmak şıklatıyor ve başını misafirlerle dolu kilise sıralarına doğru uzatıyor. Lilly kolunu açıp Bayan Kathie'ninkine doluyor ve onu kilisenin ana koridorunun başına yönlendiriyor. Dirseğe kadar uzanan beyaz eldivenler giymiş Bayan Kathie'min elleri beyaz güller, frezya ve kardelenlerden oluşan bir buket tutuyor. **Viyana Erkekler Korosu "Some Enchanted Evening"** parçasını söylüyor. **Marian Anderson "I'm Just a Girl Who Can't Say No"**yu seslendiriyor. Bayan Kathie'nin parıldayan sateni ve beyaz dantelleri sürüklenerek beni bir adım, bir adım ve bir adım daha geride bırakırken, **Sammy Kaye Orkestrası "Greensleeves"**i çalıyor. Bayan Kathie, Lilly'nin koluna girmiş, başnedime **Fanny Brice**'nin durduğu mihraba doğru sessizce yaklaşıyor. **Louis B. Mayer** töreni yönetmek üzere bekliyor. Tepelerinde sayısız pembe **Nancy Reagan** gülü ve sarı zambakla bezeli bir kameriye var. Çiçeklerin arasında belli belirsiz, bir sürü haber kamerası ve mikrofon sopası seçiliyor.

Bayan Kathie, **Walter Winchell**'in "gelin yolu" dediği koridorda, üzerinde **Sheilah Graham**'ın "pek kirli-beyaz" diye tabir ettiği giysi, **Hedda Hopper**'ın "duvakla örtülü tehdit" diye tanımladığı pozu takınarak ilerliyor.

"Eski bir şey, yeni bir şey ve ödünç alınmış bir şey" diye yazacak **Louella Parsons** köşesinde "ve aşırı derecede şüpheli bir şey."

Bayan Kathie, **Elsa Maxwell**'in "koca nezareti" diye adlandırdığı tutukluluk durumuna fazla hazırmış gibi görünüyor.

Mihrapta bir çift kahverengi gözün yanında dikilen sağdıç **Lon McCallister** beklemekten ağaç olmuş. Bu yılki damadımız, yorgun, bezgin, savaş gazisi Üçüncü Webster Carlton Westward.

Aralarında **Kay Francis** ve **Donald O'Connor**, **Deanna Durbin** ve **Mildred Coles**, **George Bancroft**, **Bonita Granville** ve **Alfred Hitchcock**, **Franchot Tone** ve **Greta Garbo**'nun da bulunduğu, minik **Loverboy**'un cenazesine katılamayan tüm isimler, kilisenin gelinin konukları için ayrılmış tarafında toplanmışlar.

Metro-Goldwyn-Mayer'in diyeceği gibi, "gökyüzündekinden bile çok yıldız var..."

Bayan Kathie'm mihraba yürürken **Cary Grant** ve **Theda Bara**'ya bakıp öpücük atıyor. Beyaz eldivenli elini **Arthur Miller**, **Deborah Kerr** ve **Danny Kaye**'ye sallıyor. **Johnny Walker**, **Laurence Olivier**, **Randolph Scott**, **Freddie Bartholomew**, **Buddy Pepper**, **Billy Halop**, **Jackie Cooper** ve biraz da **Sandra Dee**'ye duvağının ardından gülümsüyor.

Bayan Kathie, bakışları tanıdık bir bıyıklıya takılınca, "**Groucho**!" diye iç geçiriyor.

Canımın içi Bayan Kathie'm en çok bir duvağın ardındayken kendi gibi görünüyor. Tıpkı size tren camından ya da işlek bir caddenin karşı tarafından, hızla akan trafik yüzünden bulanıklaşan bir bakış atan ve o anda onunla evlenip sonsuza dek mutlu yaşayabileceğinizi hayal ettiğiniz bir yüz gibi. Bayan Kathie pek çok potansiyeli ve ihtimali içinde barındıran, dengeli ve sakin yüzüyle, ters giden her şeyin çaresi gibi görünüyor. Onun menekşe gözleriyle buluşmak bile insana kutsanmışlık hissi veriyor.

Aynı binanın bodrum katında, eski "koca-mış"ı **Av. Oliver "Kızıl" Drake**'in bulunduğu mahzende, **Lothario**, **Romeo**

ve **Loverboy**'un küllerinin yanında, ölü neferler denen boş şampanya şişelerinin arasında, hemen aşağıda onun tüm sırlarını ihtiva eden ayna duruyor. Dünya her yıl onu bir parça daha öldürürken, o çirkinleşen **Dorian Gray** aynası, bir ölüm maskesini vücuda getiriyor. Aynaya kazınmış o çizik haritası bizzat benim tarafımdan, Webster denen tipin şu an Bayan Kathie'nin parmağına taktığı **Harry Winston** pırlantasının ta kendisiyle kazındı.

Ne var ki Bayan Kathie'm dantelli duvağını başına geçirince daima parlak bir istikbal haline geliyor. Kamera ışıkları çiçeklerin arasında ışıldıyor, yaydıkları ısı gülleri ve zambakları soldurup yakıyor. Mis gibi bir duman kokusu duyuluyor.

Bu nikâh sahnesi, Bayan Kathie'yi kollarına alıp geriye doğru yatıran ve dudaklarıyla hazırlıksız yakalayıp ona dengesini kaybettiren Webb'in mükemmel bir aktör olduğunu ortaya çıkarıyor. Parlak kahverengi gözleri pırıl pırıl parlıyor. Gülümsemesi ay gibi ışık saçıyor.

Bayan Kathie buketini **Lucille Ball**, **Janet Gaynor**, **Cora Witherspoon**, **Marjorie Main** ve **Marie Dressler**'in de aralarında bulunduğu bir kalabalığa fırlatıyor. **June Allyson**, **Joan Fontaine** ve **Margaret O'Brien** arasında çılgın bir kapışma yaşanıyor. **Ann Rutherford** bu kargaşadan sıyrılıp çiçekleri yakalıyor. Hepimiz **Ciro**'nun tedarik ettiği pirinçleri savuruyoruz.

Düğün pastasını **Zasu Pitts** kesiyor. **Mae Murray** konuk defteriyle ilgileniyor.

Bayan Kathie'nin gelinliğini değiştirmek üzere salondan ayrıldığı durgun bir anda, damada yanaşıyorum. Düğün hediyesi olarak, üzerinde yazılar bulunan birkaç sayfayı Webb'in eline tutuşturuyorum.

Donuklaşmış kahverengi gözleriyle sayfalara bakıp üst kısma yazılmış ***Aşk Kölesi*** kelimelerini okuyor ve "Bu ne?" diyor.

Webb'in ceketinin omuzlarındaki pirinçleri silkeleyerek, "Saf ayaklarına yatma..." diyorum.

O sayfalar zaten ona aitti, valizinden çalındılar ve ben sadece onları gerçek sahibine geri veriyorum. Bunları söylerken, yaka çiçeğini dikleştirip, klapalarını düzeltiyorum.

Yukarı kaldırıp ilk sayfaya göz gezdiren Webb, "Bu denli şenlikli görünen bir ortamda **Katherine Kenton**'ın neden intihar ettiğini kimse hiçbir zaman bilemeyecek..." diye okuyor. Parlak kahverengi gözleri önce bana, sonra yeniden sayfaya dönüyor ve okumaya devam ediyor.

ÜÇÜNCÜ PLAN, İKİNCİ SAHNE

Üçüncü Webster Carlton Westward'ın, "...Bu denli şenlikli görünen bir ortamda **Katherine Kenton**'ın neden intihar ettiğini kimse hiçbir zaman bilemeyecek..." cümlesini okumasıyla kurulan bir işitsel köprüyle devam ediyoruz.

Mizansende, Bayan Kathie'min flu çekilmiş, sanki bir tülün ardından filme alınmışçasına mükemmel ve sevimli görünen dublörü kulisteki giyinme odasında görünüyor. Onun tuvalet masasına oturup, aynadaki yansımasına doğru eğilerek, yaklaşan **Guadalcanal** Muharebesi sahnesi için kan izlerine, sıyrıklarına ve kabuk bağlamış yaralarına son halini verişini izliyoruz. Giyinme odasının kapalı kapısının ardından birinin, "İki dakika kaldı, Bayan Kenton" diye seslendiğini duyuyoruz.

Dış ses okumaya devam ediyor: "**Av. Oliver 'Kızıl' Drake**'in ani ölümünü takiben siyanür izlerine rastlanmasının ardından, uzun süre onun kendi canına kıydığı dedikoduları ortalıkta dolaştı. Hiçbir intihar notu bulunamamasına ve müteakip soruşturmada bir sonuca ulaşılamamasına rağmen, Katherine'in hizmetçisi **Hazie Coogan** tarafından, Drake'in ağır bir moral bozukluğundan mustarip olduğu bildirildi..."

Bayan Kathie'nin tuvalet masasında, sahne makyajı malzemeleri ve saç fırçaları arasında, küçük bir kâğıt torba görüyoruz; içinde renk renk **badem şekeri** barındırdığı görünsün diye kâğıt torbanın kenarları kıvrılmış. Bayan Kathie'nin kıvrak film yıldızı elleri bir kırmızı, bir yeşil, bir beyaz badem şekeri alıp bunları tek tek ağzına götürüyor. Aynı zamanda, menekşe gözleri aynadaki aksinden hiç ayrılmıyor. Üzerine dikkat çekici bir şekilde SİYANÜR etiketi yapıştırılmış olan cam bir şişe bademli şekerlemelerin yanında duruyor. Şişenin ağzı ise açık.

Dış ses olarak, Webb devam ediyor: "Büyük ihtimalle, taparcasına sevdiğim Katherine'im uzun ve zorlu bir mücadele sonucunda elde ettiği mutluluğu kaybetmekten korkmuştu."

Bayan Kathie'nin idealize edilmiş, narin versiyonunun ayağa kalkıp, giyinme odası aynasındaki yansımayı inceleyerek askeri kostümünü düzelttiğini görüyoruz.

Webster okumaya devam ediyor: "Çok uzun yıllar sonra, sevgili Katherine'im, bir numara olan **Broadway** şovunun başrolünde şöhretine tekrar kavuştu. On yıllık bir uyuşturucu bağımlılığı ve yeme bozukluğunun üstesinden gelerek başarıya ulaştı. Ve en önemlisi, hayal edebileceğinin de ötesinde bir cinsel tatmin yakaladı."

Katherine Kenton'ın hayal sahnesindeki dublörü kırmızı bir rujun tüpünü kaldırıp sonuna kadar çeviriyor ve aynaya doğru uzanıyor. Aynadaki güzel aksinin üzerine şöyle yazıyor: *Bu dünyadan gidince özleyeceğim yegâne haz, Webster'ın hayran bırakan, kocaman penisi olacaktır. Fransızların tabiriyle... Adios*, diye yazıyor. Hızlıca arkasına dönüp giyinme odasından çıkarken Bayan Kathie'nin hayali versiyonunun gözlerine yaşlar doluyor.

Kamera onu takip ederken, Bayan Kathie perde arkasındaki sahne donanımlarının, kullanılmayan dekorların ve aylak aylak dolaşan sahne görevlilerinin oluşturduğu labi-

rente dalıyor; bu arada dış ses okumaya devam ediyor: "Bayan Hazie'nin ifadesine göre, **Av. Oliver 'Kızıl' Drake** başkaları yokken sık sık kendi hayatına son vermekten bahsediyormuş. Halkın genel kanısı, onunla Katherine'in büyük bir sadakatle, derin bir aşk yaşadıkları yönünde olsa da, Bayan Hazie adamın ağır, gizli bir depresyonun pençesinde olduğuna dair şahitlik etmişti. Belki de hassas Katherine'imi büyük sükse yapan şovunun finalinden sadece dakikalar önce o zehirli şekerleri yemeye iten şey, aynı gizli kederdi."

Sahnede, **Pearl Harbor**'daki gemilerin üzerine Japon bombaları yağıyor. Bu patlayıcı ölüm yağmurunun altında, kıvrak Bayan Kathie sahnenin sağından fırlayıp, **USS *Arizona***'nın yalpalayan güvertesine zıplıyor. Teninin rengi şimdiden solmaya, yüzünü kaplayan fondötenin altında benzi atmaya başlamış.

Dış ses olarak, Webster'ın, "Şimdiye kadar yaşayan en muhteşem aktrisin muhteşem kariyerinin en muhteşem anında, o gökkuşağı rengindeki ölümcül şekerlerin kırmızıları, yeşilleri ve beyazları onun leziz dudaklarına renk katmaya devam ediyordu..." cümlelerini okuduğunu duyuyoruz.

İdealize edilmiş Bayan Kathie batan savaş gemisinin en yüksek noktasında hazır ola geçiyor ve izleyicilerini selamlıyor.

"O anda, açık ve inkâr edilemez bir biçimde şairane bir şekilde kendini öldürürken" diye devam ediyor dış ses, "pek sevgili Katherine'im, hayatımın aşkı bana, oturduğum altıncı sıraya bir öpücük gönderdi... ve ölüme yenik düştü."

Hâlâ selam vermekte olan oyuncu düşüp azur mavisi tropikal sulara dalıyor.

Webster'ın sesi, "Son" diye okuyor.

ÜÇÜNCÜ PLAN, ÜÇÜNCÜ SAHNE

Sahne bariz bir şampanya patlatma sesiyle açılıyor, sonra Bayan Kathie'yle benim aile mahzeninde ayakta durduğumuz gösteriliyor. Bayan Kathie, benim tuttuğum iki tozlu kadehe telaşla şampanya dökmeye çalışırken, tuttuğu şişeden saçılan köpükler taş zemine dökülüyor. Burada, geçenlerde evlendiği katedralin altındaki taş duvarların derinliklerinde, Bayan Kathie eline bir içki alıp, taş rafta ***Av. Oliver "Kızıl" Drake***, ***Loverboy*** ve ***Lothario*** isimleriyle bezeli kapların yanında duran yeni kül kabının şerefine kadeh kaldırıyor. Uzun süre önce vefat etmiş sevdiklerinin hepsinin şerefine.

Parlak, cilalı gümüşten yapılmış yeni kabın üzerine **Terrence Terry** ismi kazınmış ve kuruyup çok eskiden kalan kanın aldığı macenta rengine dönüşmüş ve zamanla paslanıp kararan kül kaplarının üzerinde şimdi neredeyse siyah gibi duran, önceki rujlu öpücük izinin bire bir aynısı yeni kül kabının üzerinde de mevcut.

Bayan Kathie, "*Bonne nuit*, Terrence" diyerek, en yeni gümüş kül kabı için kadeh kaldırıyor. Şampanyasını yudumlayarak, "Bu, *bon voyage*'ın İspanyolca'sıdır" diye ekliyor.

Çevremizde, birkaç titrek ışıklı mum, dağınık boş şarap şişeleri arasından tozlu soğuk mahzeni aydınlatıyor. Kirli şampanya kadehleri, her biri kemikli bir yumruk gibi kıvrılmış olan ölü örümcekler barındırıyor. Kullanılmayan kül tablalarında farklı ruj tonlarının tarihini yansıtan sönmüş sigaralar duruyor; sigaralar sararmış, rujların kırmızısı ise solup pembeye çalmış. Külden ve tozdan geçilmiyor. Bayan Kathie'nin geçmişinin izlerini ve yaralarını taşıyan, gerçek yüzünün aynası, onun ardında bıraktığı ve kurban ettiği her şeyin hatırasının arasında yüzükoyun yatıyor. İlaç şişeleri **Tuinal** ve **Dexamyl**'le yarı yarıya dolu. **Nembutal**, **Seconal** ve **Demerol**'la.

Şampanyasını kafaya dikip kendine yeni bir kadeh dolduran Bayan Kathie, "Bence bu anı kaydetmeliyiz, ne dersin?" diyor.

Bununla, kendisi zemindeki, rujla çizilmiş X işaretinin üzerinde dikilirken benim aynayı dik pozisyona getirmem gerektiğini kastediyor. Bayan Kathie sol elini bana uzatıp, tek taş **Harry Winston** pırlanta yüzüğünü çıkarabileyim diye parmaklarını açıyor. Yüzü aynayla hizalandığında, kayayakları gözlerini mükemmel bir şekilde paranteze alıp, dudakları yontulmuş çukurların ve sarkık yanakların ortasına geldiğinde, ancak suratı geçmişinin kaydının üstüne bire bir yansıdığında... pırlantayı alıp çizmeye başlıyorum.

Kayıtsız Şartsız Teslimiyet'in açılış gecesinde, henüz ilk perde başlamadan önce Terry'nin kulise gelip onu giyinme odasında ziyaret ettiğini söylüyor. Terry, muhtemelen telgraf ve çiçeklerin karmaşasında, **badem şekerlerini** yürütmüştü. En iyi dileklerini iletmek için uğramış ve farkında olmadan onun hayatını kurtararak zehirli şekerlemelerle odadan çıkmıştı. Zavallı Terrence. Kazara kurban gitmişti.

Bayan Kathie tahminde bulunurken, ben aynanın yumuşak yüzeyini pırlantayla yarıp geçerek, yeni kırışıklıkları ve çizgileri kümülatif yazılı kaydımıza yontuyorum.

Bayan Kathie, o gün bugündür Webster'ın valizini altüst ediyorum, diyor. Herhangi bir yeni cinayet planını gözden kaçırma riskine giremeyiz. Bayan Kathie ***Aşk Kölesi***'nin yeni son bölümünü içeren yedinci bir taslak bulmuş. "Sıradaki planda, görünüşe göre bir hırsızın silahıyla vurulacağım" diyor, "evimi soyarken onu engellemeye çalıştığım sırada."

Fakat Bayan Kathie sonunda karşı saldırıda bulunmayı başarmıştı: En yeni son bölümü sarı bir zarfa koyup, avukatına gönderdi, bir de ani ve şüpheli bir şekilde ölmesi durumunda zarfı açıp içindekileri okuması yönünde ona talimatlar verdi. Ardından Webster'ı yaptıklarından haberdar etti. Elbette adam herhangi bir entrikanın varlığını şiddetle inkâr etti; asla böyle bir kitap yazmadığını dile getirip olay çıkardı. Baştan beri sadece onu sevdiği ve ona zarar vermek gibi bir niyeti olmadığı konusunda diretti. "Fakat" diyor Bayan Kathie, "ondan duymayı beklediğim şey tam da buydu. Şeytan soyu!"

Şimdi, Bayan Kathie'nin otobüs altında ezilmesi, elektrikli radyonun küvetine düşmesi, boz ayılar tarafından yenmesi, yüksek bir binadan aşağı çakılması, bir suikastçının keskin hançerinin kalbine saplanması veya siyanür içmesi durumunda, Üçüncü Webster Carlton Westward korkunç "yalan-ografisini" asla yayımlayamayacak. Aksi takdirde, Bayan Kathie'nin avukatı onun kitabını ifşa edecek. Webster herhangi bir çoksatar listesine girmek yerine, elektrikli sandalyeyi boylayacak.

Bu esnada, ben pırlantanın ucunu aynada sürükleyerek Bayan Kathie'nin yeni beyaz saçlarını çiziyorum. Her yeni yaşlılık lekesini işlemek için cama hafifçe vuruyorum.

"Öldürmeye meyilli herhangi bir hırsızdan" diyor Bayan Kathie, "korunuyor olmalıyım."

Ayna baskı altında, Bayan Kathie'min aksini uzatıp yamultarak eğilip bükülüyor. Üzerine pek çok kusurun ve yara izinin nakşedildiği cam epey kırılgan görünüyor.

Bayan Kathie aynadaki aksine şampanya kadehini kaldırıp, "Webb'e en büyük cezayı, onu benimle evlenmek zorunda bırakarak verdim..." diyor.

Suikastçı bozuntusu şimdi onun tam zamanlı, yatılı aşk kölesi haline geldi.

Parlak kahverengi gözlü dünya harikası, bundan böyle Bayan Kathie'nin isteklerini yerine getirecek, kuru temizlemeden giysilerini alacak, ona şoförlük yapacak, banyosunu ovacak, ayak işlerine bakacak, bulaşıklarını yıkayacak, ayaklarına masaj yapacak ve ölüm onları ayırana dek, Bayan Kathie'nin talep ettiği her tür özel oral-genital zevki tattıracak. Ve o zaman bile, Webster onun ölümünden sorumlu olmamaya çalışsa iyi olur yoksa kendini demir parmaklıklar ardında buluverir.

Bayan Kathie, "Fakat işi sağlama almak için..." diyerek taş raftaki bir şeyi almak üzere uzanıyor. Bayan Kathie'nin eli kullanılmayan ilaç şişeleri, tarihi geçmiş makyaj malzemeleri ve doğum kontrol aletleri arasındaki bir şeyin üzerini sarıp, onu kürk paltosunun cebine götürüyor. "Her ihtimale karşı..." diyor ve pastan hafifçe kırmızıya çalmış, yağdan mavileşmiş bu yeni parçayı paltosunun cebine atıyor.

Tabancayı...

ÜÇÜNCÜ PLAN, DÖRDÜNCÜ SAHNE

İşte yine, geçmişi gösteren bir sahneye geçiyoruz. Herkesin "Sefalet Yolu" dediği **Gower Caddesi** boyunca uzanan **Monogram Pictures** veya **Selig stüdyoları**nın oyuncu seçme ofislerine ya da bir grup artist özentisinin şansları yaver gitsin diye dua ederek tüm gün volta attığı, **Sunset Bulvarı**'ndaki eski **Central Casting** bürolarına bir göz atalım. Buradakiler, **Süt Mısır Kraliçesi** ve **Kiraz Çiçeği Prensesi** seçilmiş dünyanın en sevimli kızları. Geçen yıl taç takan **Kış Karnavalı Meleği**, **Bereketli Deniz Hasatı Güzeli**. Mitolojik tanrıçalar panteonunun ete kemiğe bürünmüş hali. **Swing Güzeli**. Daha muazzam bir şöhrete ve ihtişama sahip olmak için rekabet eden güzellerin geçidi söz konusu buralarda. Aralarında, iki kız dikkat çekiyor. Kızlardan ilkinin gözleri birbirine çok yakın, burnu çenesini gölgede bırakacak kadar büyük, başı arada sanki hiç boynu yokmuşçasına göğsünün üzerine oturmuş bir kare adeta.

Oyuncu seçme ofisinde beklemekten ağaç olmuş ikinci genç kadının... gözleri en parlak ametist moru. Neredeyse doğaüstü bir menekşe renginde.

Geçmişe döndüğümüz sahnede, çirkin, gösterişsiz genç kadının, güzel olanı izlediğini görüyoruz. Omuzları çökük, ellerinden kemikli parmaklar ve kemirilmiş tırnaklar sarkan, ucube genç kadın, menekşe gözlü genç kadını gizlice gözetliyor. Daha da önemlisi, çirkin kadın diğer insanların güzel olanı nasıl izlediğine bakıyor. Diğer oyuncular o menekşe gözlerden ötürü affallamış gibi görünüyorlar. Hoş olan gülümsediğinde, onu izleyen herkes gülümsüyor. Diğer insanlar onu ilk gördükleri anda, göbeklerini içeri çekerek daha dik duruyorlar. Bu güzellik kraliçeleri, prensesleri ve melekleri durmadan kıpırdanmayı kesiyorlar. Onun omuzlarını geriye atarak takındığı pozun aynısını takınıyorlar. Hatta güzel kızınkiyle eşleştirmek için soluk alışverişlerini dahi yavaşlatıyorlar. Onu gördükten sonra, tüm kadınlar bu parmak ısırtan, menekşe gözlü kızın daha eksik bir versiyonuna dönüşüyorlar.

Geçmişe gittiğimiz bu sahnede, çirkin kız neredeyse umudunu yitiriyor. Oyunculuk sanatını **Constance Collier**, **Guthrie McClintic** ve **Margaret Webster**'ın yanında çıraklık yaparak öğrenmiş olduğu halde, hâlâ iş bulamıyor. Gösterişsiz kız doğuştan zeki ve kurnaz; hiçbir hareketi kasıtsız ve amaçsız değil. Çirkin kızın içinde bulunduğu durumu hafife almasının dehadan aşağı kalır yanı yok. Çirkin kız, orada bulunanların güzel kızı bilinçsizce taklit etmelerini izlerken, bir plan kuruyor. Kendisinin aktris olmasına makul bir alternatif olarak, belki de kendi yetenekleri ve zekâsıyla diğer kızın güzelliğini birleştirip güç birliği yapmanın daha iyi bir taktik olabileceğini düşünüyor. İkisi birlikte, ölümsüz bir sinema yıldızı yaratabilirler.

Gösterişsiz kız hoş olana koçluk yapabilir, onu en iyi rollere yönlendirebilir, iş ve aşk hayatında sığlığa ve karmaşaya düşmekten onu koruyabilir. Ucube kızın övünebileceği ne göz alıcı elmacıkkemikleri ne de kelebek şekilli dudak-

ları var; lakin böylesine yavan bir yüz cevval bir zekânın gelişmesine yol açar.

Tersine, özel kayırmalara ve kapıların önünde açılmasına olanak sağlayan güzellik, böylesine dudak uçuklatan gözler, ardında yatan beyni sakat bırakabilir.

Geriye doğru sayarsak, Webster'dan önce Paco, ondan önce de senatör vardı. Ondan önce ibne koro şarkıcısı. Onun öncesinde intihara meyilli kodaman işadamı... Fakat o bile Bayan Kathie'nin ilk eşi değildi. İlk "koca-mış" onun lise aşkı Allan...*bilmem kim*, önemsiz bir şahsiyetti. İkincisi onun fotoğrafını çekip oyuncu seçimi yapan yönetmene ileten pespaye bir fotoğrafçıydı; neyse ki ondan da kurtulduk. Şimdi emlak alıp satan üçüncü eşi gelecek vaat eden bir aktördü. Bu ilk üç eşten hiçbiri bir tehdit oluşturmuyordu.

Konumum asla bir koca, eş ya da partner olmayı gerektirmediyse de her zaman bunlardan çok daha önemli bir pozisyondaydım.

Av. Oliver "Kızıl" Drake ise bambaşka bir hikâyeydi. Çelik imparatorluğunun kurucusu olarak, Bayan Kathie'm ile evlenebilecek, ona bir ev hayatı, bir dizi çocuk verebilecek, onu *hausfrau* **Gene Tierney** konumuna indirgeyebilecek kaynaklara bir tek o sahipti... ki *hausfrau* ezik kelimesinin İtalyanca'sıdır. **Grimaldi** Ailesi'nin **Grace Kelly**'yi aldığı gibi, Çelik maddi gücünü kullanarak onu dünyanın genelinden koparabilirdi ve ben onca çabamın sonucunda ellerim bomboş kalakalırdım.

Her koca onun kariyerinde bir basamak oldu; fakat Oliver Drake, onu kişisel yaşamında ileri taşıyan bir basamağı temsil ediyordu. Tanıştıkları zaman, Bayan Kathie artık *ingénue* rollerini alamayacak konumdaydı, ki bu şırfıntının İspanyolca'sıdır. Gelecek, karakter rolleri için dişini tırnağına takmasını, stüdyo dışındaki ücra mekânlarda çekilecek *cameo* sahnelerinde başrol oyuncusu olarak boy göstermesini ge-

rektiriyordu. **Küçük Lord Fauntleroy** veya **Oz Büyücüsü**'nde kadın başrol oyuncusu olmanın şanını bir tarafa bırakmak zorunda kalacak olan Bayan Kathie **Kaptan Ahab**'ın annesi veya **Yahya Peygamber**'in bekar teyzesi gibi rollerle afişte üçüncü sırada yer alacaktı.

Hayatında zorlu bir yol ayrımına gelen Bayan Kathie daha kolay bir çıkış arıyordu.

Aşırı derecede bencil davranıyordu. Yazarların ve yönetmenlerin, sanatkârların ve basın danışmanlarının hayatlarını adayarak yarattıkları kaideyi yıkmaya kalkışıyordu. Aşk ve huzurdan daha mühim şeyler mevzubahisti. Milyonların rol modeli olan bağımsız, öncü kadın sahnelere veda ediyordu. Bir efsane inzivaya çekilmek üzereymiş gibi görünüyordu. Yani kodamanın görünürde intihar ederek ölmesi, kültürel bir simgeyi koruyacaktı.

Birtakım film yapımcısını ve yönetmenini Bay Drake'in depresif ruh hali konusunda ifade vermeye ikna etmek zor bir iş değildi. Hollywood'un en önemli isimlerinin bazıları, Drake'in sık sık siyanürle kendi hayatına son vermekten bahsettiği konusunda yeminler etti. Bu anlamda, film dünyası en parlak yatırımlarından birini elinde tutmayı başardı.

Geçmişe gittiğimiz sahnede, çirkin olanın, hoş kızın istikametine doğru yöneldiğini görüyoruz. Çalışılmış, prova edilmiş bir soğukkanlılıkla, gösterişsiz kız sendeleyerek güzel kızla temas kuruyor. Sakar ucube onu iterek, "Hay aksi, üzgünüm..." diyor.

Anı sanı duyulmamış hoş yüzlerden oluşan kalabalık insan güruhu çevrelerini sarıyor. **Saman Balyası Kraliçesi. Tatlı Soğan Prensesi.** Oynaşmak, sevişmek ve ölmek için yaratılmış sevimli, akılda kalmayacak simalar.

Yıllar, onlarca yıllar önce, güzellik, "Benim adım Kathie" diyerek çarpıcı bir şekilde gülümsüyor. "Aslında Katherine" diyor. Elini uzatırken "**Katherine Kenton**" diye tamamlıyor.

Her film yıldızı birinin kölesidir.

Efendiler bile kendi efendilerine hizmet ederler.

Sevimsiz olan, güya arkadaşça bir selam veriyormuşçasına, uzatılan eli tutup, "Tanıştığımıza memnun oldum. Ben **Hazie Coogan**" diyor.

Ve iki kadının elleri birleşiyor.

ÜÇÜNCÜ PLAN, BEŞİNCİ SAHNE

Yavaşça şimdiki zamana geri dönüyoruz. Mizansen: Gündüz vakti, **Katherine Kenton**'ın konutunun bodrumundaki mutfağın içi; arkadaki duvarda sırasıyla elektrikli ocak, buzluk, sokak kapısı, adı geçen kapıdaki tozlu pencere yer alıyor. Dar bir merdivenden ikinci kata çıkılıyor. Ah sahneler sahneler evvel, **Loverboy** daha henüz yavru bir köpekken geldiğinde, pencere camına çizilen kalbi hâlâ görüyoruz.

Ön planda, ayağımı beyaza boyanmış bir masaya uzatmış, aynı şekilde beyaza boyalı bir sandalyede oturuyorum; bacaklarım bileklerde çaprazlanmış, ellerim yeni bir senaryonun sayfalarını çeviriyor. **Lillian Hellman** tarafından **Lillian Hellman** hakkında yazılmış, başrolde **Lillian Hellman**'ın oynadığı bir senaryo kucağımda açık duruyor.

Sahnenin gerisinde, Bayan Kathie'nin ayakları ikinci kattan inen merdiven basamaklarında görünüyor. Pembe terlikleri. Pembe sabahlığının etekleri. Sabahlık pürüzsüz bir kalçayı bir anlığına gözler önüne sererek dalgalanıyor. Elleri görünüyor; birinde bir tomar kâğıt, diğerinde ise top haline getirilmiş siyah bir bez tutuyor. Daha yüzü antrede görünme-

den, "Hazie..." diye sesleniyor. Neredeyse bağıran bir ses tonuyla, "Biraz önce biri beni hayvan hastanesinden aradı" diyor.

Sayfada, Lilly Hellman ivme kazanan bir kurşundan daha hızlı koşuyor. Bir lokomotiften daha güçlü ve tek bir sıçrayışta yüksek binaların tepesine çıkabiliyor.

Bayan Kathie, siyah bez ve kâğıt tomarı ellerinde, antrede duruyor. "**Loverboy** çikolata yediği için ölmemiş..." diyor ve siyah bezi mutfak masasına fırlatıyor. Orada kumaş, iki boş göz ve açık bir ağızdan oluşan bir surat oluşturarak uzanıyor. Bu bir kar maskesi; ***Aşk Kölesi***'nde tasvir edilenin tıpatıp aynısı. Buz kıracağı kullanan Yakuza suikastçısının giydiğinin aynısı.

Bayan Kathie, "Çok hoş bir veteriner bana **Loverboy**'un siyanürle zehirlendiğini izah etti..." diyor.

Çevremizdeki diğer pek çok kişi gibi...

Senaryo halinde kaleme alınmış sayfada, Lilly Hellman **Kızıl Denizi** ikiye ayırıp **Lazarus**'u diriltiyor.

"Ondan sonra" diyor, "**Groucho Marx**'ı aradım ve o senin kendisini cenazeye asla davet etmediğini söylüyor..." Menekşe gözleri kıvılcımlar saçarken, "Ne de **Joan Fontaine**, **Sterling Hayden** yahut **Frank Borzage**'yi davet etmişsin" diyor. Kulağa hoş gelen sesini yükselten Bayan Kathie, "Davet ettiğin *tek* kişi Üçüncü Webster Carlton Westward imiş."

Yumruğunun içinde bükülü duran kâğıt tomarını sallayıp, sayfaları siyah kar maskesinin üzerine vurarak mutfak masasını yerinden zıplatıyor. Bayan Kathie çığlık çığlığa, "Bu maskeyi *senin odanda* saklı buldum" diyor.

Ne büyük bir itham! Bayan Kathie'm Pekinez'i zehirlediğimi, sonra da yalnızca, parlak gözlü Webster'ı mahzende bize katılması için davet ettiğimi, böylece de onun duygusal olarak en çok ihtiyaç duyduğu anda adamın elinde çiçeklerle çıkageldiğini söylüyor. Son birkaç ay boyunca, onu Webster konusunda uyarıyormuş gibi görünürken, aslında benim

adama yardım ve yataklık ettiğim konusunda ısrarcı. Ona ne zaman gelmesi ve en iyi şekilde nasıl kur yapabileceği konusunda tüyolar verdiğimi iddia ediyor. Ondan sonra, Webster'la ben bir olup Terry'yi kazayla zehirlemişiz. Onu öldürmek için Webster'la benim entrikalar çevirdiğimizi söylüyor.

Hav, kuak, gıtgıtgıdak... **komplo.**

Honk, aaii, cik... **ihanet.**

Möö, miyav, kiih... **en iğrenç tezgâh.**

Senaryo sayfasında, Lilly Hellman suyu şaraba çeviriyor. Cüzamlıları iyileştiriyor. Pis samanı dokuyup saf altın elde ediyor.

Bayan Kathie'm nefes almak için duraksadığında, ona saçmalamamasını söylüyorum. Yanlış anladığı gün gibi ortada. Webster'la bir olup onu öldürmek için tezgâh kurduğum falan yok.

"O zaman bunu nasıl açıklıyorsun?" diyor, elindeki sayfaları uzatarak. Her birinin en üst satırında bir başlık var. Orada şöyle yazıyor: *Bir Mükemmellik Abidesi: Otobiyografi.* Yazar **Katherine Kenton. Hazie Coogan**'a anlatıldığı şekliyle. Başını sallayarak, "Bunu ben *yazmadım*. Aslında, bunu *senin* yatağının altında gizlenmiş bir şekilde buldum..." diyor.

Hayat öyküsünü. Onun adı kullanılarak başkası tarafından yazılmış olan.

Baş sayfayı çevirip bana bakıyor, menekşe gözleri, elinde tuttuğu metin ile benim aramda gidip geliyor. Pembe sabahlığı titriyor. Boş kar maskesi mutfak masasından tavana bakıyor. "Birinci Bölüm" diye okuyor Bayan Kathie'm. "Çok sevgili arkadaşım **Hazie Coogan**'la tanıştığım o olağanüstü gün hakikaten tam manasıyla yaşamaya başladım..."

ÜÇÜNCÜ PLAN, ALTINCI SAHNE

Katherine Kenton'ın, *Bir Mükemmellik Abidesi* metninden, "**Hazie Coogan**'la tanıştığım o olağanüstü gün hakikaten tam manasıyla yaşamaya başladım..." cümlesini okumasıyla kurulan işitsel köprüyle devam ediyoruz.

Oyuncu seçme bürosundaki iki kızı bir kez daha görüyoruz. Kısa süreli, flu sahnelerin art arda getirilmesiyle yapılan montajda, çirkin kız hoş kızın kestanerengi uzun saçlarını tarıyor. Çirkin kız törpüyle hoş olanın tırnaklarına biçim verip onları pembe ojeyle boyuyor. Çirkin kız, hoş olanın elini öpecekmişçesine dudaklarını büzerek tırnaklardaki boyaları kurutmak için hava üflüyor.

Bayan Kathie film yıldızı sesiyle okumaya devam ediyor: "...birlikte yaşayıp oynuyor, sevgi dolu halk kitlelerinin içinde hoplayıp zıplıyoruz..."

Bu sözlerin aksine, düğme gözlü, çengel burunlu kızı görüyor, onun menekşe gözler üzerindeki kaşları yolmasını izliyoruz. Çirkin kız diz çöküp ponza taşıyla hoş olanın topuğundaki ölü derileri kazıyor. Çirkin kız, gündelikçi bir kadın gibi bir öne bir arkaya sallanarak, hoş olanın çıplak sırtını deniz tuzu ve alın teriyle ovmak için çaba sarf ediyor.

Bayan Kathie'm dış ses olarak devam ediyor: "... birlikte yaşayıp oynar, bitmez tükenmez gibi gelen saatler boyunca çalışırken, Hazie ve ben, umarsızca, hayat diye tanımladığımız neşeli girişimlerimizde birbirimizi daima destekleyip, ileri gitmeye cesaretlendirdik..." Bayan Kathie, "Tıpkı iki kız kardeş gibi yaşadığımızdan, gardıroplarımızı paylaşıyor, birbirimizin ayakkabılarını giyiyor, hatta iç çamaşırlarımızı bile büyük bir özgürlükle değiş tokuş ediyorduk..." diye okuyor.

Kurgu devam ederken, çirkin kız bir bluzun dantellerine ve fırfırlarına ütü basarak ütü masasının başında ter döküyor, sonra da onu güzel olana veriyor. Çirkin kız, güzel kızın, ışıldayan köpüklerle dolu küvetten uzanan sülün gibi bacağını sabunlayıp tıraş etmek üzere eğiliyor.

"Ben onun" diye okuyor Bayan Kathie'nin sesi, "o da benim sırtımı kaşırdı..."

Ekranda, çirkin kız, yatakta bekleyen güzel kıza kahvaltı tepsisi götürüyor.

"Birbirimizin bir dediğini iki etmemeye büyük özen gösterirdik" diyor dış ses.

Süregiden ironik çekimde, güzel kız dudaklarının arasına bir sigara yerleştiriyor ve çirkin olan onu yakmak için öne doğru eğiliyor. Güzel kız yere bir havlu düşürüyor ve çirkin kız onu yıkamak üzere yerden alıyor. Güzel kız koltuğa yayılmış, senaryo okurken, çirkin kız onu çevreleyen halıyı süpürüyor.

Bayan Kathie okumaya devam ediyor: "Ve kariyerlerimiz meyve vermeye başladığında, başarının ve ünün tadını birlikte çıkardık..."

Kurgunun devamında, çirkin kızın yaşlandığını, kilo aldığını ve saçlarının beyazlayarak sıradan görünmeye devam eden bir kadına dönüştüğünü; fakat bu sırada güzel kızın hemen hemen aynı kaldığını, teninin pürüzsüz, saçınınsa sürekli yoğun bir kestane tonunda olduğunu görüyoruz. Hızlı sahne geçişlerinde, güzel kız bir adamla evlenirken, sonra

yeni bir adamla, sonra üçüncü bir adamla, sonra dördüncü ve beşincisiyle, çirkin kadın her zaman valizleri, omuz ve alışveriş çantalarını yüklenip, bir kenarda, yardıma hazır bekliyor.

Bayan Kathie dış ses olarak, "Geldiğim bu noktayı, kazandığım, başardığım her şeyi hakikaten sadece ve sadece **Hazie Coogan**'a borçluyum..." diyor.

Çirkin kadın yaşlanırken, güzel emsalinin bir gazeteci çemberinin ortasında, muhabirler ona telsiz mikrofonlar uzatırken ve fotoğrafçılar resimlerini çekerken gülümsediğini görüyoruz. Çirkin kadın, güzel kadının kürk ceketi elinde, her zaman gözlerden uzak, sahne dışında geri planda, görüntü dışında gölgede kalıyor.

Bir Mükemmellik Abidesi'nin taslağını okumaya devam eden Bayan Kathie, "Çileleri ve gözyaşlarını paylaştık. Korkuları ve en ulvi mutlulukları paylaştık. Birlikte yaşayıp aynı zorlukları sırtlayarak, birbirimizi genç tuttuk..." diyor.

Kurguda, çirkin kadın güzelin önüne bir doğum günü pastası koyarken **Calvin Coolidge**, **Joseph Pulitzer**, **Joan Blondell**, **Kurt Kreuger**, **Rudolph Valentino** ve **F. Scott Fitzgerald**'ın da aralarında bulunduğu bir hayran kalabalığı onları seyrediyor. O anda, çirkin olanın, belli ki bir yıl sonra, başka bir pastayı takdim ettiği sahneye geçiyoruz. Üçüncü bir hızlı sahne değişiminde, **Lillian Gish**, **John Ford** ve **Clark Gable** alkış tutup şarkı söylerken bir diğer pasta ikram ediliyor. Peş peşe gelen her pastada, çirkin kadın biraz da yaşlı görünüyor. Güzel ise yaşlanmıyor. Her pastanın üzerinde yirmi beş mum yanıyor.

Okumaya devam ediyor: "Onun mesleki unvanı ne sekreterlik ne de oyuncu koçluğuydu; ama yine de **Hazie Coogan** en iyi performanslarımın hepsi için takdiri hak ediyor. Ruhsal rehber veya guru olmamasına rağmen, değerini bilecek her insan için en iyi, en samimi akıl hocası olmuştu." Sesi yükselen Bayan Kathie, "Şayet gelecek kuşaklar benim film-

lerimde kalıcı bir değer bulurlarsa, insanlık sade bir oyuncunun isteyebileceği en yüce, en yetenekli dost olan **Hazie Coogan**'a saygı ve minnettarlığı borç bilmenin zorunluluğunu hissetmelidir" diyor.

Bu cümleden sonra, her biri doğum günü pastasının titrek alevleriyle yıkanmış, ışık saçan tanınmış suratlarla çevrili Güzel, derin bir nefes alıyor. Öne eğilerek doğum günü mumlarını üflüyor ve neşeli sahnenin üzerine topyekûn karanlık çöküyor. Sessiz, görüntüsüz bir boşluk.

Bu karanlıkta, Bayan Kathie'nin sesi "Son" diyor.

ÜÇÜNCÜ PLAN, YEDİNCİ SAHNE

Hayatımı adadığım iş tamamlandı.

Sahne son defa katedralin altındaki mahzenle açılıyor; matem örtüsü takmış, yalnız bir kadın yeni bir metal kül kabıyla içeri giriyor. Kabı, **Terrence Terry**, **Av. Oliver "Kızıl" Drake** ve **Loverboy**'unkilerin yanına yerleştiriyor, sonra da yüzünü gözler önüne sermek için siyah örtüsünü kaldırıyor.

Matem elbisesi giyen bu kadın benim, **Hazie Coogan**. Bir başımayım.

Bayan Kathie benimdi. Onu tekrar tekrar ben yarattım. Onu ben kurtardım.

Bir mum yaktıktan sonra, şampanyanın mantarını patlatıyorum; ölü neferlerin yanında capcanlı duran bu büyük boy şişe hâlâ köpürüp taşıyor. Örümcek ağlarından ötürü beyazımsı bir renk almış, tozlu bir kadehe köpüklü içkiyi boşaltıyorum.

Bu aşk. Aşk denen şey budur. Onu geçmişte olduğu ve gelecekte dönüşeceği halinden kurtardım. **Katherine Kenton** asla bir eğitim hastanesinin kimsesizler koğuşuna sevk edilen bunak, ihtiyar bir kadın olmayacak. Hiçbir günlük gazete veya

sinema dergisi onun, **Joan Crawford** ve **Bette Davis**'i utandıran cinsten gülünç, bir ayağı çukurdayken çekilmiş fotoğrafını yayımlayamayacak. Hiçbir zaman **Vivien Leigh**, **Gene Tierney**, **Rita Hayworth** ya da **Frances Farmer**'ınki gibi fantastik bir akıl hastalığının pençesine düşmeyecek. Bu ilaçlarla eriyip gittiği, altüst olmuş bir **Judy Garland** gibi kendinden genç bir adamın kollarına sığındığı, sonunda da bacaklarını ayırıp başka birinin tuvaletinde oturmuş bir şekilde ölü bulunduğu bir son değil onu bekleyen, sevimli bir veda.

Onunki yavaş, eziyetli bir ölüm ya da unutuluş olmayacak. Yoo, **Katherine Kenton** efsanesine epik, romantik, büyük bir final yaraşır. Üzerinden ihtişam ve dokunaklılık akan bir son. Artık o hiçbir zaman unutulmayacak. Ona bunu hediye ettim.

Münasip üç planın ardından, çarpıcı bir ölüm.

Kadehimi kaldırıp, "*Gesundheit*" diyorum. Şerefine içip yenisini dolduruyorum.

Üçüncü Webster Carlton Westward'ın onu taparcasına sevdiğine dair bütün şüphelerinizi gidermeme lütfen izin verin. Uzun zaman önceki yemekli davette, gözleri ilk kez buluştuğu an her şey gün gibi ortadaydı. ***Aşk Kölesi***'nin her taslağı onun valizinde bulunmuşsa da, tek kelimesini bile o kaleme almamıştı. Hayır, tüm o bölümler benim başımın altından çıkmıştı; onları ben yazmış ve Bayan Kathie'nin bulacağından emin olduğum yere, gömleklerin altına saklamıştım. Aşk ile Korku arasında kalan bir kadının avukatına veya menajerine, sonrasında Webster'ın suçla ilişkisi olduğunu ortaya koyacak mühürlü bir nüshayı göndermesi an meselesiydi. Böbürlendiğim için beni bağışlayın ama benimki gerçekten mükemmel bir dolaptı.

Görüntüye polisin karşılaştığı sahne giriyor: Bayan Kathie hâlâ Webster'ın elinde duran bir silahla vurularak öldürüldü. Çift, yatak odasındaki mumlar ve çiçekler arasında birbirini

katletmiş gibi görünüyor. Başarısız bir soygun girişimi sonucunda. Bay Parlak Kahverengi Göz'ün cesedi, kadının yanında yüzünde bir kar maskesiyle yatıyor ve kendisi Bayan Kathie'nin mahzenden aldığı eski, paslı tabancasıyla vurulmuş. Elinde sıkıca tuttuğu yastık kılıfının içinden etrafa çalıntı altın, gümüş kaplama kupalar ve ödüller saçılmış. Ortabatı eyaletlerinin sembolik anahtarları. Bayan Kathie'ye hiçbir şey öğrenmediği için verilen onursal üniversite diplomaları.

Şayet aşk ölümden sonra da varlığını sürdürüyorsa, o zaman bunun mutlu bir son olduğunu düşünebilirsiniz. Oğlan kızla tanışır. Oğlan kıza sahip olur. Sonsuza dek mutlu olurlar ya da olmazlar.

Bir **Samuel Goldwyn** yaklaşımıyla, onun *Uğultulu Tepeler* uyarlamasının son sahnesindeki gibi hoyrat bir şekilde, yapıtımıza hızlı bir geçmişe dönüş sahnesi ekleyebiliriz. Muhabbet kuşlarını yatak odalarında nasıl hakladığımı, sonra da ***Aşk Kölesi***'nde tarif edilen soygunu akla getirmek için olay mahallini nasıl düzenlediğimi çabucak gösterebiliriz. Sürpriz son: Benim rolüm en iyi arkadaş ya da hizmetçiden ziyade kötü karakteri oynamaktı. **Hazie Coogan,** kadın katil rolünü canlandırdı. Bir ihtimal Bayan Kathie'nin menekşe gözleri, son anda, baştan beri katakulliye getirildiğini tam bir kavrayışla kayda geçirmiştir.

Yavaşça, Kenton mahzenine geri dönüyoruz... Ayna alışılagelmiş yerine dayanmış ve taş zemine rujla çizilmiş X işaretinin üzerinde durduğumda, yüzümü Bayan Kathie'min gerçek suretinin üzerine getirebileceğim şekilde konumlandırılmış. Ömrü boyunca oluşan çizgiler ve kırışıklar, ölene dek mustarip olduğu tüm çarpıklıklar ve kusurlar şimdi bana yükleniyor. Üzerine oyulan bir dolu aşağılanma yüzünden aynanın kendisi bile bel vermiş. Bayan Kathie'nin her bir hatası ve sırrı yüzünden.

Giydiğim kürk palto onun kürk paltosu. Siyah örtüm, onun

örtüsü. Bir cebin ağzına elimi atıp **Harry Winston** pırlanta yüzüğünü çıkarıyorum. Avcumda duran yüzüğü bir öpücük atar gibi üflüyorum ve mahzen boyunca engin bir kavis çizerek fırlayan ve ışıldayan pırlanta, kusurla dolu aynayı paramparça ediyor. Gerçek bir hayat hikâyesi olan şey düşüp sayısız parlak, ışıl ışıl parçaya bölünüyor. O yegâne mükemmel imge patlayıp pek çok çelişkili perspektife dönüşüyor. Paha biçilmez pırlantanın kendisi değersiz, göz alıcı cam kırıkları yığınında kayboluyor.

Katherine Kenton halkın zihninde yer ederek, beyaz perdenin efsaneleri **Earl Oxford** ve **House Peters** kadar daimi ve kalıcı bir şekilde sonsuza dek yaşayacak. **Trixie Friganza** kadar ölümsüz olacak. Yüzü gelecek nesillere **Tully Marshall**'ın aydınlık, simgesel suratı kadar tanıdık gelecek. Bayan Kathie'ye, tıpkı takdirini kazandıkları seyirciler tarafından sonsuza dek ilahlaştırılan **Roy D'Arcy**, **Brooks Benedict** ve **Eulalie Jensen** gibi, tapınılmaya devam edecek.

Kamera parçalanan aynaya çevrilip, Bayan Kathie'min tüm gerçek kayıtlarının parıldayan kırıklara indirgendiğini gösteriyor, sonra da en yeni kül kabına odaklanıyor. Kamera gitgide yakınlaşırken, biz metale işlenen adı okuyoruz: ***Katherine Ellen Kenton***.

Buna kadeh kaldırıyorum.

ÜÇÜNCÜ PLAN, SEKİZİNCİ SAHNE

Üçüncü plan, sekizinci sahne **Lillian Hellman**'ın, **Katherine Kenton**'ın lüks yatak odasına dalıp füze gibi fırlayarak, maskeli Üçüncü Webster Carlton Westward'ın silah tutan eline tüm gücüyle atılmasıyla başlıyor. Lilly ve Webb yatak odasında oradan oraya savrularak, gürültülü bir ölüm kalım savaşı içinde sandalyeleri, lambaları, bibloları kırarak boğuşuyor. Lilly'nin ince zarif kollarındaki kaslar, saldırganı kontrol altına almak için geriliyor. **Lili St. Cyr** tarzı geceliği savrulup yırtılıyor. **Valentino** marka çamaşırları harap olmuş. Zarif beyaz dişleri, Webb'in hilekâr, entrikacı boynuna saplanıyor. Katherine kaçınılmaz bir panikle çığlık atarak, olanlara büyük bir dehşet içinde sadece seyirci kalırken, dövüşenler Lilly'nin yere düşmüş **Elsa Schiaparelli** şapkasının üzerine basıyor.

Açılış sahnesindeki uzun yemek masasına dönüyoruz: Lilly şimdi burada oturmuş, bahsi geçen boğuşma hikâyesini anlatarak saygıdeğer misafirlerine hoşça vakit geçirtiyor. Mum ışığı, ahşap panelli duvarlar, uşaklar arasında. Lillian sigarasından derin bir nefes çekmeye yetecek kadar uzun bir süre

anlatısına ara veriyor ve sonra, "O hafta perhize girmeye karar vermemiş olsaydım..." demeden önce dumanı davetlilerin yarısının üzerine üflüyor. Sigarasının külünü ekmek tabağına silkeleyerek, "Muhteşem ışıklar saçan Katherine'im hâlâ yaşıyor olabilirdi..." diyor.

İlk birkaç kelimenin ardından, Lillian'ın konuşması, her **Tarzan** filminin fonunda dönüp duran, sadece tropik kuşların ve uluyan maymunların seslerinin tekrarından ibaret olan orman müziğine dönüşüyor. *Hav, vik, miyav...* **Katherine Kenton.**

Oink, möö, cik... Üçüncü Webster Carlton Westward. En içten duygularıyla, tutkuyla âşık olmaktan öte hiçbir şey yapmayan bir adam, insanlık tarihi diye adlandırdığımız bu aptal sinema filminin geri kalanında kötü adamı canlandırmak zorunda.

Henüz film yıldızı bedeni daha tam soğumadan, Bayan Kathie, Hellman söylencesinin içine çekildi. Bayan Lilly'nin isimleri hunharca savurduğu **Tourette Sendrom'**una malzeme oldu.

Uşaklar şarap koyup sorbe tabaklarını toplarken, Lillian'ın elleri havada uçuşuyor, sigarasının peşinden dumanı sürükleniyor, tırnakları hayali hırsızı tırmalıyor. Yemek daveti anlatısında, Lilly maskeli, silahlı soyguncuyla dövüşüp mücadele etmeye devam ediyor. Boğuşurlarken, bir el silah ateşleniyor ve Hellman bu anı, açık elinin ayasıyla masaya vurarak çatal bıçakları yerlerinden zıplatıp, kadehleri hep bir ağızdan çınlatarak dramatize ediyor.

Hizmetçilerin yanındaki sandalyemden, Lilly'nin kendini yüceltmek için cürufundan altın eğirmesine pek kulak asmıyorum. Bayan Kathie'nin inceleyip değerlendirmesi için gönderilen pek çok öksüzden biri olan neşeli, tombul bir bebeği dizimde zıplatıyorum. Duyulmayacak bir ses tonuyla, Lilly'den sonra ölmek için sessiz bir dua okuyorum. Solumdan sağıma, masanın başından sonuna kadar, **Eva**

LeGallienne, **Napier Alington**, **Blanche Bates** ve **Jeanne Eagels** da dahil herkes aynı duayı okuyor. *Smart Set* dergisinden **George Jean Nathan** göğüs cebinden bir dolmakalem çıkarıp peçetenin üzerine notlar alıyor. *Los Angeles Times*'tan **Edwin Schallert** onu dikizleyip, Nathan'ın notlarını not alıyor. **Bertram Block,** Schallert'in Nathan'ın notlarına dair notlarını not alıyor.

Lillian Hellman'dan önce ölme ihtimali... ölmek ve Lilly'nin ağzında sakıza dönüşmek. Bir insanın tüm hayatının ve itibarının, Bayan Hellman'ın emirlerini yerine getirmek üzere yeniden canlandırılan ve manipüle edilen bir goleme, Frankenstein'ın canavarına indirgenecek olması. Yemek davetlerinde, Lilly Hellman'ın, hayata döndürdüğü zombisi olarak sonsuza kadar kullanılıp çalıştırılmak ölümden beter bir yazgıdır. Radyoda, programlarında ve Hellman'ın otobiyorafisinde kullanılıp çalıştırılmak.

Bir keresinde, "Lilly Hellman'ın yemek davetlerinden sonra canınız tatlı ve kahve istemez; aslında ihtiyaç duyduğunuz tek şey panzehirdir" diyen **Walter Winchell**'di.

En tanınmış isimler bile, ölümlerinin ardından yeterince uzun süre geçince aptal hayvan seslerine indirgenirler. *Böööö, hav, aaii*... **Ford Madox Ford**... **Miriam Hopkins**... **Randle Ayrton**.

Sağ yanımda oturan **Charlie McCarthy** kitabımın başarısından dolayı beni tebrik ediyor. *Bir Mükemmellik Abidesi*, *New York Times* çoksatarlar listesinde bu haftada dahil, yirmi sekiz haftadır ilk sırada yer alıyor.

Masanın karşısında yer alan **Madeleine Carroll** ağdalı İngiliz aksanıyla kucağımdaki çocuğun adını soruyor.

Cevaben, bu ufak buluntunun Bayan Kathie tarafından evlat edinildiğini ve şu an onun yasal vasisi haline geldiğimi açıklıyorum. Konut, *Bir Mükemmellik Abidesi*'nin telifi, tüm yatırımlar ve tükürükler saçan, gülümseyen bu kusursuz,

sarışın melek bana miras kaldı. **Norma Jean Baker**, diyerek bebeğin ismini açıklıyorum.

Hayır, hiçbirimiz pek gerçek görünmüyoruz.

Sadece birbirimizin hayatındaki yardımcı oyuncularız.

Tüm gerçek hakikatler, tüm değerli olgular her zaman paramparça yalanlar yığınında kaybolmaya mahkûmdur.

Bir işaretimle uşak biraz daha şarap koyuyor. **Lillian Hellman**'ın kırıp geçiren, yaygara koparan, sıkıcı, benmerkezci bir budalayı canlandırdığı bir hikâyeyi şimdiden zihnimde şekillendiriyorum. Webster gibi, **Lillian Hellman** da bir kötü karakteri canlandıracak. Ben bu gecenin, bu yemek davetinin hikâyesini anlattığımda, soğukkanlı, aklı başında ve haklı olacağım. Lafı gediğine oturtacağım. Kahramanı ben oynayacağım.

Lütfen bunu benden duyduğunuzu *söylemeyeceğinize* söz verin.

Kestik. Yazdır. Oyuncu listesi.

(son)

*Katherine Kenton, **Houdini** gibi yaşıyordu. Bir kaçış ustası gibi. Evliliklermiş, tımarhanelermiş, kaçarı olmayan **Pandro Berman** stüdyo sözleşmeleriymiş... fark etmez... Bayan Kathie kendini kapana kıstırıyordu çünkü son anda zincirlerinden kurtulmak ona muazzam bir başarı hissi veriyordu.*

Pek çok evlilik ve estetik operasyonundan sağ çıkmış Katherine Kenton, namı diğer Bayan Kathie, Altın Çağı'nı yaşayan 1960'ların Hollywood'unda yıldızı sönmekte olan bir aktristir. Hazie Coogan ise yaşlanan film yıldızının yardımcısı, sekreteri, hizmetçisi, aşçısı... her şeyidir. Hatta ona sorarsanız, Katherine Kenton'u o yaratmıştır. Bir gün Webster Carlton Westard isimli genç ve yakışıklı bir adam Katherine'in hayatına ve yatak odasına girince, Hazie için tehlike çanları çalmaya başlar. Ancak Hazie'nin hayatının başyapıtını korumak için yapmayacağı şey yoktur.

Tabu konuları çarpıcı bir üslupla dile getirmesiyle nam salmış Palahniuk, bu sefer bizi Hollywood'un ışıltılı dünyasına ve bir o kadar da karanlık sahne arkasına götürüyor. Kısacık bir romana ustaca sığdırdığı çeşit çeşit senaryo ve zengin oyuncu kadrosuyla Palahniuk, okuru yine zekâsına hayran bırakıyor.

AYRINTI • YERA
ISBN: 978-9
9 789755